

Anexa nr. 1 la Ordinul ministrului mediului și schimbărilor climatice nr...../.....2013 privind
aprobarea Planului de management al sitului Natura 2000 ROSCI0203 – Poiana cu narcise de la
Negrași

PLANUL DE MANAGEMENT AL SITULUI NATURA 2000: ROSCI0203 Poiana cu Narcise de la Negrași

CUPRINS

1. INTRODUCERE	4
1.1. Scurtă descriere a planului de management	4
1.2. Scurtă descriere a rezervației naturale	4
1.3. Cadrul legal referitor la aria naturală protejată și la elaborarea planului de management	5
1.3.1. Legislație de mediu	5
1.3.2. Cadrul legislativ privind instrumentele structurale	6
1.3.3. Cadrul legal de funcționare	8
1.4. Procesul de elaborare a planului de management	8
1.5. Istoricul revizuirilor și modificărilor planului de management	8
1.6. Procedura de modificare și actualizare a planului de management	10
1.7. Procedura de implementare a planului de management	10
2. Descrierea ariei naturale protejate	10
2.1. Informații Generale	10
2.1.1. Localizarea ariei naturale protejate	10
2.1.2. Limitele ariei naturale protejate	12
2.1.3. Zonarea internă a ariei naturale protejate	12
2.1.4. Suprapuneri cu alte arii naturale protejate	12
2.2. Mediul Abiotic	12
2.2.1. Geomorfologie	12
2.2.2. Geologie	12
2.2.3. Hidrologie	13
2.2.4. Clima	13
2.2.5. Soluri/subsoluri	13
2.3. Mediul Biotic	14
2.3.1. Ecosisteme	14
2.3.2. Habitate	15
2.3.3. Flora de interes conservativ	15
2.3.4. Fauna de interes conservativ	21
2.3.4.1. Ihtiofaună-nu este cazul în această arie protejată	21
2.3.4.2. Herpetofaună	21
2.3.4.3. Avifaună	23
2.3.4.4. Mamifere	25
2.3.4.5. Insecte	25
2.4. Informații socio-economice, impact și amenințări	26
2.4.1. Utilizarea terenurilor	36
2.4.1.1. Situația juridică a terenurilor	36
2.4.1.2. Administratori și gestionari	36
2.4.1.3. Infrastructură și construcții	36
2.4.1.4. Patrimoniu cultural și date socio-economice	36
2.4.1.7. Peisajul	50
2.4.2. Presiuni (impacturi trecute și prezente)	51
2.4.2.1. Amenințări (impacturi viitoare previzibile)	51
3. Evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor	51
3.1. Evaluarea stării de conservare a fiecărui habitat de interes conservativ	56
3.2. Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ	58
4. Obiective generale, specifice și activități	62

4.1. Obiectiv general.....	62
4.2. Obiectiv specific.....	62
5. Planul de activități.....	63
6. Planul de monitorizare a activităților	66
7. Bibliografie și referințe.....	69

1. INTRODUCERE

1.1. Scurtă descriere a planului de management

De la demararea proiectului principalele activități realizate sunt legate de elaborarea unor studii pentru cunoașterea zonei din punct de vedere al biodiversității, al elementelor socio-economice, istorice, urmate de elaborarea Planului de Management.

Obiectivul general al proiectului este acela de a asigura un management adecvat pentru aria naturală protejată, pe baza recomandărilor din studii și de a crea condiții pentru implementarea măsurilor concrete de conservare a habitatelor, a florei și faunei specifice. Implementarea acestui proiect va crea premise pentru o serie de măsuri ce vor duce la menținerea și îmbunătățirea stării favorabile de conservare a habitatelor și a speciilor de floră și faună la standarde europene și la creșterea gradului de informare și conștientizare a populației cu privire la importanța acestei arii naturale protejate.

Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0203 Poiana cu Narcise de la Negrăși vizează:

- furnizează informațiile de bază privind aria protejată, caracteristicile mediului abiotic și biotic;
- promovează recunoașterea unui set de valori privind biodiversitatea ariei protejate;
- este un instrument de comunicare și educație;
- definește cui i se adresează activitatea de planificare și management;
- identifică politica de management ce trebuie urmată, obiectivele ce trebuie atinse și managementul necesar pentru atingerea obiectivelor;
- anticipează orice conflict și sugerează cele mai bune căi de rezolvare ale acestuia;
- evidențiază zonele legislative ce necesită îmbunătățiri;
- joacă rolul unui ghid pentru personalul nou și garantează continuitatea unui management eficient;
- implementează politicile și strategiile curente, identifică monitoringul necesar pentru măsurarea eficacității managementului;
- demonstrează că managementul este efectiv și eficient;

Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0203 Poiana cu Narcise de la Negrăși este un document oficial, ce este obligatoriu să fie respectat atât pentru custodele ariei protejate, cât și pentru autoritățile locale și agenții economici, conform legislației în vigoare.

1.2. Scurtă descriere a rezervației naturale

Fișa științifică

Regiunea : Muntenia

Județul : Argeș

Zona biogeografică : Continentală

Coordonate : Lat 44° 35', long. 25°08'

Altitudine : 175-182 m

Suprafața : 4,1 ha

Descrierea sitului

Situat în Câmpia Română, este constituit dintr-un mozaic de habitate reprezentate de pajiști mezofile, cuestă ușor uscată, un râu cu pat de pietriș în imediata vecinătate și zone de bălțire.

În partea de nord – vest a ariei există un sistem de drenaj, care a determinat coborârea nivelului apei freatice.

Importanța botanică

În partea de nord, se găsește o mică suprafață de teren,- 4,1 ha- care este delimitată de o lizieră de arbori și arbuști, în special *Populus x canadensis*,- acest areal reprezintă de fapt, Rezervația de narcise –Negrași.

Aici este cea mai sudică populație de *Narcissus poeticus ssp.radiiflorus*, care reprezintă și populația aflată la cea mai mică altitudine -180 m din România.

Datorită biotopurilor diverse, situl este bogat în specii de plante, câteva găsindu-se și pe Lista Roșie a României- (Oltean&al. 1994) : *Knautia macedonica*, *Orchis laxiflora ssp. Elegans*, *Miosotis discolor*.

Alături de acestea sunt și specii caracteristice zonei de deal și munte : *Montia verna*, *Potentilla erecta*, *Ranunculus flammula*, *Ranunculus aquatilis*, *Taraxacum palustre*.

Specii amenințate

Narcissus poeticus ssp. radiiflorus (taxon european amenințat)

1.3. Cadrul legal referitor la aria naturală protejată și la elaborarea planului de management

1.3.1. Legislație de mediu

- Decretul nr. 187/1990 de acceptare a Convenției privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural, adoptat de Conferința generală a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură la 16 noiembrie 1972 - Directiva Consiliului 92/43/CEE din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L 206 din 22 iulie 1992, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 13/1993 pentru aderarea României la Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, adoptat la Berna la 19.09.1979 - Legea nr. 58/1994 pentru ratificarea Convenției privind diversitatea biologică, semnat la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992 -;
- Legea nr. 13/1998 pentru aderarea României la Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice, adoptat la Bonn la 23 iunie 1979 - M.Of. nr. 24/26.01.1998;
- Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a - zone protejate -
- Legea nr. 90/2000 pentru aderarea României la Acordul privind conservarea liliecilor în Europa, adoptat la Londra la 4 decembrie 1991 - M.Of. nr. 228/23.05.2000;
- Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului, adoptat la Florența la 20.10. 2000-;
- O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobat cu modificări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 407/2006 vântorii și a protecției fondului cinegetic, cu modificările și completările ulterioare –O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a

florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare aprobat prin legea 49/2011—Ordin nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, publicat;

- Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 1948/2010 privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administrării ariilor naturale protejate care necesită constituirea de structuri de administrare și a Metodologiei de atribuire a custodiei ariilor naturale protejate care nu necesită constituirea de structuri de administrare;
- Ordin nr. 1338/2008 privind procedura de emitere a avizului Natura 2000, emis de Ministerul Mediului —;
- Decizia Comisiei din 12 decembrie 2008 de adoptare, în temeiul Directivei 92/43/CEE a Consiliului, a unei liste inițiale a siturilor de importanță comunitară pentru regiunea biogeografică a Mării Negre;
- Ordin nr. 203/2009 privind Procedura de stabilire a derogărilor de la măsurile de protecție a speciilor de floră și faună sălbatice — M.Of. nr. 167/17.03.2009;
- Decizia Comisiei din 22 decembrie 2009 de adoptare, în temeiul Directivei 92/43/CEE a Consiliului, a celei de a treia liste actualizate a siturilor de importanță comunitară pentru regiunea biogeografică continentală;
- Directiva Consiliului 2009/147/EC privind conservarea păsărilor sălbatice publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 20 din 26 ianuarie 2010;
- Ordin nr. 135/2010 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private;
- Ordonanța nr. 4/2010 privind instituirea infrastructurii naționale pentru informații spațiale în România (transpune Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE), denumit în continuare Directiva INSPIRE);
- Ordin nr. 19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar — M.Of.nr.82/08.02.2010;

1.3.2. Cadrul legislativ privind instrumentele structurale

- Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999;
- Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1783/1999;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1828/2006 din decembrie 2006 stabilind regulile pentru implementarea Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1083/2006 în care se stabilesc prevederile generale cu privire la Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și pentru implementarea Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului pentru Fondul European de Dezvoltare Regională;
- H.G. nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale —;
- —

- O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziții publice, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobat cu modificări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare –;
- O.U.G. nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică, aprobat cu modificări prin Legea nr. 22/2007 –;
- H.G. nr. 925/2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziții publice;
- O.U.G. nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare –; H.G. nr. 168/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică –;
- O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobat cu modificări prin Legea nr. 362/2009;
- Ordinul nr. 2548/25.08.2009 al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare –;
- H.G. nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare – M.Of. nr. 517 /01.08.2007;
- H.G. nr. 834/2007 pentru aprobarea constituirii Comitetului de monitorizare a Programului operațional sectorial de mediu 2007-2013 și a Regulamentului - cadru de organizare și funcționare a acestuia, cu modificările și completările ulterioare –;
- Ordinul ministrului mediului și ministrului finanțelor publice nr. 1415/3399/2008, privind aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, cu modificările și completările ulterioare –.
- Ordinul nr. 1755/2148/2007 al ministrului mediului și dezvoltării durabile și al ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea Documentului Cadru de Implementare a Programului Operațional Sectorial Mediu 2007-2013, cu modificările și completările ulterioare.
- H.G. nr. 1076/2002 - Anexa 2, Transpus prin H.G. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe Directiva 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.

1.3.3. Cadrul legal de funcționare

Prin Convenția de custodie nr. 290/28.11.2011, Ministerul Mediului și Pădurilor conferă calitatea de custode Agenției Române de Consultanță din București. În legislația din România, pe lângă alte acte normative cu caracter mai larg (în ceea ce privește politicile de mediu, conservarea biodiversității, convențiile și tratatele la care România a aderat și este parte), cadrul legal de funcționare și management pentru Situl Natura 2000 ROSCI0203 Poiana cu Narcise de la Negrași a fost conferit, în mod direct, de următoarele acte legislative:

- Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 1948/2010 privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administrării ariilor naturale protejate care necesită constituirea de structuri de administrare și a Metodologiei de atribuire a custodiei ariilor naturale protejate care nu necesită constituirea de structuri de administrare;
- Ordonanța de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, modificată și aprobată de Legea nr.49/2011;

Ordinul Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/13.12.2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România cu modificările și completările Ordinului ministrului mediului și pădurilor nr. 2387/2011.

• .

1.4. Procesul de elaborare a planului de management

Elaborarea planului de management s-a făcut conform ghidului "Procesul de elaborare a planurilor de management pentru arii protejate din România"-manual și instrumente- elaborat de Michael R Appleton în cadrul proiectului „Managementul conservării biodiversității în România”-facilitare și asistență tehnică în schimbările instituționale, proiect al Băncii Mondiale numărul RO-GE-44176. Acesta devine un proces continuu, pornind de la cercetare și strângerea de informații, evaluare și analiză, până la elaborarea planului, implementarea lui urmată de monitorizare și revizuire.

Conform manualului amintit, procesul de elaborare a planului de management cuprinde 15 etape. În același timp acesta prevede că în cazul siturilor și ariilor protejate mai mici și mai puțin complexe, sau dacă este esențială elaborarea rapidă a unei prime versiuni, scurtarea procesului în funcție de situație, așa cum este și în cazul planului de management pentru sitului Natura 2000 ROSCI0203 Poiana cu Narcise de la Negrași. Astfel au fost parcurse etapele de preparare a planificării, strângere și grupare a informației, definire a scopului, identificarea obiectivelor, identificarea unui set de acțiuni și indicatori, desemnarea unei priorități și planificarea în timp pentru fiecare acțiune, urmând să se realizeze și asigurarea aprobării planului, legalizarea și publicarea lui.

1.5. Istoricul revizuirilor și modificărilor planului de management

Redactarea planului de management pentru situl Natura 2000 ROSCI0203 Poiana cu Narcise de la Negrași, a început în anul 2012, fiind precedat de elaborarea măsurilor minime de conservare și de Regulamentul ariei protejate. În etapa următoare au fost căutate informații bibliografice recente referitoare la biodiversitatea zonei aflate în limitele ariei naturale protejate. Cu acest prilej s-a constatat faptul că nu există foarte multe lucrări publicate legate de subiectul dorit, fiind totuși găsite următoarele lucrări de specialitate:

- **REZERVAȚIA DE LA NEGRAȘI, CEA MAI SUDICĂ STAȚIUNE CU *NARCISSUS POETICUS* L. SSP. *RADIIFLORUS* (SALISB.) BAKER DE LA NOI DIN ȚARĂ - Monica Neblea**
- **DRĂGULESCU C., 1981:** *Ecologia, corologia și cenologia populațiilor de Narcissus poeticus* L. ssp. *stellaris* (Haw.) Dost. în *Carpați*, Ocrot. Nat. Med. Înconj., 25 (1): 4955, București. **DRĂGULESCU C., MAGNES M., 1996:** *Phytocoenologie von Narcissus radiiflorus în den Ostalpen*, Mitt. Naturwiss. Ver. Steiermark, 126: 105-117, Graz.
- **SANDA V., POPESCU A., DANIELA ILEANA STANCU, 2001:** *Structura cenotică și caracterizarea ecologică a fitocenozelor din România*, Editura Conphis, București.
- **SERBĂNESCU I., 1960:** *Poienile cu narcise din Dumbrava Vadului*, Ocrot. Nat. Med. Înconj., 5: 33-46, București.

În etapa de teren desfășurată încă de la începutul anului 2012, s-a procedat în special la cartarea tipurilor de habitate și reevaluarea speciilor existente.

Astfel, echipa de bază, a parcurs, în elaborarea PM următoarele etape:

- Identificarea contextului legal al planificării;
- Identificarea factorilor interesați și elaborarea unui plan de participare a acestora;
- Strângerea și gruparea informației;
- Definirea obiectivului general, a temelor principale de management și a obiectivelor;
- Desemnarea priorităților, planificării în timp și a colaboratorilor-cheie;
- Identificarea și planificarea acțiunilor de monitorizare.

Etapele ulterioare elaborării PM sunt responsabilitatea custodelui, după cum urmează:

- Aprobarea, Publicarea și Difuzarea (Diseminarea);
- Lansare formală și evenimente de difuzare;
- Elaborarea planurilor de lucru anuale;
- Elaborarea Planului de comunicare.

Pentru realizarea Planului de Management a fost adoptată o metodologie de lucru specifică ce a urmărit identificarea principalelor oportunități și amenințări, a măsurilor ce pot avea rezultate concrete ai indicatorilor de monitorizare și a rezultatelor.

Au urmat apoi consultări ale factorilor interesați și solicitarea avizului de mediu.

Consultarea tuturor factorilor interesați cu privire la PM revine custodelui, calendarul de consultare va cuprinde minimum două întâlniri, la termene stabilite conform proiectului POS MEDIU:

- prima după obținerea avizului de mediu, înainte de trimiterea spre aprobare la autoritatea competentă de mediu a PM.
- a doua întâlnire va avea loc în partea de implementare a proiectului, în cadrul acesteia fiind prezentat PM aprobat conform cerințelor.

1.6. Procedura de modificare și actualizare a planului de management

Revizuirile planului de management sunt prezentate sintetic în tabelul următor:

Tabelul 1-Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0203 Poiana cu Narcise de la Negrași -istoricul edițiilor, revizuirilor și modificărilor

Nr. crt.	Denumire	Ediția	Revizia 1	Modificare	Revizia 2	Modificare
1	Planul de management al Rezervației Naturale Poiana cu Narcise de la Negrași					
2						
3						

Procedura de actualizare, revizuire sau modificare a PM:

- necesită acordul MMP cu avizul Academiei Române prin Comisia Monumentelor Naturii, dacă modificările afectează obiectivul general, temele, obiectivele de management;
  - necesită acordul Custodelui cu avizul Consiliului științific dacă vizează acțiunile de management, implementarea prin modificări intervenite în resursele umane, financiare sau de infrastructură precum și planul/planurile anuale de lucru;
- Inițiativa modificărilor revine custodelui, în conformitate cu schimbările intervenite după finalizarea și avizarea PM, la propunerea factorilor interesați, după caz:
- modificări legislative care privesc statutul ariei protejate, protecția biodiversității;
  - necesitatea aplicării unor măsuri suplimentare de protecție în sit;
  - necesitatea introducerii unor noi obiective de cercetare în conservarea biodiversității;
  - necesitatea introducerii unor noi obiective conform politicilor viitoare în conservarea biodiversității la nivel regional sau comunitar.

1.7. Procedura de implementare a planului de management

Planul de management va fi implemetat de către custode, pe o perioadă de 5 ani.

2. Descrierea ariei naturale protejate

2.1. Informații Generale

2.1.1. Localizarea ariei naturale protejate

Zona studiată face parte din câmpia Găvanu-Burdea care este delimitată la est de râul Argeș, la vest de râurile Vedea și Cotmeana, la nord de aliniamentul comunelor Stolnici – Ungheni – Recea – Negrași – Rascăeți – Vișina, iar la sud de aliniamentul comunelor Vitănești – Măgura – Drăgănești-Vlașca – Bujoreni – Ghimpați dar și de văile Călnistei și Neajlovului (parțial, respectiv sectorul cuprins între comunele Ghimpați și Călugăreni), cadrul natural include atât elemente de favorabilitate cât și restrictivitate.

Situl este situat în Câmpia Română, aproape de contactul cu zona colinară. Este amplasat în vecinătatea localității Negrași (jud. Argeș) la aprox. 15 km distanță spre sud, de Autostrada Pitești –București.

Geografic, se află la limita sudică a Câmpiei Piteștilor, în zona de interferență a acesteia cu Câmpia Găvanu – Burdea. Localitatea are o suprafață de 5034 ha, iar altitudinal atinge în partea nordică 230 m - la nord-est de satul Bârlogu- coborând la 184m spre satul Mozacu.

Satele Bârlogu și Negrași se află pe partea dreaptă a râului Dâmbovnic, care curge în apropierea zonei studiate.

Râul Dâmbovnic, primește în zona Negrași, pe dreapta, apele pârâului Berivoia (format în vestul satului Bârlogu din pârâul Tomei și cel al Eleșteului).

La vest de satul Negrași se formează pârâul Negrișoara cu un afluent mic, Valea Logofătului, pe stânga.

Întregul teritoriu al comunei a fost acoperit în trecut de Codrii Vlăsiei, presărat de loturi de cultură, pășuni și vetrele satelor componente.

Până la jumătatea secolului al XX-lea s-au păstrat, spre vest de Bârlogu și Negrași, resturi din pădurile Floreasca, Odaia Miului, Oiasca, Capra, Năvrutul, Brăniștea, Goleasca, Cantacuzeanca, Ioneasca, iar spre sud, Pădurea Pișcanilor și Stuful Berzei.

La sud-est de Bârlogu s-a păstrat Pădurea Moșnenilor și Pădurea Dristorian, iar la nord și nord – est încă se mai păstrează o parte din Pădurea Bălășoaica.

După al Doilea Război Mondial aceste păduri au fost rase, păstrându-se porțiuni reduse din Goleasca Dristorian și Cantacuzeanca. Au fost defrișate pădurile din apropierea zonei proiectului-Dumbrava, Ceranii și zăvoiul Burina.

O pădure masivă, seculară, aflată în zona estică a teritoriului studiat – la limita cu jud. Dâmbovița – Zidureanca a suferit de asemenea numeroase defrișări, trupurile de pădure aparținătoare (Negrași, Vultureanca și Crevedia) – au rămas de domeniul amintirii.

Au dispărut total zăvoaiele de pe râurile Dâmbovnic și Mozacu, în special în urma procesului de colectivizare.

Până spre jumătatea secolului al XX – lea pădurile erau formate, în mod proporțional, din stejar (*Quercus robur*), gorun (*Quercus petraea*), gârniță (*Quercus frainetto*) și cer (*Quercus cerris*). Din aceste păduri a dispărut teiul (*Tilia*), după Primul Război Mondial fiind defrișat total trupul de pădure Negrași din zona Zidureanca, motivându-se că teiul nu este rentabil din punct de vedere economic. Așa au dispărut și ulmul, carpenul (*Carpinus betulus*), mesteacănul (*Betula pendula*), cireșul sălbatic (*Prunus avium*).

Cadrul natural al comunei Negrași a deținut un fond floristic dintre cele mai variate și mai bogate din țara noastră. Pe valea Dâmbovnicului au existat vaste fânețe neatinsse de lucrările agricole- în speță, plugul - iar la nord de localitatea Negrași și Mozacu se găseau mici poienițe întrerupte de fânețe, cu o floră bogată și variată. Astăzi, au dispărut în totalitate.

Întâmplător, au fost salvate în 1964 doar 2 ha lângă șoseaua ce unește satul Mozacu cu satul Negrași, suprafață care, abia în 1972, este declarată monument al naturii, conform Buletinului Oficial al Consiliului Popular al Județului Argeș, Anul V, nr.4, iulie-august, Capitolul IV, Art. 14,b, Rezervații botanice.

Începând cu anii 70, cercetările efectuate au dus la identificarea a peste 140 specii de plante medicinale din flora spontană a zonei Negrași.

Bazinul Neajlovului cu o suprafață de aproape 3800 kmp include și microbazinul Dâmbovnicului, era acoperit în trecut în cea mai mare parte, de păduri de stejar, ceea ce a oferit posibilitatea existenței unor specii variate de animale și păsări – multe dintre ele, dispărute în totalitate.

Toponimia unor sate componente ale Comunei Negrași, demonstrează această idee - ex. menționarea satului Buari, sau cuvântul 'hilac' (denumirea veche a șacalului).

Considerăm că, prin studiul toponimiei comunei Negrași, putem cunoaște și obține informații privind flora și fauna zonei.

Studiile de specialitate amintesc 405 toponime, unele preluate chiar printre obiceiurile locuitorilor din Negrași – Floarea Mare, Poienile Florii.

2.1.2. Limitele ariei naturale protejate

Situl Natura 2000 ROSCI0203 Poiana cu Narcise de la Negrași este delimitat de mai multe rânduri de ploi. Datorită poziției pe teren plan și a vecinătății pe trei laturi cu terenuri utilizate ca pășuni, iar pe a patra cu terenuri arabile nu se pot descrie limite utilizând elemente naturale sau artificiale. Din acest motiv este necesară bornarea în teren a rezervației.

2.1.3. Zonarea internă a ariei naturale protejate

Fiind vorba de o arie protejată de mici dimensiuni nu se pune problema unei zonări interne în această etapă.

2.1.4. Suprapuneri cu alte arii naturale protejate

Situl Natura 2000 ROSCI0203 Poiana cu Narcise de la Negrași, nu se suprapune cu alte arii protejate. Trebuie amintit însă că această poiană a fost declarată rezervație de interes național prin Legea nr.5/2000.

2.2. Mediul Abiotic

2.2.1. Geomorfologie

Din punct de vedere geomorfologic, teritoriul comunei Negrași aparține Câmpiei Găvanu - Burdea, parte integrantă a marii unități denumită Câmpia Română. Geneza Câmpiei Găvanu - Burdea este aluvioproluvială, constituind de fapt o prelungire morfologică și structurală a Piemontului Getic, clădită din aluviunile cărăte de cursurile de apă din zonele înalte din nord. Relieful, tipic de câmpie, este domol, cu aspect larg vălurat.

2.2.2. Geologie

Din punct de vedere geologic, Câmpia Găvanu - Burdea face parte din marea unitate de vorland denumită Platforma Moesică, care se extinde puțin spre nord pe flancul extern, epiplatformic, al avanfosei carpatice. Formațiunile de cuvertură aparțin următoarelor 4 cicluri de sedimentare, dintre care doar ultimul, Tortonian - Cuaternar, prezintă importanță pentru proiectarea și executarea anumitor obiective în cuprinsul perimetrului comunei. Din cadrul acestui ciclu vom prezenta formațiunile geologice postmiocene, începând cu cele ale Pliocenului.

- Meoșianul este reprezentat prin depozite de argile și marne a căror grosime variază între 20m în sudul regiunii și 300 m în nord;
- Pontianul este constituit din marne și marne nisipoase a căror grosime de la sud la nord este cuprinsă între 10 - 250 m;
- Dacianul este alcătuit predominant din nisipuri și gresii cu intercalații nisipoase. Grosimea depozitelor daciene este de 60 - 500 m, crescând de la sud la nord;
- Romanianul este reprezentat printr-o alternanță de argile, argile nisipoase și nisipuri, având o grosime de 60 m în sud și de peste 500 m în nord;
- Pleistocenul inferior cuprinde cei doi termeni a săi: Villafranchianul și Saint - Prestianul. Villafranchianul este argilos - nisipos, caracteristic Stratelor de Căndești. Saint Prestianului îi aparțin Stratele de Frățești, care apar la zi pe văile mai adânci ce fragmentează Câmpia Găvanu - Burdea;
- Pleistocenul mediu este reprezentat prin argile, nisipuri și pietrișuri din subsolul Câmpului Găvanu - Burdea, având o grosime de 15 - 80m;
- Pleistocenul superior este constituit din depozite loessoide, aparținând câmpului de vest de Teleorman, apărând la zi pe o suprafață restrânsă din extremitatea sud - vestică a

perimetrului. Acestea sunt alcătuite din prafuri nisipoase cafeniu - uscate sau gălbui, cu concrețiuni calcaroase și manganoase și cu rare elemente de nisip grosier și pietriș mărunț. Grosimea acestor depozite este de 5 – 12m și au fost raportate nivelului mediu al Pleistocenului superior.

2.2.3. Hidrologie

Satele Bârlogu și Negrași se află pe partea dreapta a râului Dâmbovnic, care curge în apropierea zonei studiate. Râul Dâmbovnic, primește în zona Negrași, pe dreapta, apele pârâului Berivoia (format în vestul satului Bârlogu din pârâul Tomei și cel al Eleșteului). La vest de satul Negrași se formează pârâul Negrișoara cu un afluent mic, Valea Logofătului pe stânga.

2.2.4. Clima

Valorile elementelor climatice pun în evidență faptul că teritoriul comunei Negrași are o climă temperat - continentală moderată. Temperatura medie anuală este de 10,1°C , a lunii celei mai calde (iulie) de 21,7°C, a lunii celei mai reci (ianuarie) de -3,2°C, reprezentând o amplitudine între lunile extreme de 24,9°C. Regimul temperaturilor este determinat de particularitățile sinoptice ale fiecărui anotimp. Vara se înregistrează temperaturi maxime de peste 30 - 35°C, cu precădere în luna iulie, iar iarna, preponderent în ianuarie, temperaturi scăzute, atingând frecvent -20°C.

Precipitațiile medii anuale sunt de 545 mm, fiind neuniform distribuite în timpul anului. Cele mai mari cantități se înregistrează în lunile iunie (73 mm) și iulie (80,7 mm), iar cele mai mici în lunile ianuarie (21,1 mm) și februarie (20,2 mm). Cea mai mare parte din cantitatea precipitațiilor anuale cade sub formă de ploi (cca 80%), care în anotimpul călduros al anului prezintă caracter dominant de averse. Numărul zilelor cu precipitații sub formă de zăpadă este de cca 20, iar durata medie anuală a stratului de zăpadă variază între 30 și 50 zile.

Evapotranspirația reală medie anuală este de 614 mm, depășind cantitatea precipitațiilor medii anuale cu cca 70 mm.

Vânturile predominante sunt cele din direcția est, nord – est, dar și din vest. Iarna bate dinspre est și nord - est Crivățul, un vânt rece și uscat, care spulberă zăpada de pe formele pozitive de relief, umplând pe cele negative și scade temperaturile cu cca 10 °C - 15 °C. Dinspre vest suflă Austrul, o componentă mediteraneeană, cald și uscat vara, ploios iarna. Dinspre sud și sud - vest bate Băltărețul, tot o componentă mediteraneeană, care aduce iarna ploi și determină topirea timpurie a zăpezii din Câmpia Română.

2.2.5. Soluri/subsoluri

Strâns corelate cu roca și clima, precum și cu vegetația, solurile din cuprinsul teritoriului comunei Negrași cuprind mai multe tipuri și subtipuri, aparținând diverselor forme de relief (câmp, terasă, luncă). Textura argiloasă a rocii - mamă, care acoperă cea mai mare parte din suprafața perimetrului, a condus la formarea solurilor argiloase de tipul vertisolurilor, cu subtipurile specifice, pseudogleizate, cromice, soluri brun – roșcate vertice și soluri brune argiloiluviale tipice. Solurile cu răspândirea cea mai mare în cadrul perimetrului sunt cele brun roșcate luvice, vertice și pseudogleizate, întâlnindu-se în cuprinsul câmpului propriu - zis. Urmează solurile brune luvice vertice - pseudogleizate și planosolurile vertice. Pe versanții văilor apar soluri brun – roșcate erodate slab moderat și mai puțin puternic, funcție de valorile pantelor. Pe arealele cu pante abrupte, supuse unui proces de eroziune intens, se întâlnesc regosoluri litice tipice. În lunca râului Dâmbovnic apar solurile brune eumezobazice, cel mai adesea gleizate, soluri gleice (apă freatică la mică adâncime) și soluri aluviale tipice și gleizate. Tot în cadrul luncii se întâlnesc soluri aluviale și protosoluri, la nivel de subtip acestea fiind tipice, gleizate și pe alocuri litice,

dezvoltate pe o rocă mamă constituită predominant din pământuri cu textură mijlocie și grosieră.

2.3. Mediul Biotic

2.3.1. Ecosisteme

Descrierea sitului

Situat în Câmpia Română, este constituit dintr-un mozaic de habitate reprezentate de pajiști mezofile, cuestă ușor uscată, un râu cu pat de pietriș în imediata vecinătate și zone de băltire.

În partea de nord – vest a ariei există un sistem de drenaj, care a determinat coborârea nivelului apei freatică.

Importanța botanică

În partea de nord, se găsește o mică suprafață de teren,- 4,1 ha- care este delimitată de o lizieră de arbori și arbuști, în special *Populus x canadensis*,- acest areal reprezintă de fapt, Rezervația de narcise –Negrași.

Aici este protejată cea mai sudică populație de *Narcissus poeticus ssp.radiiflorus*, care reprezintă și populația aflată la cea mai mică altitudine -180 m din România.

Datorită biotopurilor diverse, situl este bogat în specii de plante, câteva găsindu- se și pe Lista Roșie a României- (M. Oltean@al1994) : *Knautia macedonică*, *Orchis laxiflora ssp. Elegans*, *Miosotis discolor*.

Alături de acestea sunt și specii caracteristice zonei de deal și munte: *Montia verna*, *Potentilla erecta*, *Ranunculus flammula*, *Ranunculus aquatilis*, *Taraxacum palustre*.

Specii amenințate

Narcissus poeticus ssp. radiiflorus (taxon european amenințat)

Analiza fitogeografică

Consecință a poziției geografice, fitoelementele dominante în Situl Natura 2000,Rezervația Negrași, sunt cele eurasiatice (58,7%),europene (10,7%), cosmopolite (18,7%) și adventive (5,3%).

Prezentă într-un număr mai mic al elementelor central – europene și circumpolare în situl Negrași, reliefează nuanța meridional – continentală a florei regăsită în surplusul de specii mediteraneene și balcanice.

Analiza categoriilor ecologice

Studiul categoriilor ecologice indică dominanța speciilor mezofile și xeromezofile - 78%, dar remarcăm un procent mai ridicat al celor moderat –termofile.

Cele mai multe preferă solurile cu Ph neutru spre puțin acid, afirmație susținută de procentul ridicat de plante slab acid-neutrofile (26,7).

Analiza categoriilor sozologice

Analiza categoriilor sozologice a fost posibilă prin folosirea Listei Roșii a plantelor superioare din România elaborată de M. Oltean și colab. 1994 și lista cu taxonii amenințați la nivel global, european și național, întocmită de Anca Sârbu și colab.-2007

În Rezervația Negrași sunt citate de diferite studii de specialitate două specii: *Montia fontana* L, E, (taxon periclitat din Lista Roșie a României), și *Narcissus poeticus* L,subsp. *Radiiflorus* (Salisb.),Baker, R (taxon european amenințat).

2.3.2. Habitate

Tipuri de habitate

EUNIS E2 Pajiști mezofile; Directiva habitate 6440 Pajiști aluviale din Cnidion dubii; Convenția de la Berna 37.2 Pajiști umede eutrofe.

EUNIS E2 Pajiști mezofile; Directiva habitate 6510 Fânețe de joasă altitudine cu *Alopecurus pratensis* și *Sanguisorba officinalis*; Convenția de la Berna 37.2 Pajiști umede eutrofe;

(După Manualul de interpretare a habitatelor Natura 2000 din România-coordonatori Dan Gafta și Owen Mountfort.- Elaborat și tipărit în cadrul proiectului Phare "Implementarea rețelei Natura 2000 în România").

Conform Formularului Standard al sitului Natura 2000 Poiana cu narcise de la Negrași, tipul de habitat identificat este:

3260-Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane, cu vegetație din *Ranunculus fluitantis* și *Callitriche-Batrachion*.

- Descrierea tipului de habitat conform lucrării Habitatele din România de Nicolae Doniță și colaboratorii:

Correspondențe: NATURA 2000:

3260 Water courses of plain to montan levels with the *Ranunculus fluitantis* and *Callitriche-Batrachion* vegetation

EMERALD: 22.43 Rooted floating vegetation

CORINE: – PAL.HAB: 24.43 Mesotrophic river vegetation

EUNIS: C1.3411 *Ranunculus* communities in shallow water

Asociații vegetale: *Ranunculetum aquatilis* Sauer 1947, Gehu 1961, *Hottonietum palustris* R.Tx 1937.

Răspândire: Crișana, Banat, Lunca și Delta Dunării, sudul Moldovei.

Suprafețe: În bazinele cu apă permanentă 0,5–2 ha, în Delta Dunării suprafețele sunt de 3–4 ha.

Stațiuni: Altitudine: 2(5)–250 m. Clima: T = 10,5–9 °C; P = 450–600 mm. Relief: bazine acvatice cu apă permanentă, dar nu mai adânci de 1–1,5 m. Substrat: aluviuni lutonisoase.

Structura: Vegetația este alcătuită din specii acvatice submerse, dintre care mai reprezentative sunt: *Ranunculus aquatilis*, *Hottonia palustris*, *Myriophyllum verticillatum*, *Ceratophyllum demersum*. La suprafața apei se dezvoltă speciile ce realizează stratul natant al fitocenozelor cu: *Lemna minor*, *L. trisulca*, *Hydrocharis morsuranae*, *Wolffia arrhiza*, *Salvinia natans*, *Spirodela polyrrhiza*.

Valoare conservativă: mare.

Compoziție floristică: Specii edificatoare: *Ranunculus aquatilis*, *Hottonia palustris*, *Polygonum amphibium*. Specii caracteristice: *Ranunculus aquatilis*, *Hottonia palustris*. Alte specii importante: *Potamogeton natans*, *Ranunculus trichophyllus*, *Myriophyllum verticillatum*, *M. spicatum*, *Ceratophyllum demersum*, *Lemna minor*, *L. trisulca*, *Spirodela polyrrhiza*, *Typha angustifolia*, *Phragmites australis*.

Literatură selectivă: Coldea et al. 1997; Popescu A. et al. 1998; Sanda et al. 2001

2.3.3. Flora de interes conservativ

Caracterizarea floristică

Florile de narcise pot fi galbene și albe. Pot fi deosebite după caracterele morfologice:

- 1a-frunze 4-6, late de 10-15 mm și lungi de 15-40 mm, coronulă de aceeași lungime sau mai lungă decât lăciniile perigoniale, flori galbene cu perigonul de 15-25 mm la *Narcissus pseudonarcissus*;

- 1b-frunze 4, late de 5-10 mm și lungi de 30 cm, coronulă în formă de cupă, lungă de 2-3 mm, cât 1/6-1/8 din lungimea lăciniilor perigoniale, cu marginea crețată, tivită cu roșu, flori albe la *Narcissus poeticus*.

Modul de prezentare

Cormofitele sunt prezentate în ordine filogenetică, fiind adoptată clasificarea după T.G. Tunin et al. (1964-1980, 1993) și V. Ciocârlan (2000). În cadrul familiilor, speciile sunt aranjate în ordine alfabetică, iar la fiecare specie se prezintă următoarele elemente:

Denumirea științifică și autorul. Nomenclatura speciilor cormofite folosește date din Flora Europaea și din Flora ilustrată a României-*Pteridophyta* și *Spermatophyta*. Sinonimiile tuturor speciilor cormofite sunt preluate tot din Flora Europaea.

Bioforma după V. Sanda et col., 2003 și V. Ciocârlan, 2000: MPh= megafanerofită, mPh= mezofanerofită, nPh= nanofanerofită, E= epifita, Ch= camefita, G= geofita, Th= terofita anuală, TH= terofita bianuală, H= hemicriptofita, Hh= helohidatofita.

Geoelementele după V. Sanda et col., 2003 și V. Ciocârlan, 2000: Adv= adventiva, Alp= alpina, Alp-Eur= alpin-europeană, Anat= anatolica, Atl= atlantica, Atl-Euc= atlantic central-europeană, Balc= balcanica, Carp= carpatica, Cauc= caucaziana, Circ= circumpolară, Cosm= cosmopolită, end= andemică, Eur= europeană, Euc= central-europeană, Eua= eurasiatică, Med= mediteraneeana, Pan= panonică, Sarm= sarmatică, sMed= submediteraneeana, Sudet= sudetică.

Categoria sozologică M. Oltean et col., 1994; Anca Sârbu et col., 2007: V (taxon subendemic periclitat), E (taxon subendemic amenințat), V (taxon amenințat la nivel european), V (taxon amenințat din Lista Roșie a României).

Ecologia V. Sanda et col., 1983; V. Sanda et col., 2003:

-Indici de umiditate: U1-U1,5=specie xerofilă, U2-U2,5=specie xero-mezofilă, U3-U3,5=specie mezofilă, U4-U4,5=specie mezo-higrofilă, U5-U5,5=specie higrofilă, U6=specie hidrofilă, U0=specie amfitolerantă (eurihidră).

-Indici de temperatură: T1-T1,5=specie crioofilă, T2-T2,5=specie microtermă, T3-T3,5=specie mezotermă, T4-T4,5=specie moderat termofilă, T5-T5,5=specie termofilă, T0=specie amfitolerantă (euritermă).

-Indici de reacție a solului: R1-R1,5=specie puternic acidofilă, R2-R2,5=specie acidofilă, R3-R3,5=specie acido-neutrofilă, R4-R4,5=specie slab acid-neutrofilă, R5-R5,5=specie neutro-bazofilă, R0=specie amfitolerantă (euriionică).

Caracteristica cenotică după V. Sanda et col., 2003 și V. Ciocârlan, 2000: acolo unde este cazul pentru speciile caracteristice cenotaxonilor: alianța, ordin sau clasă de vegetație.

Răspândire: la fiecare specie se indică, mai întâi, localizările din literatură (Lit.), însoțite de informația bibliografică, sau localizările pentru speciile identificate în teren (Exs.).

CONSPECTUL FLORISTIC

Equisetaceae

Equisetum arvense L., G, Cosm, U3T3R0, Artemîşietea, Chenopodietea, Filipendulo-Petasition, Secalietea. Lit.:Negraşi (Alexiu V., 2006)

Dennstaedtiaceae

Pteridium aquilinum (L.) Kuhn, (Cincinalis aquilina (L.); Pteridium tauricum (C.Presl) V.I.Krecz.; Pteris aquilina L.; Eupteris aquilina (L.) Newm.), G, Cosm, U3T3R0, Quercetea robori-petraeae: Lit.:Dumbrava Vadului (Şerbănescu I., 1960).

Aspidiaceae (Dryopteridaceae)

Dryopteris filix-mas (L.) Schott, (Aspidium filix-mas (L.) Sw.; Nephrodium filix-mas (L.) Strempel; Polypodium filix-mas (L.), Nephrodium filix-mas (L.) Rich.;Lastrea filix-mas (L.)C.Presl; Polystichum filix-mas (L.) Roth) H, Cosm, U4T3R0, Fagetalia sylvaticae, Querco-Fagetea: Lit.: Dumbrava Vadului (Serbanescu I., 1960).

Aristolochiaceae

Aristolochia clematitis L., G, Med, U2,5T3,5R5, Arction Lappae, Calystegion, Prunetalia. Lit.: Negraşi (Alexiu V., 2006).

Ranunculaceae

Adonis aestivalis L., G, Med, U3T4,5R3, Secalietea. Lit.: Negraşi (Alexiu V., 2006).

Anemone nemorosa L., subsp. **Nemorosa**, G, Circ, U3,5T3R0, Fagetalia silvaticae, Querco-Fagetea: Lit.: Dumbrava Vadului (Şerbănescu I., 1960).

Anemone ranuncuolides L., G, Eur, U3,5T3R4, Fagetalia silvaticae, Querco-Fagetea: Lit.: Dumbrava Vadului (Şerbănescu I., 1960).

Caltha palustris L., (Caltha cornuta Schott, Nyman et Kotschy; Caltha latea Schott, Nyman et Kotschy; Caltha longilostri Schott, Nyman et Kotschy; Caltha minor Mill., Caltha polypetala Hochst. Ex Lorent), H, Circ, U4,5T0R0, Calthion palustris, Cardamino-Montion, Molinietalia, Lit., Dumbrava Vadului (Şerbanescu I., 1960).

Consolida regalis S.F. Gray subsp **regalis**, (Consolida regalis S.F. Gray subsp arvensis (Opiz) Soo; Delphinium consolida L subsp. Consolida; Th, Eur-Med,U2T4R4, Caucalidion, Secalietea. Lit: Negraşi (Alexiu V, 2006);

Delphinium elatum L.,H, E ua, U4T2R4, Adenostylon alliariae: Lit: Dumbrava Vadului (Şerbănescu I , 1960);

Nigella arvensis L. Th, Eur – Med, U2T4R4, Caucalidion, Secalietea. Lit: Negraşi (Alexiu V, 2006); (Andronescu A)

Ranunculus aquatilis L. subsp. **aquatilis**, (Ranunculus heterophyllus Weber; Batrachium radians (Revel)Dumort; Ranunculus diversifolius Gilib; Ranunculus capillaceus Thuill; Batrachium gilibertii V.I.Krecz; Ranunculus godronii Green; Ranunculus radians Revel), HH,Cosm, U6T3R0, Nymphaeion,Potamion; Rezervaţia Negraşi (Alexiu V., 2006, Sârbu Anca 2007)

Ranunculus arvensis L. Th, Eua (Med), U3T3R0, Secalietea, Exs. Negraşi (Andronescu A)

Ranunculus flammula L. H, Eua (Med), U4,5T3R0, Agrostion stoloniferae, Caricion canescenti – nigrae, Magnocaricion elatae, (Sârbu Anca)

Ranunculus repens L. Ranunculus oenanthifolius Ten. et Guss; Ranunculus Pubescens Lag),H, Eua, U4T0R0, Agropyro-Rumicion, Alno –Padion, Bidentetalia tripartiti, Calystegion, Molinio – Arrhenatheretea, Plantaginetea majoris;

Ranunculus sardous Crantz, (Ranunculus pseudobulbosus Schur; Ranunculus sardous Crantz subsp. Xatardii (Lapeyr.) Rouy et Foucaud

Ranunculus philonotis Ehrh), Th (TH, H, Eur- Med, U3T3R4, Agropyro-Rumicion, Agrostion stoloniferae, Nanocyperion flavescentis, Secalietea, Lit,: Negrași –Alexiu V.

Papaveraceae

Papaver rhoeas L. (Papaver strigosum (Boenn)Schur; Papaver tenuissimum Fedde; Papaver tumidulum Klokov; Papaver intermedium Beck; Papaver roubiaei Vig; Papaver insignitum Jord; Papaver trilobum Wallr, Papaver commutatum Fisch et CA Mey), Th, Eua, -Med, U3T35R4.-Lit; Negrași –(Alexiu A. 2006)

Portulacaceae

Montia fontana L. Th, Circ,U4,5T3,5R2, Alnetalia glutinosae,Cardamino –Montion, Nanocyperion flavescentis, E (taxon periclitat din Lista Roșie a României);-Sârbu A., 2007

Caryophyllaceae

Agrostemma githago L. (Agrostemma linicola Terechov; Lychnis githago (L), S cop; Githago segetum auct), Th, Eua-Med,U2T4R0,Secalietea Lit.:Negrași (Alexiu A. -2006);

Gypsophila muralis L Th, Eua, Cont,U2T3R4, Bidentetea tripartiti;

Lychnis viscaria L. subsp. viscaria, (Viscaria viscosăAsch. Ch H , Eua U3T4R0, Festucion rupicolae, Pino – Quercetalia, Exs. Negrași;

Spergula arvensis L. (Spergula maxima Weihe; Spergula linicola Boreau;

Spergula vulgaris Boenn; Spergula sativa Boenn Th,Cosm,U3T0R0 (Alexiu V.-2006

Stellaria media (L), Vill, (Stellaria media subsp. vulgaris Raunk), Th, Cosm, U3T0R0, Chenopodietea, Lit. Negrași (Alexiu V.);

Amaranthaceae

Amaranthus powellii S. Watson, Amaranthus bouchonii Thell ; Th, Adv, U3T3R0, Chenopodietea, Lit. Negrași;

Polygonaceae

Polygonum aviculare L. (Polygonum avicularis, Th, Cosm, U25T0R3);

Polygonum convolvulus L., (Fallopia convolvulus (A. Love), Th, Circ, U2,5T, 3R3, Apteretalia, Lit.,Negrași;

Rumex crispus L., (Rumex odontocarpus I. Sandor), H, Eua, U4T3R0,

Rosaceae

Potentilla erecta (L), Rausch, Potentilla sylvestris Neck;, Potentilla tormentilla Stokes), H, Eua, U0T0R0, Molinio ,Nardetalia)-Lit. Negrași, Sârbu A. 2007.;

Rubus caesius L. , H-nPh,Eur, U4T3R4, Alno – Padion, Fagetalia sylvaticae, Salicetea purpureaea,Lit, Negrași (Alexiu V.)

Fabaceae

Lathyrus tuberosus L ,H, Eua, U2T4R4, Caucalidion, Lit. Negrași

Trifolium arvense L, subsp. Arvense (Tifolium capitulatum Pau;)

Vicia hirsuta (L), S.F.Gray, (Erum hirsutum L), Th, Eua, U25T3,5R2,)

Vicia villosăRoth, (Cracca villosăGreen et Godr), Th, Eur, U2,5T3,,5R2, Lit. Negrași (Alexiu V);

Euphorbiaceae

Euphorbia helioscopia L, (Tithymalus helioscopia (Hill), Th, Med, U3,T3,R0, Polygono-Chenopodion polyspermi,Secalietea,Lit. Negrași;

Brassicaceae

Camelina microcarpa Andrz. ExDC , (Camelina sativa auct.ital; Camelina sylvestris,Wallr.;, Th,Eua, U3T3R0;

Rorippa austriaca (Crantz), Besser, Nasturtium austriacum Crantz), H, Pont, U4T3,5R4, Agropyro – Rumicion,Senecion fluviatilis Lit. Negrași;

Asteraceae

Cirsium arvense (L), Scop, (Cirsium setosum (Willd), M Bieb, Cirsium incanum, Onopordion acanthii

Amaryllidaceae

Narcissus poeticus L subsp. radiiflorus (Salisb)Baker, Narcissus radiiflorus Salisb; Narcissus angustifolius Curtis ex Haw; Narcissus poeticus,G, Euc, U3,5T2,5R0,Cynosurion cristati, Molinietalia,-taxon european amenintat)

Ecologia speciei principale Narcissus poeticus radiiflorus ssp radiiflorus (salisb.) Baker

Ecologia populațiilor de **Narcissus poeticus radiiflorus ssp radiiflorus (salisb.) Baker** se reconstituie pe baza unor argumente oferite de fitogeografia istorică, considerații microtaxonomice, succesiunea proceselor de speciație care, în perimetrele anaterme, au difuzat în Carpați. Se disting două ecotipuri: acidofil și neutro-bazofil, prin care aceste populații sunt prezente în Carpați. Optimul cenologic al acestor populații carpatice este asigurat de asociațiile vegetale edificate de Molinia caerulea (L.) și Festuca rubra L.

Coprinele sălbatice seamănă cu narcisele albe de grădină, însă față de acestea au tulpini mai subțiri și mai gingașe, frunze mult mai înguste și flori mai mici.

Atunci când pădurile erau mai întinse existau poieni, unele mai rezistă și astăzi, în care s-au instalat populații de **Narcissus poeticus radiiflorus ssp radiiflorus (salisb.) Baker (fam. Amaryllidaceae)**, dintre care se pot aminti: Poiana cu narcise de la Dumbrava Vadului (județul Brașov), Poiana cu narcise din Cheile Râmețului (județul Alba), Pajiștea cu narcise Câlnic (județul Gorj), Poiana cu narcise Negrileasă(județul Alba), Poiana cu narcise de pe șesul Mogoșenilor (județul Bistrița-Năsăud), Poiana cu narcise de pe șesul văii Budacului (județul Bistrița-Năsăud), Poiana cu narcise Gurghiu (județul Mureș) și altele, așa cum au fost prezentate anterior în această lucrare. *În județul Argeș se găsește cea mai sudică stațiune cu această specie și anume Poiana cu narcise Negrași.*

Narcissus poeticus L. Este o specie vest-mediteraneeană, desprinsă din forma ancestrală a genului, probabil în prima jumătate a pleistocenului. Odată formată, ea și-a extins arealul, ocupând regiunile centrale și estice ale Europei. Pe măsură ce populațiile au înaintat în zone tot mai deosebite de cele inițiale sub raportul condițiilor de viață, acestea au trebuit să-și schimbe norma de reacție, respectiv s-a produs modificarea gradată a fenotipului și a genotipului. Au apărut astfel, în centrul și sud-estul continentului european, subspecii cum este ssp. radiiflorus (salisb.) Baker, iar în teritoriile mai nordice ale Europei, ssp. stellaris (Haw.) Dost. Diferențierea subspeciei stellaris este considerată ca fiind cea mai recentă (este subspecia cea mai puțin deosebită de tipul speciei) și este explicată ca o adaptare a populațiilor ajunse în Alpi, într-o perioadă interglaciară, la condițiile climatului devenit tot mai rece, odată cu înaintarea spre sud a glaciației. După A. Fernandes (1951) această diferențiere s-ar fi produs în Alpii Orientali, unde există un evident centru de densitate maximă a indivizilor, care poate fi considerat în același timp și centru geometric al arealului, pătrunzând în aria de răspândire a subspeciei radiiflorus, cu care întrețineau schimburi genetice. În perioadele calde, populațiile difuzau din nou în regiunile înalte din Alpi și Carpați. (C. Drăgulescu, 1981).

Desigur, aceste afirmații sunt pentru moment doar la nivel de presupuneri, bazate mai ales pe considerații privind evoluția reliefului și climei în Cuaternar, corelate cu actualul areal al

taxonilor. Date sigure nu există încă, deoarece lipsesc cu totul informațiile paleontologice. Nu este exclus ca presupusul centru genetic să fie de fapt un centru secundar de dispersie, caz în care ssp. *stellaris* să fie de origine submediteraneeană (ca și ssp. *radiiflorus*) și nu central-europeană. Flora Europaea acceptă ca specie de referință pe ***Narcissus poeticus* L. ssp. *radiiflorus* (salisb.) Baker**, aceasta având ca sinonimii: *Narcissus radiiflorus* Salisb., *Narcissus angustifolius* Curtis ex Haw., *Narcissus poeticus* L. Subsp. *angustifolius* Hegi. Taxonul *stellaris* nu apare în Flora Europaea.

***Narcissus poeticus* L. ssp. *radiiflorus* (salisb.) Baker** este răspândită din Munții Vosgi și Pădurea Neagră până în Carpați și Munții Dinarici. Arealul pe care îl ocupă se caracterizează prin marea densitate a narciselor în această regiune și prin varietatea factorilor ecologici ai stațiunilor în care ele cresc până aici la limita estică (județul Vaslui) și nordică (Fornos-Berehovo, Rusia 48° 10') a arealului (C. Drăgulescu 1981).

Ecologic, *Narcissus poeticus* L. Ssp. *radiiflorus* (Salisb.) Baker, prezintă o amplitudine destul de largă, vegetând atât pe terenuri bogate în substanțe nutritive cât și pe cele cu troficitate scăzută, pe soluri bazice, dar și moderat acide, în general fiind indicatoare de soluri reavăne, cu umiditate mijlocie. Specia se întâlnește îndeosebi pe soluri aluvionare (Iacoviste) și brune (brune-gălbui), adesea podzolite și gleizate sau chiar pe soluri turboase ori evolute din mlaștini drenate (de exemplu, stațiuni din sudul Transilvaniei).

Este o plantă iubitoare de lumină, care preferă pajiștile plane din lunci, de pe terasele râurilor și platouri, vegetând însă și pe pante înclinate până la 45°, populațiile suportă atât climatul câmpiei (Cauasd, județul Bihor, 104 m.s.m., Șușag, județul Arad 110 m.s.m, Negrași, județul Argeș 204 m.s.m etc.) cât și cel subalpin (M. Țarcu, 2000 m.s.m, Mt Pop Ivan, 1940 m.s.m, M Ciucaș 1850 m.s.m, etc.) aglomerându-se în regiunile cu o umiditate atmosferică relativ mare (peste 70%).

Temperatura medie anuală a stațiunilor cu narcise este cuprinsă între 0°C (M. Tarcu) și 11°C (Causd, Șușag, Negrași). Media precipitațiilor anuale oscilează între 600 mm (unele stațiuni din Câmpia de Vest și podișul Transilvaniei) și 1300 mm (în stațiunile din etajul subalpin).

Codificând cele afirmate mai sus cu ajutorul cifrelor din scara lui H. Ellenberg (1974), ajungem la următoarea formulă de caracterizare ecologică a plantei ***Narcissus poeticus* L. ssp. *radiiflorus* (Salisb.) Baker: U5T4,5R0.**

Formula evidențiază gama destul de largă a preferințelor ecologice ale populațiilor de narcise, determinate de structura lor polimorfă. Aceasta este socotită de către botaniști o plantă euionică (E. Oberdorfer, 1970, R. Soo, 1973, H. Ellenberg, 1974). C. Drăgulescu 1981, consideră specia ***Narcissus poeticus* L. ssp. *radiiflorus* (Salisb.) Baker** un agregat de populații acidofile și bazofile. Edafotipul acidofil cuprinde populații cu flori alb-gălbui (culoarea untului), cu petale oblanceolate sau eliptice și frunze late de 4-6 mm, populații cantonate mai ales în depresiunile subcarpatice pe soluri cu pH între 4,5 și 6,5. La rândul său, edafotipul neutrofil-bazofil înglobează populațiile cu flori albe, cu foliolele perigonate lat-eliptice, ovate ori obovate și frunze cu lățimea de 5-9 mm. Se întâlnește sporadic pe terenuri neutre slab alcaline, adesea cu substrat calcaros, atât la câmpie, cât și în etajul montan și subalpin.

Rezultat al speciației simpatrice (care ocupă același areal, având evoluții separate), cele două edafotipuri sunt două căi evolutive distincte, puse la dispoziția selecției naturale. Prin ele planta câștigă biotopuri mult diferite sub aspect edafic, asigurându-și perpetuarea sigură a unuia dintre ecotipuri în cazul unor modificări drastice ale mediului de viață (respectiv a soluției solului).

Formula ecologică a speciei *Narcissus poeticus* ssp. *radiiflorus* trebuie modificată, mai exact defalcată, pe cele două edafotipuri: U5T4R3-4 (C. Drăgulescu 1981).

Dupa Drăgulescu C. 1981, prezența acestor două ecotipuri în Carpați a fost greșit interpretată de către foarte mulți botaniști, începând cu M. Fuss (1866) și F. Schur (1866) și terminând cu C. Zaharidi (1966). Aceștia au considerat tipul acidofil ca fiind *Narcissus poeticus* ssp. *radiiflorus* Salisb. (respectiv *Narcissus angustifolius* Curt.), iar tipul bazofil *Narcissus poeticus* L. în stare subspontană. Mai mult, variabilitatea populațiilor de narcise de aici a dus la descrierea a opt specii distincte care nu sunt altceva decât ***Narcissus poeticus* L. ssp. radiiflorus (Salisb.) Baker** în diferite ipostaze fenotipice.

Corologia

Primele exemplare de ***Narcissus poeticus* L. ssp. radiiflorus (Salisb.) Baker** au fost culese de către J. Lerchenfeld (1780) și P. Sigerus (1784) din Dumbrava Sibiului (în Herb. Muz. ist. nat. Sibiu). J. Chr. Baumgarten (1816) semnalează populații de narcise în zece stațiuni din estul și sudul Transilvaniei. Sintetizând datele cunoscute până la el, L. Simonkai (1886) ridică numărul acestora la 25, iar C. Zaharidi (1966) la 56 (pentru întreg teritoriul României).

C. Drăgulescu citează 151 de localități cu narcise pe teritoriul țării noastre. Se observă o aglomerare deosebită a populațiilor de narcise în nordul și sudul Carpaților Orientali și estul și vestul Carpaților Meridionali. Aceasta face ca din cele 1300 hectare acoperite cu ***Narcissus poeticus* L. ssp. radiiflorus (Salisb.) Baker** peste 900 să revină la patru din județele țării : Brașov 350 ha (19 stațiuni), Harghita 200 ha (13 stațiuni), Maramureș 200 ha (24 stațiuni), Caraș-Severin 150 ha (8 stațiuni). Această repartitie este efectul latitudinii și longitudinii cărora li se suprapune factorul altitudinal. În spațiul carpatic, narcisele preferă depresiunile submontane (74 stațiuni cu aproape 900 ha) și etajul montan, inclusiv Podișul Transilvaniei (46 stațiuni cu 350 ha). La câmpie (15 stațiuni cu mai puțin de 40 ha) și în etajul subalpin (7 stațiuni cu 20 ha) ele sunt mai puțin reprezentate fiind la limita optimului ecologic. Acesta este motivul pentru care în aceste stațiuni de limită, narcisele sunt amenințate cu dispariția.

2.3.4. Fauna de interes conservativ

2.3.4.1. Ihtiofaună-nu este cazul în această arie protejată

2.3.4.2. Herpetofaună

Material și metodă

Pentru estimarea reptilelor din zona studiată a fost aplicată metoda traseelor randomizate.

Au fost observate două specii de reptile, în zona ariei protejate și anume:

1. *Lacerta agilis* – specie de interes comunitar care necesită o protecție strictă. Nu este listată în CRVR probabil datorită frecvenței și abundenței acestei specii la nivel național.

Au fost observate 3 exemplare adulte și un juvenil aparținând acestei specii.

Specia este prezentă pretutindeni în România, într-o multitudine de habitate, de la nivelul mării până în munți. Efectivul probabil depășește un milion de exemplare adulte.

2. *Natrix natrix* – specia cea mai comună dintre speciile de șerpi din România.

Amfibieni

Pentru capturarea amfibienilor am folosit o plasă montată pe o tijă metalică telescopică, lungă de 2 m. Speciile terestre au fost capturate direct cu mâna, de la nivelul habitatelor populate.

Dintre amfibieni au putut fi identificate două specii și anume:

Epidalea (Bufo) viridis-Broasca râioasă verde

Epidalea viridis este o specie care populează zone foarte afectate antropice, fiind prezentă în adăpători pentru vite, sau în bălți temporare poluate cu deșeuri menajere. Impactul antropic asupra speciei se manifestă în principal prin mortalitatea din cauze rutiere.

Bofo bufo-broasca râioasă

Broasca râioasă brună este prezentă atât în zonele joase, cât și în regiunile înalte aferente zonei, dar este foarte puțin reprezentată ca număr de indivizi. Broasca râioasă brună populează zone umede, în principal naturale și doar rareori artificiale. Raritatea speciei ar putea fi și o consecință a rarității habitatelor de reproducere corespunzătoare, broasca râioasă brună folosind în general habitate mari și permanente, relativ rare în regiunea analizată.

2.3.4.3. Avifaună

Avifauna zonei

Folosirea substanțelor chimice în agricultură, defrișarea fâșiilor de arbori și arbuști, practicarea agriculturii intensive și vânătoarea irațională, a dus în toată Europa la descreșterea în mod îngrijorător a numărului de păsări legate de zonele agricole. În prezent, din cele 173 de specii de păsări dependente de aceste habitate, 70 sunt deja în pericol. În țara noastră, din fericire, situația se prezintă mai bine datorită, în principal, practicării pe suprafețe mari a agriculturii de tip tradițional sau extensiv. Ca urmare, principalele populații ale unor specii de păsări din Europa, legate mai mult sau mai puțin de zonele agricole, cum ar fi: codobatura galbenă (*Motacilla flava*), codobatura albă (*Motacilla alba*), sfrânciocul roșiatic (*Lanius collurio*) și sfrânciocul cu frunte neagră (*Lanius minor*) trăiesc încă în România. De asemenea, o pondere însemnată din efectivele europene este deținută la noi și de: ciocârlan (*Galerida cristata*), fâsă de câmp (*Anthus campestris*), mărăcinarul roșu (*Saxicola rubetra*), silvia cenușie (*Sylvia communis*) și vrabia de câmp (*Paser montanus*).

Material și metodă

Zona studiată în Poiana cu Narcise Negrași, precum și vecinătatea acesteia, este reprezentată de un agroecosistem puternic antropizat. Terenul din jurul ariei protejate este cultivat în special cu cereale și plante de nutreț, iar o anumită porțiune este utilizat ca pășune.

Studiul a fost făcut în suprafața – un pătrat cu latura de 2,5 km. S-a făcut inventarierea speciilor de păsări prezente utilizând metoda punctelor radiale fixe. Au fost selectate 15 asemenea puncte, dispuse echidistant, după care s-a procedat la înregistrarea tuturor păsărilor observate pe o rază de 0 – 50 m, 50 – 100 m, respectiv peste 100 m, precum și pe cele văzute în zbor. La fiecare punct s-au făcut observații la interval de timp de 5 minute. Au fost șapte ieșiri pe teren (în mai, iunie și iulie), din care prima pentru identificarea piețelor de probă, în zile cu condiții meteo favorabile. Zonele stabilite au fost parcurse apoi dimineața, până în ora 11, perioada de cea mai mare activitate a păsărilor.

Rezultate

În urma observațiilor efectuate, în zonă au fost găsite 27 de specii de păsări care reprezintă 8% din ornitofauna României. Ele aparțin la nouă ordine: *Ciconiiformes* (o specie, 4%), *Accipitriformes* (trei specii, 12%), *Galliformes* (două specii, 8%), *Charadriiformes* (o specie, 4%), *Columbiformes* (o specie, 4%), *Strigiformes* (o specie, 4%), *Apodiformes* (o specie, 4%), *Coraciiformes* (o specie, 4%) și *Passeriformes* (17 specii, 60%)

Dintre acestea, 20 de specii (80%) cuibăresc în zonă și stau tot timpul aici pe perioada verii, iar 11 specii (20%) vin aici doar după hrană. Din total, 18 specii (72%) sunt în principal oaspeți de vară, iar 13 (38%) sunt predominant specii sedentare.

Passeriformele înregistrează cele mai mari densități (185 perechi/100 ha). Cele mai mari valori sunt atinse de: ciocârlie (*Alauda arvensis*) (38,1 perechi/100 ha), ciocârlan (*Galerida cristata*) (27,5 perechi/100ha), vrabia de casă (*Passer domesticus*) (25,1 perechi/100ha), codobatura galbenă (*Motacilla flava*) (21,5 perechi/100ha), presura sură (*Miliaria calandra*) (21,2 perechi/100ha) și fâsă de câmp (*Anthus campestris*) (15 perechi/100ha).

Specii de păsări observate

Nr crt	Specia	Densitatea p/100 ha	Biomasa g/100 ha	Dominanța în biomasa	Frecvența	Regimul de hrană	Categoria SPEC
1	<i>Ciconia ciconia</i>	0,04	137,92	1,55	Fr	C, I	2
2	<i>Circaetus gallicus</i>	0,002	3,39	0,03	Fr	C, I	3
3	<i>Circus aeruginosus</i>	0,01	5,84	0,06	Fr	C, I	NS
4	<i>Falco tinnunculus</i>	0,1	21,4	0,24	R	C, I	3
5	<i>Perdix perdix</i>	0,32	121,76	1,37	R	E, I	3
6	<i>Coturnix coturnix</i>	0,8	78,8	0,89	Fr	E, I	3
7	<i>Streptopelia decaocto</i>	0,08	15,76	0,17	Fr	G	NS
8	<i>Athene noctua</i>	0,32	55,84	0,63	Fr	C, I	3
9	<i>Apus apus</i>	0,5	21,15	0,23	Fr	I	NS
10	<i>Upupa epops</i>	0,04	2,84	0,03	Fr	I	3
11	<i>Galerida cristata</i>	27,5	1237,5	13,99	Rc	I	3
12	<i>Alauda arvensis</i>	38,1	1371,6	15,51	Rc	I	3
13	<i>Hirundo rustica</i>	3	57	0,67	Rr	I	3
14	<i>Anthus campestris</i>	15	390	4,41	Rr	I	3
15	<i>Motacilla flava</i>	21,5	387	4,37	Rc	I	NS
16	<i>Lanius collurio</i>	10,6	302,1	3,41	R	C, I	3
17	<i>Oriolus oriolus</i>	0,08	5,64	0,06	Fr	I	NS
18	<i>Sturnus vulgaris</i>	5,2	412,36	4,66	Rr	I	3
19	<i>Pica pica</i>	0,28	55,63	0,62	R	O	NS
20	<i>Corvus monedula</i>	6,36	1513,68	17,11	R	O	NS
21	<i>Corvus frugilleus</i>	1,28	592	6,69	Rr	O	NS
22	<i>Passer domesticus</i>	25,1	753	8,51	Rc	O	3
23	<i>Passer montanus</i>	5	115	1,3	Fr	O	3

24	<i>Carduelis chloris</i>	1,6	46,4	0,52	Fr	I, G	NS
25	<i>Carduelis carduelis</i>	1,6	26,4	0,29	Fr	I, G	NS
26	<i>Carduelis cannabina</i>	1,6	28,8	0,32	Fr	I, G	2
27	<i>Miliaria calandra</i>	21,2	987,92	11,17	Rr	I, G	2

Cea mai mare biomasă (greutatea medie pentru fiecare specie a fost luată din literatura de specialitate: Hagemer and colab., 1997, Korodi Gal, 1958, The Complete Birds of the Western Palearctic, 1998) o au stâncuțele (*Corvus monedula*), ciocârlile de câmp (*Alauda arvensis*), ciocârlanii (*Galerida cristata*), presurile sure (*Miliaria calandra*) și vrăbiile de casă (*Passer domesticus*). Referitor la dominanța în biomasă, *Galerida cristata*, *Alauda arvensis*, *Corvus monedula*, *Miliaria calandra*, *Corvus frugilegus* și *Passer domesticus* sunt supradominante, *Anthus campestris*, *Motacilla flava*, *Lanius collurio* și *Sturnus vulgaris* sunt dominante, iar celelalte sunt subdominante.

Axele statica și de dominanța au fost calculate cu formulele: $As=100/N$ (3,70), unde N = numărul de specii observate. $Ad=2xAs$ (7,40).

În ceea ce privește frecvența în suprafețele de probă, 13 specii (52%) sunt foarte rare, cinci specii (18%) sunt rare, cinci specii (18%) sunt relativ rare și patru specii (12%) sunt relativ comune. Nici o specie nu este comună. Cele mai frecvente sunt: ciocârlanul (*Galerida cristata*), ciocârlia de câmp (*Alauda arvensis*), codobatura galbenă (*Motacilla flava*) și vrăbia de casă (*Passer domesticus*). După regimul de hrană șapte specii (28%) sunt carnivore - insectivore, trei specii (10%) sunt erbivore - insectivore, o specie (4%) este granivoră, șapte (30%) sunt în perioada caldă aproape numai insectivore, cinci specii (20%) sunt omnivore, iar patru specii (18%) sunt insectivor - granivore.

Cu excepția guguștucului (*Streptopelia decaocto*), specie exclusiv granivoră, dar cu prezență neglijabilă, practic toate celelalte consumă în proporții variabile insecte.

După categoria SPEC - Species of European Conservation Concern (specii protejate pe plan european), 17 specii (63%) nu fac obiectul protecției (NSPEC), șapte specii (26%) sunt încadrate în categoria a III-a (SPEC 3 - nu sunt concentrate în Europa, dar au statut de conservare nefavorabil pe termen lung) și trei specii (11%) sunt încadrate în categoria a II-a (SPEC 2 - concentrate în Europa, dar cu statut nefavorabil de conservare).

2.3.4.4. Mamifere

Nu au fost observate **mamifere** sălbatice în zona de impact cu excepția liliecilor de amurg *Nyctalus noctula*. Au fost observate însă urme și excremente de vulpe *Vulpes vulpes*, galerii de rozătoare, probabil șoarece de câmp *Microtus arvalis*.

2.3.4.5. Insecte

Dintre acestea o analiză mai atentă a putut fi realizată pentru ortoptere.

Ordinul Orthoptera aparține grupei insectelor hemimetabole din cadrul clasei Insecta, caracterizate prin faptul că au metamorfoză incompletă. Din oul hemimetabolelor rezultă o insectă juvenilă, care reprezintă o replică minusculă, apteră a viitorului adult. Insecta juvenilă sau larva suferă mai multe năpârliri până ajunge în stadiul imaginal (de adult). Metamorfoza hemimetabolelor se deosebește de metamorfoza insectelor holometabole prin absența stadiului de nimfă.

Încadrarea sistematică. Ordinul Orthoptera este împărțit în două subordine: Ensifera și Caelifera.

Subordinul Ensifera (cosașii, greierii și coropișnițele) este divizat în 6 suprafamilii și 21 familii, cu aproximativ 1900 genuri și 11.000 specii descrise. Cea mai mare suprafamilie din acest subordin este Tettigonioidea, care include peste 1000 genuri și peste 7000 specii cunoscute (<http://osf2.orthoptera.org>).

Subordinul Caelifera (lăcustele) include 8 suprafamilii, 22 familii, aproape 2400 genuri și peste 10.400 specii descrise. Suprafamilia Acridoidea este cea mai mare suprafamilie din acest subordin, divizată în peste 1600 genuri și 7200 specii cunoscute (<http://osf2.orthoptera.org>).

Din punct de vedere sistematic, ordinul *Orthoptera* se încadrează astfel (Grimaldi & Engel, 2005): Supraregnul Animalia - Metaregnul Eumetozoa - Subregnul Bilaterală - Grupa Protostomia - Infraregnul Ecdysozoa - Filum Arthropoda - Grupa Uniramia - Subfilum Hexapoda - Clasă Insecta - Subclasă Pterigota - Infraclasă Neoptera - Diviziunea Exopterygota - Supraordinul Polineoptera - **Ordinul Orthoptera**

Până în anul 2006, pentru regiunea Munteniei, au fost citate în literatură 116 specii de ortoptere ce aparțin la 10 familii.

Metode

Colectarea ortopterelor se poate începe în martie-aprilie și se încheie în noiembrie, majoritatea ortopterelor dispărând în sezonul rece. Colectarea materialelor s-a realizat în mai multe moduri: prin cosiri repetate cu fileul entomologic - este metoda cea mai folosită. Fileul entomologic utilizat, are diametrul de 30cm și lungimea cozii de circa 1m; prin prelevare directă cu mâna - mai ales pentru speciile arboricole și arbusticole; prin capturarea cu exhaustorul în cazul speciilor foarte mici (*Xya*);

În acest tip de habitat (pajiști umede) au fost efectuate colectări în lunile mai, iulie și august. Au fost identificate, în total 27 de specii de ortoptere din 6 familii. Majoritatea speciilor capturate sunt higrofile.

Cele mai abundente specii în probe, în mod constant, au fost *Chorthippus parallelus* și *Conocephalus fuscus*, urmate de *Conocephalus dorsalis*, *Stethophyma grossum* și *Pteronemobius heydeni*. Speciile *Tetrix subulata* și *Tetrix tenuicornis* sunt foarte abundente în luna mai când se întâlnesc în stadiul de adult.

În acest ecosistem există două specii eudominante *Chorthippus parallelus* (D=15,3) și *Conocephalus fuscus* (D=11,9). Specii euconstante în probe sunt de asemenea: *Conocephalus fuscus*, *Chorthippus parallelus*, *Stethophyma grossum*, *Pteronemobius heydeni* și *Ruspolia nitidula*.

Din punctul de vedere al indicelui de semnificație ecologică, speciile eudominante pentru acest tip de habitat sunt *Chorthippus parallelus* (W=14,780) și *Conocephalus fuscus* (W=11,861), iar dominante sunt *Stethophyma grossum* (W=6,136) și *Conocephalus dorsalis* (W=5,902).

Șapte specii de ortoptere sunt protejate prin OUG nr.57/2007, cu modificările și completările ulterioare, Anexa 3:

- *Isophya harzi* - *Isophya stysi* - *Isophya costata* - *Pholidoptera transsylvanica* - *Odontopodisma rubripes* - *Paracaloptenus caloptenoides* - *Stenobothrus eurasius*

2.4. Informații socio-economice, impact și amenințări

Ecosistem și ecosisteme antropizate

Sistemul este o structură complexă formată din structuri elementare de tip inertial, legate între ele prin câmpuri de forțe a căror acțiune se exercită până la o suprafață închisă,

descriptibilă din punct de vedere geometric, care constituie frontiera sistemului (Scopelitis, 2002, p. 12).

Sistemul este caracterizat de:

- *mărimile fizice inerțiale*, care descriu structurile elementare de tip inerțial și sunt funcții punctuale de spațiu și timp;
- *forțele interne*, care descriu relațiile dintre structurile elementare;
- *nivelul de complexitate*, care este în legătură cu tipurile de forțe ce se exercită în interiorul sistemului;
- *funcția de stare*, care descrie structura complexă a sistemului;
- *frontiera*, reprezentând suprafața închisă care conține structura complexă și în interiorul căreia potențialele interne și funcțiile de stare sunt finite și continui de mărimile inerțiale (idem, p. 13).

Noțiunea de **ecosistem** a fost introdusă de Tansley în 1935 (Sîrbu și Bendek, 2004, p. 33), pentru a evidenția unitatea ecologică dintre biotop (totalitatea factorilor fizico-chimici - energie, relief, topoclimat etc. - care influențează evoluția organismelor vii) și biocenoză (ansamblu de populații ce trăiesc pe un teritoriu sau un habitat fizic determinat, cu caracteristici în plus față de cele ale componentelor săi individuali și populaționale, Odum, 1971); în acest context, ecosistemul este definit ca fiind totalitatea comunităților de populații împreună cu biotopul asociat.

Structura ecosistemului, ca unitate ecologică funcțională elementară, reflectă, în distribuția spațială a elementelor sale, un anumit conținut funcțional ce rezultă din interacțiunea diferitelor specii ale biocenozei cu factorii abiotici (sol, relief, topoclimat etc.). La rândul ei, esența funcționării ține de antrenarea energiei solare și a substanțelor nutritive minerale (de natură abiotică) în circuitul biologic și transformarea lor în substanță organică necesară alcătuirii sistemelor vii. Aceste dimensiuni dau ecosistemului calitatea de unitate producătoare de substanță organică necesară biocenozei. Atingerea unui asemenea scop se materializează, în cadrul oricărui ecosistem, prin trei funcții fundamentale (Scopelitis, 2002, p. 12):

- **funcția energetică**, prin care se realizează fixarea energiei solare de către plantele autotrofe, în transferul și distribuția acesteia de la o categorie de organisme (producători, consumatori și reducători sau descompunători) la alta;
- **funcția de transfer** a substanțelor nutritive (anorganice și organice), atât între componentele biocenozei, cât și între acestea și biotop;
- **funcția de autoreglare**, prin care se realizează stabilitatea ecosistemului pe seama menținerii unei anumite proporții între speciile ce alcătuiesc biocenoză.

Ecosistemele au fost clasificate în ecosisteme naturale, în care intervenția omului este nesemnificativă (pădurea tropicală, deșerturile, taigaua, zonele muntoase înalte etc.), și ecosisteme antropizate sau antropice, în care activitatea umană a modificat puternic componentele și procesele naturale (zonele situate în jurul așezărilor umane) (Scopelitis, 2002, p. 11-12).

Termenul de **ecosistem antropizat** este controversat, el fiind tratat în anumite cercuri ca fiind o fază intermediară între ecosistemele naturale, anterior definite, și ecosisteme antropice (cele în care funcționarea normală, energetică a sistemului este total controlată de om: așezări, agroecosisteme, căi de comunicație etc.).

În acest context, în categoria ecosistemelor antropizate ar intra pășuni și fânețe (în care controlul antropic este redus la recoltări succesive ale masei vegetale, și eventuale intervenții minore), plantații forestiere (în care funcționarea sistemului este naturală, chiar dacă structura sa este controlată antropic), lacuri de agrement, cu funcție piscicolă sau hidroenergetică, formate ca urmare a unor activități umane (prăbușiri de mine, exploatare la zi ale resurselor naturale, barări ale cursurilor de apă), cursuri de apă influențate de activități antropice (deversări, reglări de debite, captări etc.). Tot din acest punct de vedere, radicalizând aspectul, se poate concluziona că nu există ecosistem natural (în care influența

umană să nu fie resimțită), și că toate ecosistemele sunt mai mult sau mai puțin influențate de activități antropice (fie doar prin influențarea compoziției atmosferei și modificarea, prin aceasta, a macroclimei).

Ecosistemul antropizat va fi considerat acea parte a mezogeosistemului în care funcțiile principale ale acestuia vor fi suplinite, parțial sau total, prin aport energetic sau material alohton, de proveniență antropică, cu accent pe funcția de autoreglare, imposibil de realizat fără acest aport suplimentar.

Tipurile de ecosisteme antropizate în cazul de față sunt:

Ecosistemele seminaturale cuprind, în accepțiunea de față, pășuni și fânețe, în care intervenția umană este limitată, iar funcționarea ecosistemului este cel mai aproape de natural, și terenuri agricole abandonate (pârloagă), cu funcționare momentană apropiată de cele menționate anterior.

Agroecosistemele cuprind zonele cultivate constant, cu culturi intensive de tip cereale (grâu și porumb), rapiță etc, dar și grădinile din vatra și din jurul nucleelor urbanizate, cu culturi eterogene și rotație mai puternică a speciilor.

Evaluarea agroecosistemelor îmbracă o formă diferită de a celorlalte sisteme prezentate anterior, deoarece componenta naturală de funcționare are o amploare redusă, iar controlul antropic este aproape total. O analiză de biodiversitate este inutilă în acest caz, iar speciile prezente, cu excepția celor introduse intențional în sistem, prezintă varietate redusă și grad ridicat de sinantropie.

Ecosistemele urbanizate au un caracter de antropizare relativ ridicat, chiar dacă nu putem vorbi despre ecosisteme urbane propriu-zise, dar gradul de control antropic este aproape total.

Dat fiind faptul că avem de-a face cu un ecosistem artificializat, cu scop clar de găzduire a unei populații umane, evaluarea va urmări, similar cu cea a agroecosistemelor, modul în care această funcție este îndeplinită, și modul în care controlul este exercitat asupra sistemului.

Amplasament general

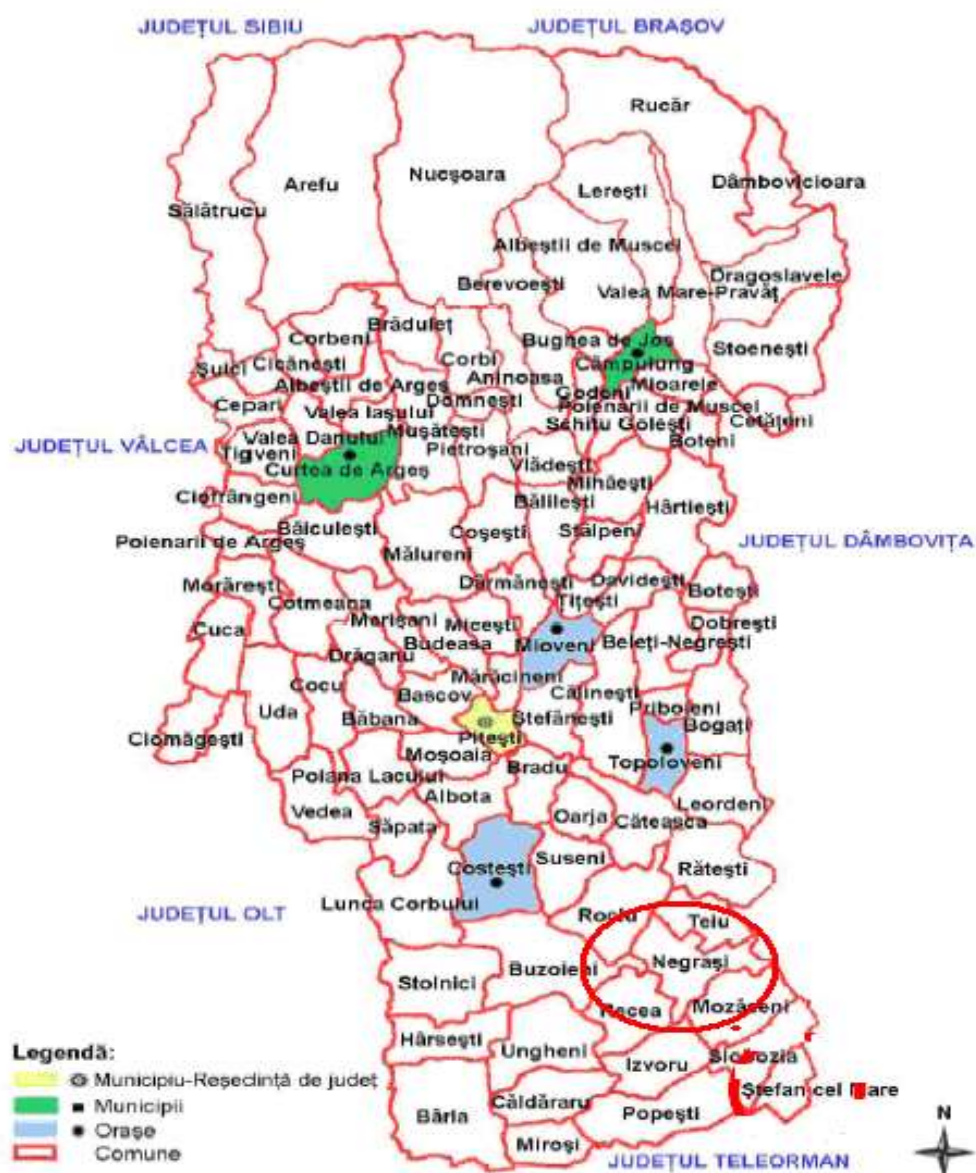
Date fiind diferențierile pe care le prezintă Câmpia Română, inclusiv sub raport geomorfologic, geografii care au studiat relieful acestei câmpii (începând cu George Vâlsan, continuând cu Vintilă Mihăilescu și Petre Coteț, au delimitat câteva subunități.

Petre Coteț, în lucrarea „*Geomorfologia României*” (1973), denumesc teritoriul dintre Olt-Argeș – Câmpie de tranziție, separând în interiorul acesteia Câmpia Burnaz și Câmpia Găvanu-Burdea. Același autor s-a remarcat și prin lucrarea „*Câmpia Română – studiu de geomorfologie integrată*” (1976). Grigore Posea a avut o contribuție foarte importantă, inclusiv în ceea ce privește regionarea principalelor unități și subunități de relief din România (*Enciclopedia geografică a României* - 1982 și *Geomorfologia României. Relief – tipuri, geneză, evoluție, regionale* - 2002).

Din punct de vedere geologic și hidrologic pot fi semnalate, în acest sens, lucrările: „*Geologia României*” (1974) – Vasile I. Mutihac, Liviu Ionescu; „*Geologia ținutului de câmpie din bazinul inferior al Argeșului și a teraselor Dunării. Procese morfogenetice Holocene în bazinul inferior al Argeșului*” (1953), „*Cuaternarul din România*” (1966) - Emil Liteanu; „*Geografia apelor României*” (1972) – I. Ujvari și alții.

Delimitată la est de râul Argeș la vest de râurile Vedea și Cotmeana, la nord de aliniamentul comunelor Stolnici – Ungheni – Recea – **Negrași** – Râscăeți – Vișina, iar la sud de aliniamentul comunelor Vitănești – Măgura – Drăgănești-Vlasca – Bujoreni – Ghimpați, dar și de văile Câlniștei și Neajlovului (parțial, respectiv sectorul cuprins între comunele Ghimpați și Călugăreni), cadrul natural include atât elemente de favorabilitate cât și restrictivitate.

ÎN ANUL 2002

Influența antropică

Dezvoltarea durabilă nu înseamnă strict creștere economică, pentru că aceasta, interpretată clasic ca sporire a cantității de bunuri și servicii, a devenit imposibilă în condițiile consumării deja a unei bune părți a resurselor naturale neregenerabile. Bunăstarea viitoare se bazează pe o exploatare minimă a resurselor neregenerabile, așa cum sunt combustibilii fosili (petrol, cărbune), zăcămintele de minereuri. În ecuația dezvoltării durabile intră generațiile viitoare, cărora trebuie să le oferim șanse de existență și prosperitate la fel cum au avut la dispoziție și generațiile trecute și prezente. Echitatea inter-generațională este un element-cheie al conceptului de dezvoltare durabilă, care face să intervină dimensiunea socială. Exprimată astfel, dezvoltarea durabilă apare ca un concept filosofic, pentru a cărui punere în practică este nevoie de instrumente, organizații, pârgii economice, juridice, administrative. Rădăcinile filosofice ale conceptului se regăsesc în literatura ecologistă și filosofică din anii 1970-1980. Punctul de pornire al circulației conceptului de dezvoltare durabilă în politică și mass-media îl constituie Summit-ul de la Rio de Janeiro din 1992. La nivel național, majoritatea țărilor fac eforturi de implementare a dezvoltării durabile, deoarece căile dezvoltării durabile nu sunt evidente, iar transpunerea ei în domeniile de activitate se lovește de contradicții și dificultăți.

Dezvoltarea durabilă este acel mod de dezvoltare care răspunde nevoilor prezentului, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Această definiție scurtă este preluată în legislația multor țări (conceptul este introdus în 1997 în textul Tratatului de la Maastricht al Uniunii Europene), inclusiv România (de exemplu, HG nr. 305/1994 privind constituirea grupului de lucru pentru elaborarea Strategiei de dezvoltare durabilă a economiei pe termen lung și Decretul nr. 334/1994 pentru promulgarea legii privind constituirea și funcționarea Consiliului Național pentru Mediu și Dezvoltare Durabilă). În Europa, Consiliul European de la Gotteborg, iunie 2001, a dus la adoptarea Strategiei Europene de Dezvoltare Durabilă (SDD) și a fost propus Setul de Indicatori de Dezvoltare Durabilă, având drept scop monitorizarea SSD. În esență, dezvoltarea durabilă privește modul în care folosim diversele tipuri de resurse, considerate drept capitaluri, prin extensia acestui termen din economia clasică. Astfel, există următoarele tipuri de capital, interconectate:

- capitalul natural.

Acesta este definit ca rețeaua de sisteme ecologice care funcționează în regim natural sau semi-natural și din rețeaua sistemelor antropizate prin transformarea și simplificarea primelor categorii. Resursele naturale regenerabile (inclusiv apa și solul) și neregenerabile, precum și serviciile (controlul climei, al calității apei, aerului etc) asigurate de către componentele capitalului natural constituie unul din factorii cheie ai funcției de producție a sistemelor economice și de suport al dezvoltării sistemelor socio-economice.

- **capitalul fizic**, produs de om (clădiri, rețele de transport, ...), - capitalul uman (nivel de pregătire, de educație, de sănătate al unei populații), - capitalul social (sistemul de norme, de valori, de convingeri comune care determină facilitatea cooperării între indivizi și grupuri). După cum se fac raportări la aceste capitaluri, există o durabilitate puternică, conform căreia formele de capital nu sunt substituibile și o durabilitate slabă, care acordă prioritate capitalului uman și investește știința și tehnologia cu o mare capacitate de rezolvare a problemelor insuficienței celorlalte capitaluri. Majoritatea publicațiilor consultate arată că durabilitatea se realizează atunci când, simultan:

- este menținută integritatea mediului natural, sau acesta este afectat negativ cât mai puțin posibil,

- activitatea economică se desfășoară în condiții de eficiență,
  - este respectată condiția echității între indivizi și grupuri, atât în prezent cât și pentru viitor.
- Reies astfel cei patru piloni ai dezvoltării durabile:
- pilonul de mediu,
  - pilonul economic,
  - pilonul social,
  - pilonul instituțional.

(Cel de-al patrulea lipsește din unele publicații, însă experiența a aratat că fără o organizare și o infrastructură administrativă și politică corespunzătoare, nu este posibilă o veritabilă dezvoltare durabilă.) După alte concepții, intervine aici și elementul etic sau moral, implicit în realizarea echității intra- și intergeneraționale. Condiția păstrării cât mai puțin alterate a mediului ambiant impune procedarea în virtutea principiului precauției, un alt element, de data aceasta juridic, subsecvent dezvoltării durabile. Bunăstarea căutată prin dezvoltare durabilă, date fiind aspectele și pilonii de mai sus, este și ea redefinită, prin includerea alături de componenta materială (acumulare de bunuri, accesibilitate a serviciilor) a celor psihologice, estetice.

Identificare impact

Principalele elemente care definesc impactul zonei sunt:

1. **pășunatul necontrolat.** Se practică, facilitat fiind de situarea zonei în apropierea localităților. Efectivele de vaci sunt relativ mici, însă pășunarea preferențială a anumitor zone, restrânse în perioada estivală, duce la suprapășunat, cu efecte asupra compoziției floristice.

2. **turismul neautorizat.** Poiana cu Narcise Negrași este vizitată numai în perioada mai-iunie când înfloresc narcisele, prilej cu care se realizează și o sărbătoare populară care suprapopulează zona cu oameni, mașini, căruțe, tarabe. Cu această ocazie narcisele sunt rupte și călcate în picioare fără discernământ.

3. **activitățile agricole.** Ca potențiale efecte negative, sunt de enumerat: fertilizarea irațională și la polul opus abandonarea terenurilor. Problema poluării agricole nu este deocamdată acută, date fiind condițiile economice ale fermierilor care au terenuri în vecinătate și care nu aplică fertilizanți de sinteză în cantități mari. Abandonarea terenurilor implică o schimbare radicală a compoziției floristice și la apariția speciilor invazive.

Deși agricultura românească după 2000 începe să-și revină, prin prisma unor indicatori economici și prin introducerea sistemului de subvenții, există un mare decalaj față de agricultura țărilor dezvoltate din Uniunea Europeană. Diferențele față de agricultura europeană sunt în principal structurale (mărimea exploatațiilor), la care se adaugă șocul schimbării formelor de proprietate care a bulversat la nivel social lumea satului românesc. Datele statistice arată că producțiile agricole sunt variabile, cu scăderi în unii ani mai secetoși, după cum variabilă este ponderea în suprafețe și producții cantitative a agriculturii zonei în producția agricolă județeană. Această situație conduce la slăbirea pilonului economic al dezvoltării agricole și rurale durabile.

Flora de cormofite a terenurilor arabile abandonate este compusă, conform studiilor de specialitate, din 288 de specii, majoritatea hemicriptofite și terofite anuale, de origine principală eurasiatică și europene, mezofile, mezoterme și eurionice și neutrofile.

În pârlașele de până la 3 ani, urmând după culturi de păioase, speciile dominante și co-dominante sunt:

- o Apera spica-venti,*
- o Cirsium arvense,*

o *Daucus carota*,
o *Erigeron annuus*,
o *Holcus lanatus*,
o *Lotus corniculatus*,
o *Medicago lupulina*,
o *Tripleurospermum inodorum*.

Alături de acestea, regăsim multe specii de recunoaștere a clasei Secalietea: *Adonis aestivalis*, *Agrostemma githago*, *Alium vineale*, *Anagalis arvensis*, *Anthemis cotula*, *Centaurea cyanus*, *Consolida orientalis*, *Consolida regalis*, *Lamium purpureum*, *Lathyrus tuberosus*, *Linaria vulgaris*, *Papaver rhoeas*, *Ranunculus arvensis*, *Raphanus raphanistrum*, *Rubus caesius*, *Setaria pumila*, *Setaria viridis*, *Stachys annua*, *Thlaspi arvense*, *Torilis arvensis*, *Veronica hederifolia*, *Vicia angustifolia*, *Vicia hirsute*, *Viola arvensis*.

Pârloagele de 1-3 ani, după porumb, sunt edificate în principal de:

o *Agrostis capillaris*,
o *Cirsium arvense*,
o *Conyza canadensis*,
o *Echinochloa crus-gali*,
o *Elymus repens*,
o *Ranunculus sardous*,
o *Rubus caesius*,
o *Sorghum halepense*,
o *Xanthium italicum subsp. italicum*.

Alături de acestea, se regăsesc specii de recunoaștere din Artemisieta și Chenopodietea, cu frecvențe mai mari decât în pârloagele de după păioase: *Amaranthus retroflexus*, *Arctium lappa*, *Aristolochia clematitis*, *Artemisia vulgaris*, *Calystegia sepium*, *Capsella bursa-pastoris*, *Cardaria draba*, *Chenopodium album*, *Conium maculatum*, *Datura stramonium*, *Dipsacus laciniatus*, *Galium aparine*, *Melilotus officinalis*, *Rumex conglomerates*, *Sonchus oleraceus*, *Verbena officinalis*, *Xanthium strumarium*.

Diferențele de compoziție floristică dintre pârloagele urmând prășitoarelor (porumb) și păioaselor dispar după anul al treilea.

Speciile de pajiște și speciile lemnoase (*Rosa canina*, *Crataegus monogyna*, *Rubus fruticosus*, *Betula pendula*, *Quercus robur*, *Q. petraea*) apar în evoluția terenurilor agricole abandonate mai repede în stațiunile de deal.

Evoluția terenurilor arabile abandonate poate fi descompusă în următoarele faze: o fază dominată de buruieni, o fază facultativă dominată de leguminoase, pe terenurile mai puțin trofice, o fază a gramineelor perene, în care se constituie comunități identice cu pajiștile secundare din regiune, o fază dominată de arbuști, o fază de pădure climaxică, până la instaurarea căreia poate trece un timp variabil de 20-40 de ani. Existența unor suprafețe mari de terenuri arabile abandonate constituie un factor de degradare a peisajelor agricole tradiționale, mai ales în regiunea colinară a județului. Gestionarea acestor suprafețe trebuie subordonată obiectivelor de dezvoltare durabilă regională și locală.

Astfel, principalele măsuri de intervenție propuse sunt:

- cosirea premurgătoare fructificării, în vederea menținerii la un nivel scăzut a stocului de semințe de buruieni din sol, dacă se optează pentru recultivare;
- o intervenție cu măsuri agropastorale în vederea stopării evoluției spre alte asociații floristice;
- pașunatul neautorizat.

Recomandăm introducerea ca instrument al dezvoltării rurale durabile la scară locală și județeană a amprentei ecologice, ca măsură ilustrativă ecologic a presiunii antropice. După cum o arată experiența altor țări, folosirea ca instrument de monitorizare și planificare

a amprentei ecologice la nivel sub-național (regiune, județ, orașe) reprezintă o cale de a preveni supra-exploatarea resurselor naturale, de realizare a unei punți între teoria ecologică și practica dezvoltării durabile.

Județul Argeș și zona Negrași are un mare potențial agricol și o participare la realizarea producției agricole naționale proporțională cu ponderea suprafețelor cultivate și efectivelor de animale, la cele mai multe culturi și specii de animale.

Evoluția agriculturii, a spațiului rural din acesta zonă s-a remarcat în ultimii ani prin numeroase modificări în ceea ce privește tehnologiile, exploatațiile agricole, contextul economic, politic și juridic. Totuși, aceste adaptări nu răspund cererilor societății ca aceasta să aibă dinamica sa proprie, mai ales în privința sistemului de valori. În consecință, dezvoltarea rurală durabilă trebuie să facă obiectul unor frecvente repuneri în discuție și ajustări. Considerăm, drept carențe ale dezvoltării agriculturii și dezvoltării rurale din zonă, următoarele:

- dimensiunile neviabile economic ale fermelor (hobby-ferme și ferme de subzistență, multe dintre ele);
- subdotarea cronică cu mijloace tehnice și financiare a fermelor;
- necalificarea sau slab-calificarea resursei umane din agricultură și spațiul rural;
- monofuncționalitatea spațiului rural, centrat pe agricultură.

Analiza evoluției recente a agriculturii din punct de vedere agroecologic conduce la următoarele concluzii și recomandări:

1. structura fondului funciar cu folosință agricolă este una simplă, cu dominarea câtorva culturi, în principal cereale pentru boabe. Este de dorit extinderea suprafețelor unor culturi, în principal leguminoase pentru boabe și furajere.

2. sectorul serviciilor agricole este slab dezvoltat, investițiile în acesta se vor reflecta atât în creșteri ale randamentelor la hectar și per animal, cât și în oferirea de locuri de muncă a populației din rural;

3. condițiile ecologice permit obținerea de producții mai mari la majoritatea culturilor, astfel încât ponderea producțiilor la aceste culturi să depășească ponderea suprafețelor ocupate cu ele pe țară;

4. din punct de vedere economic, primul pas în realizarea durabilității în agricultură îl constituie creșterea ponderii producției agricole în producția agricolă valorică pe țară.

5. suprafețele irigate au fost mici, insuficiente pentru a asigura stabilitatea producției. Creșterea suprafețelor irigate este o măsură obligatorie în asigurarea rezistenței exploatațiilor.

6. tranziția economiei românești din ultimii 23 ani s-a manifestat per ansamblu prin declinul producțiilor totale, randamentelor la hectar și efectivelor de animale. Această situație indezirabilă a adus paradoxal oportunitatea de a introduce schimbări structurale și de a orienta agricultura în sensul unei dezvoltări sustenabile. Din nefericire motorul acestei schimbări este majoritar economic, considerentele sociale și (agro)ecologice având puțină greutate în luarea deciziilor ce privesc acest sector economic de maximă importanță.

Turism

În fiecare an, în luna mai, Primăria Negrași organizează manifestarea cultural-artistică *Sărbătoarea narciselor*, eveniment ce coincide cu ziua comunei.

Aria protejată "Poiana cu narcise Negrași" este situată în lunca râului Drâmbovnic, în comuna Negrași, jud. Argeș și este cea mai sudică poiană cu narcise a României. Comuna Negrași este situată în partea de sud-est a județului Argeș, la o distanță de 45 km de municipiul Pitești și la 30 km de Costești – orașul cel mai apropiat, ocupând o suprafață de 76 kmp. Relieful este alcătuit din partea nordică a Câmpiei Neajlovului, teritoriul comunei fiind străbătut de râul Drâmbovnic și pârâul Mozacu. În satul Bârlogu există Biserica parohială cu hramul „Cuvioasă Paraschiva”, monument istoric și „Crucea de piatră”, monument de cult.

Situl rezervației este situat în satul Negrași, la aproximativ 15 km distanță, spre sud, de autostrada București-Pitești. Este constituit dintr-un mozaic de habitate reprezentate de pajiști, coaste ușor urcate, un râu cu pat de pietriș, repede curgător (Râul Drâmbovnic) și zone bălțite.

Datorită biotopurilor diverse, situl este bogat în specii de plante, unele caracteristice zonei de deal și munte, câteva găsindu-se și pe Lista Roșie a României. În apropierea acestui paradis al florilor se află și rezervația faunistică Corbi-Ciungi.

Poiana cu narcise formează un covor imens, iar cu prilejul înfloririi lor, în prima duminică din luna mai, se organizează Sărbătoarea Narciselor, care atrage mii de turiști anual. Pe o suprafață de 4,1 ha, la fiecare sfârșit de aprilie și început de mai, florile din specia *Narcissus stellaris* înfloresc bucurându-ne cu gingășia și frumusețea lor delicată. *Narcissus stellaris* (ssp. *radiiflorus*), ca cele de la Negrași sunt o specie de narcise care populează în general locurile depresionare umede, înflorirea și menținerea acestora pe întreaga durată a lunii mai fiind favorizată și de poziția sudică a Negrașului.

Poiana cu narcise Negrași este situată în Comuna Negrași, jud. Argeș. Comuna Negrași este situată în partea de sud-est a județului Argeș, la o distanță de 46 km sud de municipiul Pitești, pe DN 659 spre Suseni și la 30 km de Costești. Coordonatele GPS sunt: 25° 5' long. E, 44° 35' lat. N

Rezervația Poiana cu narcise Negrași reprezintă o relicvă naturală din cuaternar și a fost declarată rezervație naturală la data de 24 iunie 1966 și este ocrotită pentru valoarea științifică deosebită a speciei, dar și pentru valoarea peisagistică.

Primele menționări ale narcisei par să vină încă din mitologia antică.

Legenda spune că Narcissus, fiul regelui grec Cop-hisus și al nimfei Liriope, era un tânăr foarte încrezut de frumusețea lui, care, deși iubit de multe fete tinere și de nimfe (Echo, Daphne etc), disprețuia dragostea. Drept pedeapsă, zeița Nemesis (una din divinitățile Infernului), l-a făcut să se uite odată într-o fântână și, văzând în oglinda apei un chip foarte frumos, dar neștiind că este al lui (zeița îi luase o parte din minți), s-a îndrăgostit de acesta. Cucerit de imaginea frumosului tânăr, pe care îl vedea zilnic în apa fântânii, dar pe care nu-l putea ajunge, Narcissus s-a stins în cele din urmă de durere. Pe locul unde a murit nefericitul tânăr, a răsărit o floare albă și mirositoare - narcisă- pentru ca numele și fapta acestuia să devină nemuritoare.

Rezervația naturală "Poiana cu narcise Negrași" este situată în lunca râului Drâmbovnic și este cea mai sudică poiană cu narcise a României.

Narcisele de la Negrași sunt numite popular **coprine** de localnici, dar au și alte denumiri în alte zone ale țării și anume: ghiocei de munte, cocorițe, zarnacade, rușculițe în funcție de regiunea de proveniență. Narcisa de câmp de la Negrași (*Narcissus stellaris*) este de origine mediteraneeană și se deosebește de narcisa de grădină (*Narcissus poeticus*) prin aceea că are tupina mai subțire, frunzele mai înguste, florile mai mici și gulerașul scurt, de culoare gălbuie, tivit cu un fir roșu. Specia *Narcissus stellaris* are un

ciclu de viață apropiat de al lalelei obișnuite și trebuie să treacă floarea ca să facă din nou bulbi pentru a asigura o nouă generație. Când se deschid, florile fragile au o coronulă cu margini roșii și petale de culoarea untului.

Primăria Negrași împreună cu partenerii ei organizează anual „Sărbătoarea narciselor”, eveniment celebrat printr-o serie de activități și manifestări cultural-artistice adunate și promovate în cadrul unui spectacol folcloric și prin organizarea unei mese câmpenești, marcând în același timp și ziua Comunei Negrași. În anul 2013 va avea loc cea de-a 44-a ediție.

Depășind canoanele de tradiționalism, conservatorism și omogenitate ale satului, analiza comunității rurale în general și ale Comunei Negrași în special, relevă faptul că nu există “o identitate rurală tipică”, ci o diversitate de identități. Existând această pluralitate identitară, Comuna Negrași nu mai este doar satul agricol, ci un spațiu turistic, un spațiu ecologic și context al revalorizării naturii .

În acest sens, în vederea realizării echilibrului perfect între cerința de conservare a spațiului rural social, cultural și natural pe de o parte, și tendința de modernizare a vieții rurale, pe de altă parte, respectând principiile dezvoltării durabile și considerând poziționarea geografică a Comunei Negrași favorabilă, turismul reprezintă exponentul principal al valorificării patrimoniului local prin promovarea resurselor specifice.

Fiind considerată ca cea mai prețioasă resursă locală, natura, a conturat produsul turistic „Poiana cu narcise” definit ca mijloc de promovare.

Alegerea acestui produs turistic este fundamentată pe originalitate și unicitate, Poiana cu narcise este o rezervație naturală floristică ce se întinde pe o suprafață de 4,1 ha. Este cea mai sudică poiană cu narcise, ce înfloresc la sfârșitul lunii aprilie și țin până la sfârșitul lunii mai.

Narcisele de aici sunt unice în țară, au culoarea galben deschis cu o cornulă cu marginile roșii, spre deosebire de celelalte poieni, unde narcisele sunt albe.

2.4.1. Utilizarea terenurilor

Poiana cu Narcise este înconjurată pe trei laturi de terenuri folosite ca pășune, iar în partea de est, dincolo de drumul comunal din pământ, sunt terenuri agricole.

2.4.1.1. Situația juridică a terenurilor

Terenul pe care se află poiana este parte a domeniului public al comunei.

2.4.1.2. Administratori și gestionari

Terenul pe care se afla poiana este administrat de Primăria Negrași.

2.4.1.3. Infrastructură și construcții

În interiorul ariei protejate nu există construcții. În partea de est situl se învecinează cu drumul comunal din pământ.

2.4.1.4. Patrimoniu cultural și date socio-economice

Din Lista Monumentelor Istorice a județului Argeș se desprind următoarele:

Cod LMI: AG-II-m-B-13481

Denumire: Biserica "Cuvioasă Paraschiva"

Localitatea: sat Bârlogu; comuna Negrași

Datare: 1815

Cod LMI: AG-IV-m-A-13883

Denumire: Cruce de piatră-în curtea Bisericii "Cuvioasă Paraschiva" (nr. 309)

Localitatea: sat Bârlogu; comuna Negrași

Datare: sec. XVII

În interiorul ariei protejate nu există elemente ale patrimoniului cultural.

Descoperiri arheologice ale zonei

Zona istorică Vlașca, din care face parte și Comuna Negrași, a oferit condiții de dezvoltare societății omenești din cele mai vechi timpuri, din pragul copilăriei umane, când oamenii erau doar culegători și vânători. În urma descoperirilor efectuate pe Valea Dârjovului 1, având în vedere considerațiile geomorfologice, geologice și paleontologice care au stat la baza acelor descoperiri, cercetătorul Ion Nania a început o studiere atentă a tuturor văilor dintre Jiu și Argeș, care constituie o subunitate uniformă și de aceeași vârstă a Câmpiei Române. Rezultatul acestor cercetări nu avea să se lase mult așteptat. În prundișurile râurilor din această zonă se găsesc bolovănași de silex de apă dulce, mult rulați, din care omul primar și-a lucrat primele unelte. Pe lângă așchiile și bolovănașii spărți de fenomenele naturale, s-au descoperit și unelte voit lucrate, cu o intervenție inteligentă, pe care nici un joc al naturii nu le putea face. S-au descoperit așchii lucrate prin cel mai primitiv procedeu, prin izbirea unei pietre de altă piatră, primind apoi lovituri intenționate în locurile cele mai potrivite pentru obținerea uneltelor dorite. Este vorba de așchii cioplite în tehnica clactoniană, dar și de așa-numitele toporașe „chopping-tools”, din care autorul descrie trei piese descoperite la Negrași, pe Valea Drâmbovnicului (2).

Uneltele sunt asemănătoare tipului denumit oldowayan din Tanganica, găsite la Oldoway, în defileul Zambezi 3, perfect asemănătoare cu acelea descoperite pe Valea Dârjovului 4, dar și pe Valea Oltului 5. Ulterior, aveau să se publice încă 16 piese găsite în prundișurile Drâmbovnicului și alte 20 de unelte din prundișurile Mozacului, descoperite din zona de nord a satului Teiu din Deal, până în aval de satul Mozacu, la Puțul Iancului 6. Cercetările insistente și îndelungate aveau să dovedească existența culturii de prund și pe

Argeș, din zona Pitești 7 până la Ionești, la vest de Găești, județul Dâmbovița 8. Unelte ale paleoliticului inferior aveau să se găsească pe aproape toate văile dintre Olt și Argeș, cum ar fi pe Valea Muierii, în apropiere de Slatina 9 pe Plapcea și Teslui, tot în Județul Olt 10, precum și pe Vedea, în județul Teleorman 11. Unelte se încadrează în cultura de prund, precum și în culturile Abbevillian, Acheulean și Clactonian. În felul acesta, zona dintre Olt și Argeș a devenit cel mai puternic centru al activității umane din paleoliticul inferior în Europa, principala verigă de legătură dintre Africa și Asia de sud-est care erau, până nu demult, singurele zone în care se cunoștea cultura de prund. Descoperirea uneltelor clactoniene la Dobromira 12, lângă Jiu, fixează limita vestică a culturii de prund din țara noastră, iar descoperirea unei piese clactoniene la Malul Roșu, lângă Giurgiu 13, delimitează această arie pe linia Dunării. În ceea ce privește descoperirea uneltelor clactoniene pe teritoriul orașului București 14, această descoperire se datorește probabil faptului că unelte paleoliticului inferior la est de Argeș se găsesc purtate de torenții Dâmboviței în momentul formării acestei câmpii 15. Descoperirea unei așchii clactoniene la Drid, în Prahova, ea se exclude din aria culturii de prund deoarece, cum recunoaște chiar cercetătoarea care o prezintă având în vedere că piesa este izolată și nu se știe din ce complex provine, întrucât această formă dăinuie și mai târziu, încadrarea piesei este provizorie, făcută numai pe bază tipologică 16.

Așadar, aria culturii de prund cuprinde o mare parte din Câmpia Română, între Jiu și Argeș, care constituie o singură subunitate de relief a acestei mari câmpii, cu aceleași caracteristici și cu aceeași vârstă geologică 17.

Din această zonă, atât de importantă pentru începuturile istoriei europene, zona istorică Vlașca, de care ne ocupăm, ocupă partea centrală, dar și cea mai importantă. Cetele de culegători și vânători au hălăduit așadar și pe actualele meleaguri ale Comunei Negrași, mediul natural oferindu-le o floră și o faună care să le îndeplinească traiul, ceea ce a determinat o permanentă evoluție a societății în paleoliticul superior și mezolitic, unelte acestora epoci descoperindu-se în număr destul de mare pe teritoriul acestei localități. Piese se găsesc în colecția Ion Nania din Pitești 18.

Societatea omenească avea să cunoască o mare înflorire în neoliticul târziu. Pe teritoriul Comunei Negrași, atât pe Valea Mozacului, la sud de satul Mozacu, spre est de Eleșteul Mare, cât și pe terasa stângă a Drâmbovnicului, la est de Cantacuzu și Negrași, s-au descoperit fragmente ceramice și diferite obiecte din neoliticul timpuriu, aparținând culturii Criș.

Societatea umană avea să atingă, în această regiune, o mare înflorire în perioada finală a neoliticului, predominant în zonă de cultura Gumelnița. 16 M. Bitiri, O așchie paleolitică descoperită la Dridu, SCIV, Tomul XI, Nr. 2, 1960, pp. 365-366. 17 Petre Coteș, Câmpia Olteniei, Editura Științifică, București, 1957, p. 25 și fig. 3, p. 2318. Este regretabil că numeroasele piese, din toate epocile, care au pus bazele unui interesant muzeu școlar la Școala Mozacu, s-au pierdut fără urmă. Aceeași soartă au avut-o și materialele din muzeul Școlii generale din Teiu din Vale, organizat tot de domnul Ion Nania.

În zonă a existat un trib al culturii Gumelnița bine încheiat, format din cinci așezări principale în formă de tell. Există cinci Telluri: primul tell se află cam la 500 m sud de Teiu din Vale, pe partea stângă a râului Mozacu, la circa 250 m sud-est de Eleșteul lui Decebal, înconjurat la nord și est de terasa râului, un deal nu prea înalt. Al doilea tell se află în nord-estul Teiului din Vale, la circa 3 km de sat, în apropiere de satul Ciupa, la 85 m sud de șoseaua Teiu – Pătroaia. Al treilea se află pe Vâlceaua din Margine, la est de satul Morteni, județul Dâmbovița, al patrulea tell se află pe partea stângă a Drâmbovnicului, în nord-estul satului Cantacuzu, în punctul denumit Măgura Călușarilor, iar al cincelea tell se află tot pe stânga Drâmbovnicului, la nord de satul Ziduri, în apropierea hotarului cu moșia Negrașilor. Faptul că urme materiale din cultura Gumelnița se găsesc sporadic spre vest și nord-vest până la Buzoiești și Costești, spre Nord până pe Valea Drâmbovnicului la

Geamăna, iar pe Valea Mozacului până la Oarja și spre est până la răsărit de Morteni, spre Argeș, fără să mai existe și alte telluri, în tot acest spațiu vast socotim cele cinci telluri centrul teritorial al unui trib gumelnițean care își executa stăpânirea pe tot teritoriul pe care azi se găsesc urme sporadice ale acestei culturi.

Pe Valea Mozacului și pe Valea Drâmbovnicului se găsesc o mulțime de așezări din cultura Glina III și multe așezări din epoca bronzului, care pot fi încadrate, după cercetările efectuate de istoricul Ion Nania, în aria culturilor Tei-Verbicioara. Așezările din această ultimă cultură se înlanțuie ca mărgelile pe sfoară de-a lungul Drâmbovnicului, Mozacului și Neajlovului, până în municipiul Pitești. Cele mai mari așezări de tip Tei-Verbicioara se întind pe Valea Drâmbovnicului, în apropierea de tarlalele bogate în trifoi și fânețe. Semnificativă este și mica așezare de acest tip din imediata apropiere vestică a Poienii cu Narcise. Rășnițele descoperite în aceste așezări dovedesc practicarea agriculturii, iar numeroasele fusaiole ne arată că torsul și țesutul erau meșteșuguri casnice de bază, asigurând îmbrăcămintea, lucru firesc dacă avem în vedere numărul mare de oi din turmele mari ale crescătorilor respectivi.

Este binecunoscut că toate culturile epocii bronzului sunt făurite de traco-geți. De altfel zona Drâmbovnicului, de pe teritoriul Negrași Mozăceni, este cea mai bogată în așezări de tip Hallstatt și La Tene. Numai între Buta și Zidurile, pe Valea Drâmbovnicului, se întâlnesc peste 20 de așezări getice din secolele al III-lea – a.Cr. până în secolul I d.Or. Se observă o încetare a vieții sociale, o dispariție a așezărilor getice în sec.I d.Cr., ceea ce poate fi legat de acțiunea de strămutare ordonată de Augustus, când generalul Aelius Catus strămută 50000 de geți în sudul Dunării. Mulți geto-daci s-au ascuns în marile păduri, populația din această zonă fiind rărită mult, fără însă să dispară, să lase loc pustiu.

Pe stînga Drâmbovnicului, la răsărit de Gârla Veche la doar 200-250 metri nord de tellul gumelnițean Măgura Călușarilor, se întinde o mare așezare getică din secolele al III-lea a.Or. până în secolul I d.Cr., suprapusă de o altă așezare, prevăzută și cu o necropolă din secolele al III-lea – al IV-lea d.Cr.. Lângă aceste mari așezări suprapuse se află o fântână cu numele Burina, fântână care, după împrăștierea din 1921, va primi și numele de Fântâna Ilinii, după numele femeii care a primit lotul de pământ în locul respectiv. Deși numele fântânii ar putea fi considerat toponim „minor”, el este foarte semnificativ și de o importanță covârșitoare pentru istoria României. Nu trebuie să vedem o exagerare în afirmația că moștenim un toponim, cu formă neschimbată, de pe 2400 de ani. Acest lucru a fost posibil tocmai datorită locuirii intense și permanente a locului respectiv de către oamenii acestui pământ, generație după generație. Așezările din epoca bronzului, din Hallstatt, La Tene, daco-romane, din secolele al VII-lea – al XII-lea și apoi din tot Evul Mediu se găsesc la tot pasul în preajma acestei fântâni ale cărei ape nu au secat nici în vara anului 1946 și nici în timpul secetei din anul 1992. Zona fiind locuită permanent, numele fântânii s-a transmis nealterat din generație în generație, fântâna respectivă fiind mult mai importantă pentru localnici chiar decît râul, câmpurile și dealurile din jur. De altfel, partea de câmp care se întinde spre nord de fântână până în apropiere de satul Buta era numită de bătrânii satului Leșile, pe moșia căruia se afla fântâna și câmpul până după 1962, Latra. Ori numele Latra este cu siguranță străvechi, din fondul geto-trac, Latra fiind o zeitate traco-illirică 44, probabil o zeitate a secretului, a lucrurilor ascunse.

Se poate de asemenea afirma că printre cele mai mari așezări din secolele al VIII-lea – al X-lea din România se numără și așezarea de pe Berivois, la vest de Bârlogu, în care s-au putut număra 475 de locuințe și unde s-au făcut descoperiri de o valoare deosebită 45. Dacă mai avem în vedere că această mare așezare suprapune așezări din secolele al III-lea – al IV-lea, de tip Chilia 46, iar la sud de Poiana Narciselor, pe Coasta Țiganului, adică pe panta terasei din stînga Drâmbovnicului, la sud de Brazda lui Novac, care este foarte vizibilă în acest loc, Ududoii, întreaga coastă este presărată până la limita nordică a satului Zidurile, cu așezări din secolele al III-lea – al IV-lea, al V-lea – al VII-lea și

mai ales cu mari așezări din secolele alVIII-lea al X-lea, putem să înțelegem mai bine multe aspecte.

1. C.S. Nicolăescu Plopșor et I.N.Moroșan, *Sur le commencement du paleolithique en Roumanie*, în Dacia, N.S., Tomul III, 1959, pp.9-33; C.S.Nicolăescu-Plopșor, Paleoliticul în România, Istoria României, Vol.I, Editura Academiei, București, 1960, pp.8-10; idem, Cercetări privitoare la paleoliticul inferior, Materiale și cercetări arheologice, VII, 1961, pp.11-13
- 2 Ion Nania, *O nouă descoperire din paleoliticul inferior în regiunea Argeș* SCIV, Tomul 15, Nr.4, pp.517-521
- 3 K.P.Oakley, Tools Makyth Man , în „Antiquity” , XXXI , 1957.
- 4 C.S.Nicolăescu – Plopșor et I.N.Moroșan, op.cit., Dacia , N.S., Tomul III, 1959, pp.21-24, pl.I/5, II/1, II/3; C.S.Nicolăescu-Plopșor, *Cercetări privitoare la paleoliticul inferior, Materiale și cercetări arheologice*, VII, 1961, pp.11-135 Marin Nica, Unelte ale culturii de prund descoperite la Fărcașele (jud. Olt), Revista muzeelor, Nr.5, 1970, pp.430-433; Ion Nania, O nouă descoperire atribuită paleoliticului inferior în județul Vâlcea, SCIV, Tomul 22, Nr.2, 1971, pp.291-293.
- 6 Idem, Unelte ale paleoliticului inferior descoperite pe văile Drâmbovnicului și Mozacului (județul Argeș), SCIV, Tomul 23, Nr 2, 1972, pp.235-244.
- 7 Idem, Aria culturii de prund în România, Studii și comunicări Istorie – Științele naturii, Muzeul din Pitești, Pitești, 1968, pp.17-22
- 8 Idem, *Noi descoperiri din paleoliticul inferior în județul Dâmbovița*, în Valachica, Muzeul Județean Dâmbovița, Târgoviște, 1970, pp.73-84
- 9 C.S. Nicolăescu – Plopșor et I.N.Moroșan, op. Cit., loc. Cit.
- 10 C.S. Nicolăescu – Plopșor, *Oamenii din vârsta veche a pietrei*, Editura Științică, București, 1965, p.49
- 11 Ion Spiru, *Câteva descoperiri paleolitice și neolitice în raionul Alexandria*, SCIV, Tomul XVI, Nr.2, 1965, p.307.
- 12 C.S. Nicolăescu-Plopșor, Istoria României, Vol.I, Editura Academiei, București, 1962, p.9
- 13 Al. Păunescu, M.Ionescu și Gh. Rădulescu, *Săpăturile din împrejurimile orașului Giurgiu*, Materiale și cercetări arheologice, VIII, 1962, p.131 și fig.1/1.
- 14 N.N.Morășan, *Asupra paleoliticului din România*, Natura, Anul XIX, Nr.6, 15 iunie 1940, p.270; C.S.Nicolăescu-Plopșor. Noi descoperiri paleolitice timpurii, Probleme de antropologie, Vol.II, 1956, pp. 80-82; Sebastian Morintz și D.V.Rosetti, Din cele mai vechi timpuri și până la formarea Bucureștilor, Bucureștii de odinioară, București, 1959, p.13.
- 15 Ion Nania, op.cit. *Studii și comunicări*, Muzeul din Pitești, Pitești, 1968, p.21.
- 16 M.Bitiri , *O așchie paleolitică descoperită la Dridu*, SCIV, Tomul XI, Nr.2, 1960, pp. 365-366.

Cercetări sociologice istorice

Plasa Dâmbovnic a fost cercetată în perioada iunie – octombrie 1939 de o echipă de monografiști sub conducerea lui Anton Golopenția și a lui Mihai Pop. Echipa de monografiști a conlucrat cu o serie de experți locali (funcționari administrativi, primari, ingineri agronomi, medici, învățători, preoți și alții). A fost aleasă plasa Dâmbovnic pentru a fi cercetată considerându-se că aceasta întrunea condițiile de reprezentativitate pentru așezările Câmpiei Muntene.

Rezultatele cercetării au evidențiat prezența unor elemente de stratificare socială. Ca principale criterii ce stau la baza stratificării sociale amintim originea istorică sau apartenența la sate de moșneni sau de clăcași, nivelul proprietății de teren agricol (sunt mari proprietari, mici proprietari și oameni fără proprietăți agricole), alfabetizarea și structura ocupațională a populației.

Stratificarea socială care are la baza apartenența la satele de clăcași sau moșneni este puțin observabilă la data cercetării. Transformările economice, politice și sociale ulterioare primului război mondial au permis nuanțarea diferențelor cauzate de apartenența la unul din cele două tipuri de sate. Acest criteriu ne permite o diferențiere socială a comunităților și în mai mică măsură a indivizilor.

Pentru plasa Dâmbovnic, păstoritul și creșterea animalelor pot fi considerate ocupații tradiționale, care au pierdut aproape în întregime ponderea pe care o dețineau în asigurarea existenței oamenilor. Cultivarea pământului a devenit principala sursă de asigurare a hranei. În cadrul plasei Dâmbovnic este necesar să diferențiem satele din est și sud, sate în care au existat vechi moșii boierești. În această arie întâlnim o stratificare socială ce are în vârful ierarhiei boierii din familii vechi, dar și „boierii noi”, care au reușit să-și strângă moșii în general de pe urma funcțiilor de vechili și de primari. Autorii studiului pun în legătură deținătorii acestor moșii importante cu realitățile politice ale vremii, în sensul existenței unui acces privilegiat la fonduri și funcții gestionate de către oamenii politici. Satele regiunii au avut în permanență legatură cu orașele din apropierea Piteștiului, dar și cu Bucureștiul. Această deschidere a creat o serie de aspecte caracteristice pentru locuitorii plasei Dâmbovnic, diferite de modelul satului tradițional românesc.

„Tipul uman al țăranilor din plasa Dâmbovnic este tipul omului modern, realist și deschis, fără prejudecăți, gata de orice muncă rentabilă și predispus la orice înnoire folositoare” (Golopenția, 2002: 393).

Proprietarii unor suprafețe mai restrânse își asigurau existența muncind pământul împreună cu familia. Când munca pământului nu asigura hrana pentru întreaga familie, cel puțin unul din membrii acesteia era nevoit să-și caute de muncă în orașele învecinate sau în Capitală (copiii puteau vinde ziare la București, bărbații puteau lucra ca hamali în gara din Pitești, ca brutari în București, etc.).

Nivelul analfabeților în plasa Dâmbovnic era *„de 52% la 1930, superior mediei pe țară de 42,9% și mediei de 47,1% a Argeșului”* (Golopenția, 2002: 394). Diferențierea analfabeților a fost realizată în cadrul cercetării atât la nivel comunitar, cât și din perspectiva intercomunitară. În cadrul comunităților putem diferenția nivelul de alfabetizare pe grupe de vârstă (nivel de alfabetizare crescut la grupa de vârstă 7-12 ani și nivel de alfabetizare scăzut la grupa de vârstă 20-64).

Știința de carte în Dâmbovnic

Categorii de populație	Număr indivizi
Peste 7 ani	27957
Neștiutori de carte	14542
Știutori de carte	13345
Instrucție extrașcolară	51
Instrucție primară	12485
Instrucție secundară	384
Instrucție profesională	390
Instrucție universitară	28
Alte școli superioare	7
Știința de carte nedeclarată	70

Sursa: Golopenția, 2002, p 394

Datele de mai sus ne înfățișează un nivel ridicat al analfabetismului evidențiind totodată proporția foarte ridicată a absolvenților de studii primare în cadrul populației știutoare de carte. Astfel, dintr-un total de 27 957 de oameni, 14 542 sunt analfabeți, iar 12 485 sunt cu nivel de instrucție primar, nivelul de instrucție secundar și cel profesional fiind corespunzător pentru 774 indivizi. Cei 35 de absolvenți de studii superioare reprezintă un procent complet insignifiant pentru totalul populației.

Plasa Dâmbovnic cuprindea 37 de sate printre care și Negrași care la acea vreme avea: 1443 locuitori, 333 gospodării, 11 unități economice și 518 neștiutori de carte. (sursa: Golopenția, 2002: 374-398). Astfel, satul Negrași făcea parte dintre cele 12 sate cu dimensiuni medii, adică având o populație de 1000-2000 locuitori.

Satele din nordul Dâmbovnicului formează o *aglomerație rurală*, în sensul dispunerii geografice apropiate a mai multor sate, în timp ce comunele din sud dispun de suprafețe relativ mari de teren. Astfel satul Negrași dispunea de o suprafață de 2,5 ha pe locuitor. Populația agricolă era de circa 1500 persoane la o suprafață de 3750 hectare.

Elemente sociologice actuale

Comuna Negrași este situată în partea de sud - est a județului Argeș, la o distanță de 45km de municipiul Pitești și la 30 km de Costești – orașul cel mai apropiat ocupând o suprafață de 76 km.

Comuna Negrași are o populație de 2848 locuitori; are în componența sa 4 sate.

În componența comunei în prezent intră satele Negrași – satul de reședință, Bârlogu, Buta și Mozacu. Distanța față de reședința comunei este cuprinsă între 5 km (satul Mozacu) și 7km (satul Bârlogu).

Satele aparținătoare:

- Satul **Negrași** cu un număr de 1061 locuitori, un număr de 411gospodării, de centru de comună.
- Satul **Bârlogu** cu un număr de 1118 locuitori, un număr de 428 gospodării, la distanța de 6 Km de centru de comună .
- Satul **Mozacu** cu un număr de 169 locuitori, un număr de 408 gospodării, la distanța de 3 Km de centru de comună.
- Satul **Buta** cu un număr de 261 locuitori, un număr de 103 gospodării, la distanța de 3 km de centru de comună.

FIȘA LOCALITĂȚII

NEGRAȘI

1. Elemente specifice ale localității (prin ce este cunoscută localitatea, istoricul localității):
CULTURA MARE ȘI CREȘTEREA ANIMALELOR

2. Date generale ale localității:

2.1. Distanța față de:				Municipiul Pitești		Cel mai apropiat oraș	Cele mai importante orașe				
							Pitești	Topoloveni			
								40km		25km	40km
2.2 Distanța din centrul comunei până la:				DN	Auto-strada	Gară	Aeroport	Cale ferată industrială	Benzinărie		
				20km	12km	23km	128km	23km	15km		
2.3. Suprafața totală a localității				7525ha							
2.4. Satele componente	Nr. loc.	Cap. apa	Rac. apa	Cap. canal	Rac. Canal	Cap. Gaze	Rac. gaze	D. Școală	D. Primărie		
NEGRAȘI	1061	3,5	176								
BĂRLOGU	1118	5	354						7		
MOZACU	169								8		
BUTA	261								7		

2.5. Situația actuală a infrastructurii:

2.5.1. Drumuri					
Categorie	Lungime (km)	Denumire	din care:		
			Asfalt	Pietruit	Macadam
Național					
Județean	34,7	DJ679D, DJ659, DJ508	15	19,7	
Comunal	1,7	DC 100		1,7	

2.5.2. Poduri	La ce km se află, pe ce drum	Ce legătură face	Râul traversat	Lungime	Lățime	Infrastructură	Suprastructură	Anul construcției / termenul de folosință garantat
	DJ508, Km 0+400	Teiu – Buta	Dâmbovnic	15	10	Beton	Beton	1988/2038
	DJ679D, Km 10	Negrași - Mozacu	Dâmbovnic	15	10	Beton		1994/2044

2.5.3. Rețele

Tipul rețelei	U.M.	Lungimea rețelei	Nr. Locuințe racordate
Apă	km	8,5	530
Canalizare	km		
Gaze	km		
Telefonice			
- digitale	Posturi	680	680
- analogice	Posturi		
- manuale	Posturi		
Acces internet –		ClickNet	

Modalitate acces			
Electrice	Km		
Rețele CATV	Km		305
Transporturi în comun	tip	Nr. operatori	Frecvență
	autobuz		
	Maxi-taxi	1	3/zi

3. Instituții de interes public

Învățământ	Gradinițe	Școli		Licee	Cămine de copii	Școli speciale
		I-IV	I-VIII			
	4	4	2			
Sistem sanitar	Spital/dispensar	Dispensar social		Spital-tratament balnear	Punct farmaceutic	
	1				2	
Instituții publice de cultură și culte	Casă de cultură/în construcție	Camine culturale/în construcție	Biserici/în ctitorie	Case de cultură/în construcție	Schituri/mănăstiri în ctitorie	
		2	3			
Evenimente locale(denumire, data)						

4. Date despre mediul natural

Relif	Zonă de câmpie.
Fauna	Mistreț, iepure, căprioară, vulpe etc.
Flora	Păduri de foioase.
Clima	Temperat-continentală.
Sol	Podzol

5. Date despre populație

5.1. Nr. gospodării		1315	
5.2. Total locuitori din care		3098	
- Total populație activă		1512	
- Total populație activă fără loc de muncă		410	
5.3. Structura pe vârste	< 35 de ani	Între 35 – 60 ani	> 60 F, > 65 B
- femei	183	563	620
- bărbați	260	829	94
- copii	549		

6. Resursele localității

6.1 Resurse naturale							
6.1.1 Suprafețe agricole, din care:	U.M	Suprafața					
Arabil	ha	4468					
Vii	ha	8					
Livezi	ha	10					
Pășuni și fânețe	ha	598					
Lacuri	ha	51					
Păduri	ha	1504					
Neproductiv	ha						
6.1.2. Animale	Capete						
	bovine	ovine	caprine	Cabaline	porcine	păsări	Altele
	2377	1605	16	287	2640		
6.1.3 Zacămintе							
6.2 Resurse de patrimoniu	Complex zootehnic Bârlogu – 50% degradare						

neutilizate(clădiri de cămine culturale, complexe zootehnice, industriale și S.M.A.-uri, alte spații) (suprafața construită, utilizabilă, gradul de degradare, anul construcției, la complexe zootehnice au fost cazuri de epidemie?, etc.)	
6.3 Resurse Umane (structura ocupațională, pregătire profesională, calificare profesională specifică localității)	Agricultura Creșterea animalelor
6.4 Resurse Informaționale (anul în care s-a introdus internetul, rețea informațională a județului, etc.)	Internet – ClickNet Cablul TV

7. Posibilități de investiții:

A. Agricultură

Pretabilitatea solurilor la culturi:

Cultura	Existența – suprafața(ha)	Dorită/posibilă – suprafața(ha)
Cereale		
Orz		
Ovăz		
Rapiță		
Lolium		
Porumb		

B. Pomicultură

Nu e cazul.

C. Viticultură

Nu e cazul.

D. Legumicultură-Nu e cazul.

E. Piscicultură Lacuri de concesionat-Nu e cazul.

F. Industrie ușoară

	Comentarii
Confecții	
Mesteșugari	
Prelucrare	

G. Industrie grea

	Comentarii
Materiale de construcții	
Parcuri industriale	

A. Facilități turistice existente (tabere, piscine, rezervații naturale)

30 km sud-est – comuna Teiu:

- Expoziția memorială "Vladimir Streinu"(1902-1970), scriitor, critic și istoric literar născut în comuna argeșeană Teiu, profesor la Universitatea din București, care a semnat o serie de lucrări printre care: Versificația modernă, Poezia și poeții români, Pagini de critică literară etc.

- un punct muzeal etnografic.

24 km sud – Orașul Costești:

- localitate atestată documentar în anul 1535 și devenită oraș în 1968. Orașul este cunoscut pentru manifestarea artistică Narcisa de aur, organizată anual în luna mai care reunește interpreți de muzică populară din toată țara:

Punctul muzeal Costești pune în temă vizitatorii cu aspectele generale ale istoriei acestor meleaguri, atestate documentar în secolul al XVI-lea (1535), din timpurile vechi până în zilele noastre;

- pot fi vizitate și bisericile din lemn Telești (sec. XVII) Podul Broșteni și Zorile (1800) construite din bârne de stejar pe soclu de cărămidă arsă;

30 km – satul Negrași, unde călătorul se poate îmbăta în ultimele luni de primăvară cu parfumul unei rezervații de narcise, unică în Europa.

- **64 km – comuna Ștefan cel Mare:** pe o colină din apropierea comunei este amplasat Ansamblul feudal Glavacioc refăcut în perioada 1482-1495 de către voievodul Vlad Călugăru, care-l va utiliza și ca reședință domnească. Mănăstirea Glavacioc, parte integrantă a ansamblului, a fost transformată radical între 1841-1844 de către paharnicul Constantin Foca, fără a mai păstra vreo asemănare cu originalul. Din ansamblu mai fac parte: Casa Domnească (sec. XVII, chiliile (sec. XVI), clădirile monastice (1841-1842), turnul clopotniță (construit în secolul XVI și refăcut în 1829) și zidul de incintă (sec. XIV, XV, XIX). Casa domnească găzduiește o expoziție muzeală cu obiecte descoperite pe aceste locuri, iar biserica de mir (1861) adăpostește o icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului, piatra de mormânt a voievodului Vlad Călugăru, obiecte de cult, inscripții în piatră, sculpturi în lemn și cărți vechi românești, descoperite în complexul monahal Glavacioc.

70 km – comuna Slobozia cunoscută Argeșenilor pentru vestigiile care atestă existența culturii materiale și pentru monumentele de arhitectură tradițională descoperite aici:

- unul dintre aceste monumente arhitecturale este Conacul de la Slobozia;

73 km – comuna Izvoru (ne întoarcem de la Slobozia la Recea și urmăm drumul spre Izvoru, pe șoseaua ce leagă Piteștiul de Alexandria):

- Conacul familiei Petricari-Davila un complex de clădiri amplasat în mijlocul unui frumos parc amenajat la sfârșitul secolului al XIX-lea. Conacul are și o semnificație istorică: aici

Carol al II-lea, viitorul rege al României, a fost inițiat în arta mînuirii armelor de către generalul Petricari.

B. Potențial turistic neexploatat

Biserica cu hramul „Cuvioasa Parascheva” (1815) din satul Bârlogu

9. Necesități de finanțare

Denumire	Studiu de fezabilitate/proiect Da/Nu	Valoare totală	Observații

10. Parteneriate, cooperări, înfrățiri existente

Domeniu (Economic, Social, Cultural, Educațional, APL, Perfecționare)	Cu Consiliul Județean Argeș

11. Propuneri de parteneriate

Domeniu (Economic, Social, Cultural, Educațional, APL, Perfecționare)	
NU	

12. Facilități pentru investitori

Scutiri de taxe și impozite pe perioadă determinată	DA
Concesionări terenuri	NU
Concesionări/închirieri clădiri (ce a fost sau ce este clădirea?, ce suprafață are?, în ce stare este?, cine este proprietarul?, etc.)	NU
Consultanță și logistică	DA
Altele	-

13. Descrierea mediului de afaceri existente

Nr. crt.	Denumire firmă	Adresa	Domeniu de activitate
1	Asociația crescătorilor de animale Negrișoara 2007	Negrași, județul Argeș	-
2	Asociația de proprietari de păduri “Valea Dâmbovnicului”	Negrași 193, județul Argeș	-
3	Azuroo Ramona Andreea SRL	Negrași 11, județul Argeș	-
4	Bodirlau Marian Ionuț întreprindere individuală	Negrași 415, județul Argeș	-
5	Deliu Florentina întreprindere individuală	Negrași 461, județul Argeș	-
6	Denycris Trans 2006 SRL	Negrași 52, județul Argeș	Transporturi rutiere de mărfuri
7	Elly Paradise Night SRL	Negrași 433, județul Argeș	-
8	Exclusiv Bobi SRL	Negrași , județul Argeș	Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun
9	Macadon Silvia întreprindere individuală	Negrași 86, județul Argeș	-
10	Manoiu Ionela Loredana	Negrași 86, județul	-

	întreprindere individuală	Argeș	
11	Mitru Servrom SRL	Negrași, județul Argeș	Transporturi urbane, suburbane și metropolitane de călători
12	Negru&Negru Bio SRL	Negrași, județul Argeș	Cultivarea cerealelor, plantelor leguminoase, a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
13	Simex transport Company SRL	Negrași 412, județul Argeș	Transporturi rutiere de mărfuri
14	Sorela SNC	Negrași, județul Argeș	Transporturi rutiere de mărfuri
15	Stanciu N Ilie întreprindere individuală	Negrași 430, județul Argeș	-
16	Visi Exclusiv 2007 SRL	Negrași 231, județul Argeș	Activități de interpretare artistică (spectacole)

Sursa: Firme.info

Proiecte în portofoliu - Nu e cazul

Învățământ

Negrași este o localitate în județul Argeș, Muntenia, România. Comuna Negrași este situată în partea de sud-est a județului Argeș, la o distanță de 45 km de municipiul Pitești și la 30 km de Costești – orașul cel mai apropiat ocupând o suprafață de 76 km².

Relieful este alcătuit din partea nordică a Câmpiei Neajlovului, teritoriul comunei fiind străbătut de râul Dâmbovnic și pârâul Mozacu, pe valea căruia se află un important obiectiv turistic, Poiana Narciselor”.

În componența comunei în prezent intră satele Negrași – satul de reședință, Bârlogu, Buta și Mozacu. Distanța față de reședința comunei este cuprinsă între 5 km (satul Mozacu) și 7km (satul Bârlogu).

După spusele bătrânilor, Școala din Negrași a luat ființă înainte de 1800. Din pridvorul bisericii, preotul făcea lecții de scris – citit pe nisip.

Mai târziu, cam pe la 1830, s-a făcut rost de un local de școală, unde se află biserica actuală, un local nepotrivit pentru școala care, avea pe lângă pereții acestui local aranjate plăci de lemn cercuite, pentru a înlocui nisipul.

Pe la 1850, școala s-a mutat într-un local cu pereții de gradele și învelit cu scânduri lungi. Aici s-a început scrisul cu pana de gâscă și cu cerneală făcută din funingine, răcâită de pe fundul vaselor care se puneau pe foc.

Pe la 1887, împrejurările au făcut să dispară și localul de școală și dreptul de stăpânire al pomostului pe care era școala.

De la această dată, școala a început să funcționeze în diferite case cu chirie.

Această stare de lucruri a dăinuit până în 1894, când se prezintă ca învățător domnul Marin Marinescu (actualmente decedat). Domnia sa a stăruit pe lângă autoritățile în drept, ca școala să funcționeze într-una din camerele localului de primărie care tocmai se terminase de construit. I s-a îngăduit acest lucru. Ca școala să-și aibă localul său propriu,

această grijă l-a preocupat pe d-l Marin Marinescu zi și noapte, în primul rând, dobândirea pomostului pe care să se facă localul de școală. Nu-i rămăsese altceva de făcut, decât să o convingă pe doamna Ioana Constantinescu, zisă și Marghioala, ca să doneze, sau cel puțin să vândă un petic de pământ din moșia domniei sale pentru pomost și grădina școlară. Stăruința nu i-a fost zadarnică, pentru că dobândește pomost și teren pentru grădina școlară. Trebuia să se înceapă imediat construirea localului de școală.

Construirea școlii începe în 1904, sub primăria lui Nae Popescu și notar Alexe Bădulescu. Localul propriu al școlii a fost construit pe terenul unde se află și școala de astăzi, iar primăria, pe locul unde este actualmente dispensarul comunal.

În 1909 s-a înființat cel de-al doilea post de învățător. Pentru ca să funcționeze acest post, se strică peretele despărțitor dintre cele două cămăruțe, spre a face o singură sală.

În 1920 se înființează al treilea post de învățător, iar în 1922, al patrulea post de învățător.

În 1924, cu multă grijă și stăruință din partea învățătorului Marin Marinescu se construiește și cel de-al doilea local de școală, cu două săli de clasă și antreu. Domnul Marinescu își vede visul împlinit. Tot domniei sale i se datorește și faptul că școala de la Mozacu are pomost și local propriu, construit în 1923 (localul care trebuie demolat de la Mozacu, din curtea actualei școli).

Dintre învățătorii – normaliști (cu diplomă de învățător) amintim: Marin Marinescu (decedat), Dumitru Enescu (decedat), Elena Pr. D. Marinescu (decedată – noiembrie 1982) și P. Iordache Argeșeanu (care trăiește în prezent), fost învățător din 1932 la Școala Negrași.

Actualele date privind istoricul învățământului în Comuna Negrași au fost culese de fostul învățător P. Iordache Argeșeanu, actualmente pensionar.

Învățământul din satul Negrași a decurs în condiții normale, fără evenimente de importanță mare până în prezent.

Din anul 1979, Școala generală Negrași funcționează într-un local nou – clădire cu un etaj, care cuprinde 5 săli de clasă, un laborator de biologie – chimie, o cameră a pionierilor, 2 cancelarii și o sală pentru biblioteca școlii. Școala are în curs de amenajare în clădirea grădiniței, aflată tot în incinta școlii, un atelier școlar.

În Comuna Negrași instruirea copiilor de vârstă școlară și preșcolară este asigurată de 32 cadre didactice (6 educatoare, 11 învățători și 15 profesori calificați), care își desfășoară activitatea în 4 școli generale și 3 grădinițe satești.

Corpul didactic de la Școala generală Negrași în anul școlar 1982 – 1983 cuprindea: 2 educatoare, 4 învățători și 9 profesori calificați.

Cursurile școlii erau frecventate de un număr de 257 elevi, iar grădinița avea un număr de 61 copii preșcolari. Școala generală cu clasele I – VIII din localitatea Negrași – județul Argeș se găsește situată în centrul localității și al satului cu același nume, prezentându-se în acest spațiu ca una dintre cele mai impunătoare instituții, atât prin prezență, dar și prin prestanță, care încearcă să ducă ștafeta, cu mândrie și demnitate mai departe, către generațiile următoare.

Instituția propriu-zisă este situată, așa cum se amintește anterior, în centrul satului Negrași, în imediata vecinătate a altor instituții de o însemnătate deosebită pentru comunitate, cum ar fi: Magazinul Universal și Poliția (în partea de est), Dispensarul și Căminul Cultural (în NV), Primăria (în V), etc.

Spre vest se află șoseaua principală a așezării care este reprezentată de D.J. (drumul județean) 659, iar spre nord, se află un drum comunal care asigură conexiunea între centrul satului Negrași și al comunei, cu satul Mozacu, situat mai spre est, la o distanță de 4-5 Km. Satul Negrași are o configurație a drumurilor de tip neregulat, fapt ce nu avantajează prea mult locuitorii, dar elevii din satul Mozacu și din extremitatea nord vestică a satului Negrași sunt aduși la școală cu ajutorul unui microbuz școlar modern,

obținut în urma unor eforturi susținute din partea conducerii școlii și a comunității locale de la Ministerul Educației.

Relieful este unul monoton, de câmpie plană, dar școala se află într-o zonă de luncă, ca de altfel întreg centrul așezării, dar acest lucru nu-i împiedică pe elevi ca distanțele să fie accesibile pentru cei care vin din toate colțurile acesteia.

Spațiile largi din jurul corpurilor (clădirilor) care alcătuiesc această instituție dau un confort sporit și o mai mare siguranță copiilor, atât în relația lor cu instituțiile învecinate, dar și cu soselele adiacente. Aceste spații permit recreerea în pauzele dintre ore și-i fac să se simtă bine, mai în siguranță, atât pe copii, cât și pe părinții acestora. Cea mai mare parte a sălilor de clasă au ferestrele dispuse spre miazăzi, asigurându-se astfel un grad maxim de luminozitate în instituție. Razele solare pătrund de altfel atât prin toate încăperile instituției, cât și ale curții acesteia, lucru benefic pentru sănătatea și evoluția intelectuală a copiilor.

Terenul în care elevii își desfășoară cea mai mare parte a orelor și activităților sportive se află la în imediata vecinătate a școlii, reprezentând unul dintre principalele elemente ale unei educații sănătoase.

Între școală și comunitate au existat întotdeauna relații de bună colaborare, dar necesitățile școlii sunt mult mai mari decât posibilitățile reale de care dispune comunitatea, cel puțin în ceea ce privește partea materială a lucrurilor.

Școala are ca dotări: un laboratoare (fizică – chimie și biologie), 3 cabinete (limba română, istorie, informatică) sală de sport, 6 săli de clasă și altele, iar prin intermediul cadrelor didactice existente se face tot posibilul pentru a realiza lucruri deosebite cu elevii. Școala este dotată și cu apă potabilă curentă, iar în acest moment sunt în construcție grupurile sanitare și centrala termică, la standardele U.E.

Cadrele didactice, toate calificate, dar din păcate aproape toate navetiste, încearcă să rezolve și chiar reușesc în mare parte, problemele comunității școlare din această instituție.

Așezarea sa pe șoseaua principală, care este una modernă, dă posibilitatea ca accesul către această instituție să fie foarte ușor nu numai de către elevi, ci și de profesori și alți doritori.

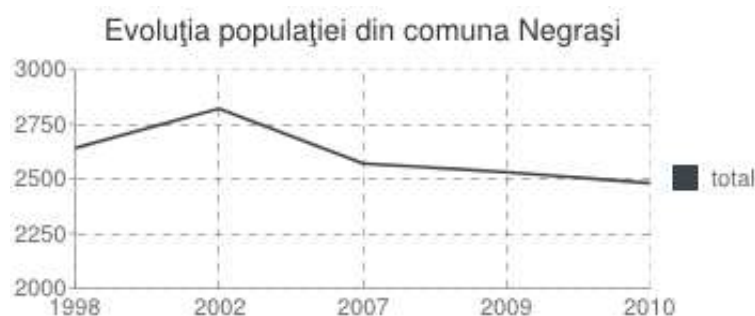
De asemenea, accesul ușor dă posibilitatea intervenției rapide a organelor abilitate în caz de necesitate: pompieri, salvare, poliție, etc.

Faptul că această instituție este una impunătoare în centrul așezării evidențiază și importanța sa deosebită în cadrul comunității, din punct de vedere educativ, cultural, moral, etc.

Administrație

Comuna Negrași are în componență patru sate: Negrași, satul care este și reședința comunei, Bârlogu, Buta și Mozacu.

Demografie

Structura pe etnii

La recensământul populației din 2002 (maximul din grafic), populația Comunei Negrași era de 2819 locuitori, dintre care 2817 erau etnici români, un etnic rom și un etnic german.

2.4.1.7. Peisajul

Amplitudinea ecologică a narciselor este destul de largă, ele putând vegeta atât pe soluri cu troficitate ridicată, ca și pe soluri cu troficitate scăzută, dar în toate cazurile pe soluri reavene. În țara noastră narcisele sunt plante cu o gamă largă de preferințe ecologice, aspect determinat de structura lor polimorfă. Ele pot fi considerate atât populații acidofile, cât și bazofile. Populațiile acidofile au flori alb-gălbui, iar cele bazofile au flori albe. La nivel național narcisele sunt răspândite astfel:

Nr.crt.	Județ	Localitatea/Zona
1	Alba	Cetea, Olteni, Mt. piatra Ceții, Mt. Negrileasă(Bucium), Mt. Bigla Mare
2	Arad	Bacău de Mijloc, Petica, Ineu, Șușag
3	Argeș	Negrași
4	Bistrița-Năsăud	Mt. Mihăiasa, MT. Coronis, Mt. Saca, Mintiu, Mogoșeni, Sântireag, Budacu de Jos, Ragla
5	Bihor	Cauasd, Miersig, Fasca, Vârciorug
6	Brașov	Bunești, Beia, Rupea, Racoș, Roadeș, Halchiu, Grizbav, Vad, Toderița, Sercăița, Muntele Tâmpa, Poiana Brașov, Mt. Piatra Mare, Mt. Ciucaș, Mt. Postăvaru, Râșnov, Predeal, Mt. Baiu, Mt. Stejarisul Mic
7	Buzău	Mt. Vîforata, Mt. Pecteleu
8	Cluj	Dej, Feiurdeni, Săcuieu
9	Covasna	Racoșu de Sus, Herculan, Varghiș
10	Caraș-Severin	Zlagna, Fața Saobvei, Vf. Pietrei, Vf. Tarcu, Vf. Piga
11	Dâmbovița	Vîforata, Văcărești, Petrești (Valea Neajlovului)-Vișina
12	Gorj	Câlnic, Târgu-Jiu, Polovragi, Mt. Piatra Cloșanilor
13	Harghita	Sâncrai, Dealu, Vârșag, Căpâlnița, Ciceu, Lueta, Odorhei, Bădeni, Hoghia, Vlăhița
14	Maramureș	Tăuții de Sus, Bozanta, Dumbrăvița, Groși, Arieșu de Pădure, Hideaga, Poienile de Sub Munte, Fânteușu Mic, Coltau, Ciolt, Culcea, Repedea
15	Prahova	Sinaia
16	Satu Mare	Livada, Turt, Iojib
17	Sibiu	Dealul-Frumos, Merghindeal, Bruuiu, Arpașu de Jos, Movile, Avrig, Tâlmaci, Cîsnădie, Mag, Șura Mică, Sibiu
18	Mureș	Vălenii de Mureș, Solovăstru, Ceaușu de Câmpie, Sovata, Sighișoara, Filpișu Mic
19	Vâlcea	Milostea

Multe din aceste zone sunt ocrotite, dar lipsa măsurilor de protecție a dus la dispariția narciselor din multe stațiuni, dintre care 11 în ultimele decenii. În alte 20 ele sunt pe cale de dispariție datorită activității antropice (desecări, extinderea terenurilor agricole, defrișări). Un efect negativ îl au sărbătorile prilejuite de înflorirea narciselor organizate anual

în pajiștile cu narcise din țară, ceea ce a dus la afectarea acestora pe sute de hectare prin rupere, tasare sol, deșeuri, zdrobire prin pătrunderea cu mașini, etc

2.4.2. Presiuni (impacturi trecute și prezente)

Presiunile identificate au fost tratate pe larg în subcapitolul 2.4. Acestea sunt:

1. **pășunatul necontrolat.** Se practică, facilitat fiind de situarea zonei în apropierea localităților. Efectivele de vaci sunt relativ mici, însă pășunarea preferențială a anumitor zone, restrânse în perioada estivală, duce la suprapășunat, cu efecte asupra compoziției floristice în zonele limitrofe poienii.

2. **turismul neautorizat.** Poiana cu Narcise Negrași este vizitată numai în perioada mai-iunie când înfloresc narcisele, prilej cu care se realizează și o sărbătoare populară care suprapopulează zona cu oameni, mașini, căruțe, tarabe. Cu această ocazie narcisele sunt rupte și călcate în picioare fără discernământ.

3. **activitățile agricole.** Ca potențiale efecte negative, sunt de enumerate fertilizarea irațională și la polul opus abandonarea terenurilor. Problema poluării agricole nu este deocamdată acută, date fiind condițiile economice ale fermierilor care au terenuri în vecinătate și care nu aplică fertilizanți de sinteză în cantități mari. Abandonarea terenurilor implică o schimbare radicală a compoziției floristice și la apariția speciilor invazive.

2.4.2.1. Amenințări (impacturi viitoare previzibile)

Alte elemente de impact ar putea fi:

- extinderea sistemelor de drenaj, care ar putea coborâ nivelul apei freatice cu efecte asupra compoziției floristice;
- lipsă pășunatului în poiană poate duce la dispariția narciselor prin înierbare excesivă

3. Evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor

Evaluarea la nivel național

Ecologia populațiilor de **Narcissus poeticus radiiflorus ssp radiiflorus (salisb.) Baker** se reconstituie pe baza unor argumente oferite de fitogeografia istorică, considerații microtaxonomice, succesiunea proceselor de speciație care, în perimetrele anaterme, au difuzat în Carpați. Se disting două ecotipuri: acidofil și neutro-bazofil, prin care aceste populații sunt prezente în Carpați. Optimul cenologic al acestor populații carpatice este asigurat de asociațiile vegetale edificate de *Molinia caerulea* (L.) și *Festuca rubra* L.

Coprinele sălbatice seamănă cu narcisele albe de grădină, însă fața de acestea au tulpini mai subțiri și mai gingașe, frunze mult mai înguste și flori mai mici.

Atunci când pădurile erau mai întinse existau poieni, unele mai rezistă și astăzi, în care s-au instalat populații de **Narcissus poeticus radiiflorus ssp radiiflorus (salisb.) Baker (fam. Amaryllidaceae)**, dintre care se pot aminti: Poiana cu narcise de la Dumbrava Vadului (judetul Brașov), Poiana cu narcise din Cheile Râmețului (judetul Alba), Pajiștea cu narcise Călnic (judetul Gorj), Poiana cu narcise Negrileasa (judetul Alba), Poiana cu narcise de pe șesul Mogoșenilor (judetul Bistrița-Năsăud), Poiana cu narcise de pe șesul văii Budacului (judetul Bistrița-Năsăud), Poiana cu narcise Gurghiu (judetul Mureș) și altele, așa cum au fost prezentate anterior în această lucrare. În județul Argeș se găsește cea mai sudică stațiune cu această specie și anume Poiana cu narcise Negrași.

Evaluarea la nivel biogeografic

Narcissus poeticus L. Este o specie vest-mediteraneeană, desprinsă din forma ancestrală a genului, probabil în prima jumătate a pleistocenului. Odată formată ea și-a extins arealul, ocupând regiunile centrale și estice ale Europei. Pe măsura ce populațiile au înaintat în zone tot mai deosebite de cele inițiale sub raportul condițiilor de viață, acestea au trebuit să-și schimbe norma de reacție, respectiv s-a produs modificarea gradată a fenotipului și a genotipului. Au apărut astfel, în centrul și sud-estul continentului european, subspecii cum este ssp. radiiflorus (salisb.) Baker, iar în teritoriile mai nordice ale Europei, ssp. stellaris (Haw.) Dost. Diferențierea subspeciei stellaris este considerată ca fiind cea mai recentă (este subspecia cea mai puțin deosebită de tipul speciei) și este explicată ca o adaptare a populațiilor ajunse în Alpi, într-o perioadă interglaciară, la condițiile climatului devenit tot mai rece, odată cu înaintarea spre sud a glaciației. După A. Fernandes (1951) această diferențiere s-ar fi produs în Alpii Orientali, unde există un evident centru de densitate maximă a indivizilor, care poate fi considerat în același timp și centru geometric al arealului, pătrunzând în aria de răspandire a subspeciei radiiflorus, cu care întrețineau schimburi genetice. În perioadele calde, populațiile difuzau din nou în regiunile înalte din Alpi și Carpați. (C. Drăgulescu, 1981).

Desigur, aceste afirmații sunt pentru moment doar la nivel de presupuneri, bazate mai ales pe considerații privind evoluția reliefului și climei în cuaternar, corelate cu actualul areal al taxonilor. Date sigure nu există încă, deoarece lipsesc cu totul informațiile paleontologice. Nu este exclus ca presupusul centru genetic să fie de fapt un centru secundar de dispersie, caz în care ssp. stellaris să fie de origine submediteraneeană (ca și ssp. radiiflorus) și nu central-europeană. Flora Europaea acceptă ca specie de referință pe **Narcissus poeticus L. ssp. radiiflorus (salisb.) Baker**, aceasta având ca sinonimii: *Narcissus radiiflorus* Salisb., *Narcissus angustifolius* Curtis ex Haw., *Narcissus poeticus* L. Subsp. *angustifolius* Hegi. Taxonul *stellaris* nu apare în Flora Europaea.

Narcissus poeticus L. ssp. radiiflorus (salisb.) Baker este răspândită din Munții Vosgi și Pădurea Neagră până în Carpați și Munții Dinarici. Arealul pe care îl ocupă se caracterizează prin marea densitate a narciselor în această regiune și prin varietatea factorilor ecologici ai stațiunilor în care ele cresc până aici la limita estică (județul Vaslui) și nordică (Fornos-Berehovo, Rusia 48° 10') a arealului (C. Drăgulescu 1981).

Ecologic, Narcissus poeticus L. Ssp. radiiflorus (Salisb.) Baker, prezintă o amplitudine destul de largă, vegetând atât pe terenuri bogate în substanțe nutritive cât și pe cele cu troficitate scăzută pe soluri bazice, dar și moderat acide, în general fiind indicatoare de soluri reavăne, cu umiditate mijlocie. Specia se întâlnește îndeosebi pe soluri aluvionare (lacoviste) și brune (brune-gălbui), adese podzolite și gleizate sau chiar pe soluri turboase ori evolute din mlaștini drenate (de exemplu, stațiuni din sudul Transilvaniei).

Este o plantă iubitoare de lumină, care preferă pajistile plane din lunci, de pe terasele râurilor și platouri, vegetând însăși pe pante înclinate până la 45°. Populațiile suportă atât climatul câmpiei (Cauasd, județul Bihor, 104 m.s.m., Șușag, județul Arad 110 m.s.m, Negrași, județul Argeș 204 m.s.m etc.) cât și cel subalpin (M. Țarcu, 2000 m.s.m, Mt. Pop Ivan, 1940 m.s.m, M Ciucaș 1850 m.s.m, etc.) aglomerându-se în regiunile cu o umiditate atmosferică relativ mare (peste 70%).

Temperatura medie anuală a stațiunilor cu narcise este cuprinsă între 0°C (M. Țarcu) și 11°C (Causd, Șușag, Negrași). Media precipitațiilor anuale oscilează între 600 mm (unele stațiuni din Câmpia de Vest și podișul Transilvaniei) și 1300 mm (în stațiunile din etajul subalpin).

Codificând cele afirmate mai sus cu ajutorul cifrelor din scara lui H. Ellenberg (1974), ajungem la următoarea formulă de caracterizare ecologică a plantei **Narcissus poeticus L. ssp. radiiflorus (Salisb.) Baker: U5T4,5R0**.

Formula evidențiază gama destul de largă a preferințelor ecologice ale populațiilor de narcise, determinate de structura lor polimorfă. Aceasta este socotită de către botaniști o plantă euionică (E. Oberdorfer, 1970, R. Soo, 1973, H. Ellenberg, 1974). C. Drăgulescu 1981, consideră specia **Narcissus poeticus L. ssp. radiiflorus (Salisb.) Baker** un agregat de populații acidofile și bazofile. Edafotipul acidofil cuprinde populații cu flori alb-gălbui (culoarea untului), cu petale oblanceolate sau eliptice și frunze late de 4-6 mm, populații cantonate mai ales în depresiunile subcarpatice pe soluri cu pH între 4,5 și 6,5. La rândul său, edafotipul neutrofil-bazofil înglobează populațiile cu flori albe, cu foliolele perigonate lat-eliptice, ovate ori obovate și frunze cu lățimea de 5-9 mm. Se întâlnește sporadic pe terenuri neutre slab alcaline, adesea cu substrat calcaros, atât la câmpie cât și în etajul montan și subalpin.

Rezultat al speciației simpatrice (care ocupă același areal, având evoluții separate), cele două edafotipuri sunt două căi evolutive distincte, puse la dispoziția selecției naturale. Prin ele planta câștigă biotopuri mult diferite sub aspect edafic, asigurându-și perpetuarea sigură a unuia dintre ecotipuri în cazul unor modificări drastice ale mediului de viață (respectiv a soluției solului).

Formula ecologică a speciei *Narcissus poeticus ssp. radiiflorus* trebuie modificată, mai exact defalcată, pe cele două edafotipuri: U5T4R3-4 (C. Drăgulescu 1981).

După Drăgulescu C. 1981, prezența acestor două ecotipuri în Carpați a fost greșit interpretată de către foarte mulți botaniști, începând cu M. Fuss (1866) și F. Schur (1866) și terminând cu C. Zaharidi (1966). Aceștia au considerat tipul acidofil ca fiind *Narcissus poeticus ssp. radiiflorus* Salisb. (respectiv *Narcissus angustifolius* Curt.), iar tipul bazofil *Narcissus poeticus* L. în stare subspontană. Mai mult, variabilitatea populațiilor de narcise de aici a dus la descrierea a opt specii distincte care nu sunt altceva decât ***Narcissus poeticus L. ssp. radiiflorus (Salisb.) Baker*** în diferite ipostaze fenotipice.

Aspecte legislative referitoare la starea de conservare

Măsurile prevăzute în Directiva Habitate sunt destinate să mențină sau să readucă într-o stare de conservare favorabilă tipurile de habitate naturale și speciile de floră și faună sălbatică de importanță comunitară (articolului 2.2. al Directivei Habitate 92/43 CEE).

Starea de conservare, inclusiv starea de conservare favorabilă sunt definite în Directiva în cadrul articolelor 1(e) pentru habitate și 1(i) pentru specii astfel:

” (e) Starea de conservare a unui habitat natural reprezintă suma influențelor ce acționează asupra unui habitat natural și asupra speciilor sale specifice și care ar putea afecta negativ pe termen arealul său natural de distribuție, structura și funcțiile sale, precum și supraviețuirea pe termen lung a speciilor sale specifice.

Starea de conservare a unui habitat natural este considerată favorabilă dacă:

- arealul natural al habitatului și aria suprafețelor ocupate de către habitat sunt stabile sau în creștere; și
- structura și funcțiile specifice habitatului necesare pentru menținerea sa pe termen lung există în prezent și există premisele ca acestea să continue să existe și în viitorul predictibil; și
- starea de conservare a speciilor sale tipice este favorabilă.”

”(i) Starea de conservare a unei specii reprezintă suma influențelor ce acționează asupra unei specii, și care ar putea afecta pe termen lung distribuția și abundența populației acesteia.

Starea de conservare a unei specii este considerată favorabilă dacă:

- datele de dinamică a populației pentru specia respectivă indică faptul că specia se menține pe termen lung ca element viabil al habitatelor sale naturale; și
- arealul natural al speciei nu se reduce și nici nu există premisele reducerii în viitorul predictibil; și
- specia dispune și este foarte probabil că va continua să dispună de un habitat suficient de extins pentru a-și menține populația pe termen lung;

Evaluarea stării de conservare

Obiectivul directivei este definit în termeni pozitivi, orientat spre o situație favorabilă care trebuie să fie definită, atinsă și/sau menținută. Prin urmare, obiectivul Directivei Habitate urmărește mai mult decât evitarea dispariției tipurilor de habitate sau speciilor.

Starea de conservare favorabilă - reprezintă situația în care un tip de habitat sau o specie prosperă (atât în ceea ce privește suprafața și mărimea populației, cât și în ceea ce privește calitatea populației, inclusiv în sensul capacității de reproducere, structurii pe vârste, mortalității) și există perspectivele să prospere de asemenea și în viitor fără modificări semnificative în politicile și managementul existent. Faptul că un tip de habitat sau o specie nu sunt amenințate (ex: nu există niciun risc direct să devină extinse) nu înseamnă că acestea sunt în stare de conservare favorabilă.

Starea de conservare nefavorabilă este împărțită în două clase:

- „nefavorabil-inadecvat” pentru situațiile în care este necesară o schimbare a politicilor sau managementului pentru a aduce tipul de habitat sau specia în stare de conservare favorabilă, dar nu există niciun pericol de dispariție în viitorul previzibil (ex: 50-100 de ani);
- „nefavorabil-rău” pentru situațiile în care tipul de habitat sau specia este în pericol de a dispărea în viitorul previzibil (ex: 50-100 de ani).

Pentru toate situațiile în care nu există suficiente informații pentru a realiza o evaluare corespunzătoare, starea de conservare este considerată „necunoscută”.

Pentru o reprezentare grafică a celor patru stări de conservare, a fost adoptat un sistem de codificare pe culori (prin intermediul îndrumarului Comisiei Europene: Evaluarea și raportarea în conformitate cu Articolul 17 al Directivei Habitate: Formate de raportare pentru Perioada 2012) :

- roșu pentru „nefavorabil-rău”;
- portocaliu pentru „nefavorabil-inadecvat”;
- verde pentru „favorabil”;
- gri pentru „necunoscut”.

Speciile și tipurile de habitate de importanță comunitară au fost listate în cadrul anexelor Directivei în urma unor studii și aprecieri prin care s-a constatat că sunt amenințate, deci majoritatea dintre acestea se încadrează în categoriile „nefavorabil-inadecvat” (portocaliu) sau „nefavorabil-rău” (roșu) în ceea ce privește starea lor de conservare. Ținând cont de faptul că este necesară o lungă perioadă de timp pentru ca o specie sau un tip de habitat să ajungă într-o stare de conservare favorabilă, respectiva specie sau respectivul tip de habitat rămâne în starea de conservare nefavorabilă un timp îndelungat, chiar dacă la nivelul ariei naturale protejate respective sunt luate măsuri corespunzătoare.

Adaptarea metodologiei utilizată la nivel național pentru evaluarea stării de conservare a speciilor și tipurilor de habitate la nivelul unei singure arii naturale protejate

Metodologia de evaluare a stării de conservare a fost dezvoltată inițial pentru raportarea către Comisia Europeană din anul 2007 în conformitate cu articolul 17 al Directivei Habitate, fiind ulterior revizuită pentru următorul ciclu de raportare din anul 2013. Cu toate că în baza acestei metodologii, evaluarea stării de conservare se face la nivel

național pentru fiecare regiune biogeografică, (pentru siturile din cadrul rețelei Natura 2000 și pentru întreg teritoriul național), aceeași metodologie a fost adaptată pentru a fi aplicat și la nivelul unei arii naturale protejate cu unele modificări/adaptări, constând de exemplu în eliminarea arealului natural al speciei/tipului de habitat (engl. range), acest parametru nemaifiind relevant odată cu reducerea scării geografice și dimensiunilor teritoriului. De asemenea, aceeași metodologie poate fi aplicată și pentru alte specii decât cele de importanță comunitară, precum și pentru alte tipuri de habitate (de exemplu: clasificate la nivel național).

Astfel, starea de conservare a unui tip de habitat într-o arie naturală protejată, presupune evaluarea stării de conservare din punct de vedere al următorilor parametri:

- suprafața ocupată de tipul de habitat;
- structura și funcțiile tipului de habitat;
- perspectivele viitoare ale tipului de habitat.

Starea de conservare a unei specii într-un sit presupune evaluarea stării de conservare din punct de vedere al următorilor parametri:

- mărimea populației speciei;
- habitatul speciei;
- perspectivele viitoare ale speciei.

Valorile de referință pentru starea favorabilă a speciilor și tipurilor de habitate

Valorile de referință pentru starea favorabilă stau la baza metodologiei de evaluare a stării de conservare a speciilor și a tipurilor de habitate. De exemplu, metodologia de evaluare a stării de conservare a unei specii presupune utilizarea unor valori de prag pentru suprafața habitatului acesteia și pentru mărimea populației speciei pe teritoriul ariei naturale protejate, pentru a putea aprecia dacă acești parametri sunt “favorabili” sau “nefavorabili”, respectiv “nefavorabil-inadecvat” sau “nefavorabil-rău”. Respectiv valorile de prag constituie deci **valori de referință** pentru starea favorabilă a speciilor și tipurilor de habitate.

Valorile de referință pentru starea favorabilă trebuie să fie estimate pe principii științifice, motiv pentru care pot să difere între două versiuni ale planului de management pentru aceeași arie naturală protejată, având în vedere faptul că este normal ca în perioada de timp scursă între momentul elaborării primului plan (cel vechi) și a celui de-al doilea (planul actual), nivelul de înțelegere și cunoaștere a habitatelor și speciilor să crească. Determinarea valorilor de referință pentru starea favorabilă nu este simplă, chiar dacă aceste concepte nu sunt noi și sunt tratate în mai multe lucrări științifice, de exemplu: Soule & Orians (eds) (2001) Conservation Biology: Research Priorities for the Next Decade sau Primack (2008) A Primer of Conservation Biology, Fourth Edition.

În cazul în care însă nivelul actual de cunoaștere științifică nu este suficient și/sau datele de teren sunt insuficiente pentru a putea determina aceste valori, va fi utilizată “judecata experților” pentru estimarea valorilor de referință pentru starea favorabilă în raport cu valorile actuale.

Totuși, evaluarea stării de conservare este cu atât mai corectă, cu cât crește nivelul de cunoaștere, iar datele colectate sunt mai multe; prima astfel de evaluare a stării de conservare a unui tip de habitat/ a unei specii trebuie privită ca punctul de plecare în procesul gradual de îmbunătățire a nivelului de înțelegere științifică și de creștere a cantității de date disponibile (de exemplu ca rezultat al monitorizării conform prevederilor art. 11 al Directivei Habitats). În cele din urmă trebuie evitată pe cât posibil încadrarea stării de conservare a unui tip de habitat sau a unei specii în categoria „necunoscută”.

Valorile de referință pentru starea favorabilă reprezintă valorile MINIME necesare care garantează viabilitatea pe termen lung a unei specii/ a unui tip de habitat într-o arie naturală protejată, respectiv asigură premisele necesare ca în viitorul previzibil specia/tipul de habitat să rămână prezente în aria naturală protejată cu o populație/suprafață cel puțin egală cu populația/suprafața la momentul realizării primului plan de management.

Fiind cunoscut faptul că în momentul de față gradul de cunoaștere și datele colectate sunt în cele mai multe cazuri insuficiente pentru a putea estima valorile de referință pentru starea favorabilă a parametrilor, metodologia permite în acest caz ca, în locul indicării unei valori propriu-zise pentru un parametru, să se **indice raportul dintre valoarea de referință pentru starea favorabilă și valoarea actuală a parametrului**, respectiv aproximativ egal, mai mic, mai mare, mult mai mare. Doar în condiții excepționale - cum ar fi spre exemplu creșterea neobișnuită a populației unei specii, ca urmare a abundenței crescute a hranei se poate întâmpla ca valoarea de referință pentru starea favorabilă să fie mai mică decât valoarea actuală a unui anumit parametru. În prezent, pentru o multitudine de specii și de parametri ai acestora (mărimea populației, etc) nu este posibilă estimarea valorilor de referință pentru starea favorabilă, dar pe baza "judecății experților" se poate estima/presupune cu un oarecare grad de corectitudine faptul că acele valori de referință pentru starea favorabilă sunt aproximativ egale, mai mari sau mult mai mari decât valorile actuale a parametrilor. Dacă valoarea de referință pentru starea favorabilă este mult mai mare decât valoarea actuală a unui parametru, atunci cel mai probabil starea de conservare poate fi evaluată drept "nefavorabilă-rea" pentru parametrul respectiv.

Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ

Evaluarea stării de conservare nu se justifică pentru toate speciile și nu trebuie realizată pentru:

- speciile ocazionale, a căror prezență este doar accidentală, eratică, nefiind regulată și stabilă;
- speciile nou sosite, a căror semnalare actuală în cuprinsul ariei protejate se datorează cel mai probabil schimbărilor climatice și pentru care nu există informații suficiente;
- speciile cu prezență incertă, a căror prezență este nesigură, îndoielnică, dubioasă;
- speciile a căror populație în sit este nesemnificativă în raport cu populația națională ("populația relativă" în formularul standard Natura 2000, fiind evaluată ca "D – Populație nesemnificativă");

Evaluarea stării globale de conservare a fiecărei specii se va realiza pe baza evaluării stării de conservare a speciei din punct de vedere al:

- populației speciei;
- habitatului speciei;
- perspectivelor speciei în viitor.

Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al populației speciei

Evaluarea stării de conservare a unei specii din punctul de vedere al populației acesteia se va realiza diferențiat, în funcție de apartenența sau nu la avifaună (păsări), după cum urmează:

- Pentru celelalte specii care nu sunt păsări, starea de conservare a unei specii în aria naturală protejată din punct de vedere al populației se va evalua doar pentru speciile rezidente (cu populații permanente în aria naturală protejată).

3.1. Evaluarea stării de conservare a fiecărui habitat de interes conservativ

Așa cum s-a prezentat anterior în aria protejată conform formularului standard există un singur tip de habitat, iar după manualul de interpretare habitate elaborat de Dan Gafta au fost identificate două tipuri de habitate. Acestea sunt:

-Dupa Manualul de interpretare a habitatelor Natura 2000 din România-coordonatori Dan Gafta și Owen Mountfort.-Elaborat și tipărit în cadrul proiectului Phare "Implementarea rețelei Natura 2000 în România" :

EUNIS E2 Pajiști mezofile; Directiva habitate 6440 Pajiști aluviale; Convenția de la Berna 37.2 Pajiști umede eutrofe

EUNIS E2 Pajiști mezofile; Directiva habitate 6510 Fânețe de joasă altitudine cu *Alopecurus pratensis* și *Sanguisorba officinalis*; Convenția de la Berna 37.2 Pajiști umede eutrofe;

Conform Formularului Standard al sitului Natura 2000 Poiana cu narcise de la Negrași, tipul de habitat identificat este:

R2208 Comunități danubiene cu *Ranunculus aquatilis* și *Hottonia palustris*

Natura 2000: 3260-Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane, cu vegetație din *Ranunculion fluitantis* și *Callitriche-Batrachion*

Ținând cont de dimensiunile reduse ale ariei protejate și de faptul că există și asociații vegetale comune se va evalua starea de conservare a habitatului considerând că există un singur tip așa cum apare și în formularul standard.

Evaluare statutului de conservare a habitatului de interes comunitar

Parametrii	Statut de conservare			
Codul habitatului 3260	Favorabil (verde)	Nefavorabil neadecvat (portocaliu)	Nefavorabil total neadecvat (roșu)	Necunoscut (informații insuficiente)
Aria de repartiție	Aria de repartiție este favorabilă la nivel biogeografic și național. Aria protejată locală are o suprafață bine delimitată ce rămâne constantă.	-	-	-
Suprafața acoperită de tipul de habitat	Suprafața este stabilă nu există nici scăderi, nici creșteri	-	-	-
Structură și funcționalitate specifice	-	Structuri și funcții aflate într-un statut relativ bun de conservare, existând presiuni.	-	-
Perspective viitoare	-	Perspective viitoare relativ bune. Există amenințări care pot afecta viabilitatea dacă nu se aplică măsuri de conservare.	-	-

Grila de interpretare:

- Favorabil: toate verzi sau trei verzi și unul necunoscut;
- Nefavorabil neadecvat: Unul sau mai multe portocalii, dar niciunul roșu;
- Nefavorabil total neadecvat: Unul sau mai multe roșii;
- Necunoscut (informații insuficiente): Două necunoscute sau mai multe combinate cu verzi sau toate necunoscute.

Concluzii:

Aplicând grila de interpretare rezultă că statutul de conservare a habitatului de interes comunitar este în prezent nefavorabil, neadecvat, fiind necesare măsuri de conservare și refacere.

3.2. Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ

În formularul standard nu au fost identificate specii de interes conservativ, dar pentru că în teren au fost identificate specii în zona ariei protejate și ținând cont de mărimea redusă a acestora se vor evalua ca nivel de conservare grupele de specii identificate, cu excepția narcisei pentru care se va face o evaluare separată.

Evaluarea stării de conservare *Narcissus poeticus radiiflorus* ssp *radiiflorus* (salisb.) Baker

Parametrii	Statut de conservare			
Codul habitatului 3260	Favorabil (verde)	Nefavorabil neadecvat (portocaliu)	Nefavorabil total neadecvat (roșu)	Necunoscut (informații insuficiente)
Aria de repartiție	Aria de repartiție este favorabilă la nivel biogeografic și național. Aria protejată locală are o suprafață bine delimitată ce rămâne constantă.	-	-	-
Populația	Populația este în ușor declin, dar menținerea ei este asigurată.	-	-	-
Habitatul speciei	Habitatul permite supraviețuirea speciei.	-	-	-
Perspective viitoare	-	Perspective viitoare relativ bune. Există amenințări care pot afecta viabilitatea speciei dacă nu se aplică măsuri de conservare.	-	-

Grila de interpretare:

- Favorabil: toate verzi sau trei verzi și unul necunoscut;
- Nefavorabil neadecvat: Unul sau mai multe portocalii, dar niciunul roșu;
- Nefavorabil total neadecvat: Unul sau mai multe roșii;
- Necunoscut (informații insuficiente): Două necunoscute sau mai multe combinate cu verzi sau toate necunoscute.

Concluzii:

Aplicând grila de interpretare rezultă că statutul de conservare a speciei ***Narcissus poeticus radiiflorus ssp radiiflorus (salisb.) Baker*** este în prezent nefavorabil, neadecvat, fiind necesare măsuri de conservare și refacere.

Evaluarea stării de conservare plante

Parametrii	Statut de conservare			
Codul habitatului 3260	Favorabil (verde)	Nefavorabil neadecvat (portocaliu)	Nefavorabil total neadecvat (roșu)	Necunoscut (informații insuficiente)
Aria de repartiție	Aria de repartiție este favorabilă la nivel biogeografic și național. Aria protejată locală are o suprafață bine delimitată ce rămâne constantă.	-	-	-
Populația	Populațiile pot fi menținute pe termen lung.	-	-	-
Habitatul speciei	Habitatul permite supraviețuirea speciilor.	-	-	-
Perspective viitoare	Speciile de plante nu se află sub presiunea unor amenințări care să le pună în pericol supraviețuirea.	-	-	-

Grila de interpretare:

- Favorabil: toate verzi sau trei verzi și unul necunoscut;
- Nefavorabil neadecvat: Unul sau mai multe portocalii, dar niciunul roșu;
- Nefavorabil total neadecvat: Unul sau mai multe roșii;
- Necunoscut (informații insuficiente): Două necunoscute sau mai multe combinate cu verzi sau toate necunoscute.

Concluzii:

Aplicând grila de interpretare rezultă că statutul de conservare al speciilor de plante este favorabil.

Evaluarea stării de conservare reptile și amfibieni

Parametrii	Statut de conservare			
Codul habitatului 3260	Favorabil (verde)	Nefavorabil neadecvat (portocaliu)	Nefavorabil total neadecvat (roșu)	Necunoscut (informații insuficiente)
Aria de repartiție	Aria de repartiție este favorabilă la nivel biogeografic și național. Aria protejată locală are o suprafață bine delimitată ce rămâne constantă.	-	-	-
Populația	Populațiile pot fi menținute pe termen lung.	-	-	-
Habitatul speciei	Habitatul permite	-	-	-

	supraviețuirea speciilor.			
Perspective viitoare	Speciile nu se află sub presiunea unor amenințări care să le pună în pericol supraviețuirea.	-	-	-

Grila de interpretare:

- Favorabil: toate verzi sau trei verzi și unul necunoscut;
- Nefavorabil neadekvat: Unul sau mai multe portocalii, dar niciunul roșu;
- Nefavorabil total neadekvat: Unul sau mai multe roșii;
- Necunoscut (informații insuficiente): Două necunoscute sau mai multe combinate cu verzi sau toate necunoscute.

Concluzii:

Aplicând grila de interpretare rezultă că statutul de conservare al speciilor de reptile și amfibieni este favorabil. De menționat că toate speciile de amfibieni și reptile de pe teritoriul României sunt protejate fiind incluse în anexa 3 a Legii nr.13/1993 (Convenția de la Berna).

Evaluarea stării de conservare avifaună

Parametrii	Statut de conservare			
Codul habitatului 3260	Favorabil (verde)	Nefavorabil neadekvat (portocaliu)	Nefavorabil total neadekvat (roșu)	Necunoscut (informații insuficiente)
Aria de repartiție	Zona ariei protejate este stabilă și permite o stare de echilibru în repartiția păsărilor.	-	-	-
Populația	Populațiile pot fi menținute pe termen lung.	-	-	-
Habitatul speciei	Habitatul permite supraviețuirea speciilor.		-	-
Perspective viitoare	Speciile nu se află sub presiunea unor amenințări care să le pună în pericol supraviețuirea.	-	-	-

Grila de interpretare:

- Favorabil: toate verzi sau trei verzi și unul necunoscut;
- Nefavorabil neadekvat: Unul sau mai multe portocalii, dar niciunul roșu;
- Nefavorabil total neadekvat: Unul sau mai multe roșii;
- Necunoscut (informații insuficiente): Două necunoscute sau mai multe combinate cu verzi sau toate necunoscute.

Concluzii:

Aplicând grila de interpretare rezultă ca statutul de conservare al speciilor de păsări este favorabil.

Evaluarea stării de conservare insecte

Parametrii	Statut de conservare			
Codul habitatului 3260	Favorabil (verde)	Nefavorabil neadekvat (portocaliu)	Nefavorabil total neadekvat (roșu)	Necunoscut (informații insuficiente)
Aria de repartiție	Zona ariei protejate este stabilă și	-	-	-

	permite o stare de echilibru în repartiția insectelor identificate (zona specifică acestora).			
Populația	Populațiile pot fi menținute pe termen lung.	-	-	-
Habitatul speciei	Habitatul permite supraviețuirea speciilor.		-	-
Perspectivă viitoare	Speciile nu se află sub presiunea unor amenințări care să le pună în pericol supraviețuirea.	-	-	-

Grila de interpretare:

- Favorabil: toate verzi sau trei verzi și unul necunoscut;
- Nefavorabil neadekvat: Unul sau mai multe portocalii, dar niciunul roșu;
- Nefavorabil total neadekvat: Unul sau mai multe roșii;
- Necunoscut (informații insuficiente): Două necunoscute sau mai multe combinate cu verzi sau toate necunoscute.

Concluzii:

Aplicând grila de interpretare rezultă că statutul de conservare al speciilor de insecte este favorabil.

4. Obiective generale, specifice și activități

4.1. Obiectiv general

Planul de management definește obiectivul general al fiecărei categorii de activități denumită "tema". Acestea sunt:

Tema: Biodiversitate și peisaj

Obiectiv general: Menținerea intactă a populațiilor, habitatelor și a trăsăturilor caracteristice ale peisajului natural și antropic

Tema: Conștientizare-informare

Obiectiv general: Conștientizare-Informare cu privire la importanța ariei protejate, a acțiunilor întreprinse, încurajând dezvoltarea deprinderilor și cunoașterii asociate cu acestea.

Tema: Monitorizare specii și habitate

Obiectiv general: Aplicarea planului de management este sistematic monitorizată, înregistrată și evaluată și că planul este adaptat corespunzător

Tema: Management continuu și eficient

Obiectiv general: Adaptarea Planului de management situației concrete

Tema: Turism

Obiectiv general: Crearea de oportunități pentru un turism civilizat, în scopul limitării impactului asupra mediului înconjurător

4.2. Obiectiv specific

Obiectivele unui proiect ar trebui să fie "SMART". Ele ar trebui să fie:

Specifice: claritate cu privire la ce, unde, când și cum va fi schimbată situația;

Măsurabile: capacitate de a cuantifica țintele și beneficiile;

Abordabile: capacitate de atingere a obiectivelor

Realiste: capacitate de a obține nivelul de schimbare reflectat în obiectiv; și

Timp (încadrat în Timp): fixarea perioadei de timp în care va fi realizat fiecare obiectiv.

Aceste aspecte sunt detaliate în planul de activități.

5. Planul de activități

Obiective-Plan de management

Nr. crt.	Obiective	Acțiuni	Măsuri de conservare	Parametrii de evaluare	Ținte	Frecvența de evaluare
Tema: A.Biodiversitate și peisaj						
Obiectiv general: Menținerea intactă a populațiilor, habitatelor și a trăsăturilor caracteristice ale peisajului natural și antropic						
A1	Conservarea stării favorabile a habitatelor și speciilor	Menținerea unui nivel corespunzător a apei freatiche	Interzicerea lucrărilor de drenaj	Nerealizarea de drenuri	Prezența apei în lac la nivelul necesar menținerii speciilor și habitatelor	Urgență în primul an
A2		Menținerea compoziției floristice corespunzătoare	Asigurarea unui cosit după luna iunie și pășunat moderat	Evitarea înierbării	Asigurarea compoziției optime și a înmulțirii narciselor	Anual
A3		Menținerea structurii naturale a comunităților vegetale existente	Nu se vor distruge habitatele și speciile existente. Se interzice incendiarea pășunilor și tăierea arborilor.	Prezența habitatelor și speciilor. Structura comunităților vegetale	Prezența habitatelor și speciilor cu structuri normale. Nu există urme de incendiere și tăieri de arbori	
A4		Îmbunătățirea zonei umede actuale	Nu se vor realiza lucrări hidrotehnice ce pun în pericol sursele de apă. Nu se vor executa drenări	Suprafața zonei umede în limite normale	Menținerea cel puțin a suprafeței actuale	Observații anuale. La cinci ani măsurători precise
A5		Menținerea nepoluată a teritoriului rezervației	Nu se vor realiza activități poluatoare	Neacordarea de avize activităților cu impact negativ	Menținerea calității factorilor de mediu	Anual
A6		Menținerea categoriei și a modului de folosință	Se va menține categoria actuală de folosință	Armonizarea planului de urbanism cu planul de management și legislația în vigoare	Folosință neschimbată	Anual
Tema: B Conștientizare-informare						
Obiectiv general: Conștientizare-Informare cu privire la importanța ariei protejate, a acțiunilor întreprinse, încurajând dezvoltarea deprinderilor și cunoașterii asociate cu acestea.						
B1	Informare, conștientizare	Colaborarea cu toți factorii interesați inclusiv populația locală	Implementarea unui plan de informare-conștientizare	Elaborare plan și implementarea lui	Categorii de grupuri țintă informate Evaluări conștientizare	Anual
B2		Campanie conștientizare	Intervenții pe grupuri țintă	Fișe de evaluare	Număr grupuri țintă conștientizate	Anual
B3		Amplasare	Popularizarea	Minim un	Panou montat	2013

		panou informativ	caracterului rezervației	panou amplasat în apropierea rezervației		
B4		Acțiuni cu școala	Prezentări pe tema rezervației și a ocrotirii naturii	Număr ore realizate	Număr elevi	Anual
B5		Întâlniri de informare	Mentținerea contactului cu factorii interesați	Proces-verbal ședință	Număr elemente pertinente semnalate și aplicate	Anual
B6		Trasare limite în teren	Amplasare borne cu semnul rezervației	Existența limitelor bornate în teren	Mentținerea limitelor rezervației	2013
B7		Editarea de materiale educaționale și informative	Broșuri, pliante, hărți, cărți poștale, postere și alte materiale informative	Număr materiale distribuite	Informare populație	Anual
B8		Dezvoltarea unui program educativ în școli	Editare materiale didactice	Număr materiale didactice implementate	Informare și educare elevi	Anual
B9		Editarea unui buletin informativ periodic	Editare buletin informativ	Număr exemplare	Informare	Anual
B10		Actualizarea paginii WEB	Actualizare periodică	Număr actualizări și tipul acestora	Informare	Anual

Tema: C Monitorizare specii și habitate

Obiectiv general: Aplicarea planului de management este sistematic monitorizată, înregistrată și evaluată și că planul este adaptat corespunzător

C1	Monitorizarea stării de conservare	Identificarea de noi specii	Realizarea de cercetări în teren	Număr specii noi identificate	Aducerea la zi a inventarelor existente	Anual
C2		Monitorizarea prin relevee a stării de conservare	Identificarea elementelor pozitive și negative	Realizare raport monitorizare	Aplicarea de măsuri corespunzătoare	Anual și în detaliu la 5 ani
C3		Inventarierea speciilor invazive	Parcurgere teren	Număr specii inventariate	Identificarea motivului apariției acestora și măsuri în consecință	Anual
C4	Monitorizare acțiuni educative	Monitorizarea impactului procesului de conștientizare	Chestionare	Grupuri țintă evaluate	Diminuare impact	Anual

Tema: D Management continuu și eficient

Obiectiv general: Adaptarea Planului de management situației concrete

D1	Îmbunătățirea permanentă a planului de management	Includerea acțiunilor rezultate din consultare publică și din observațiile din teren	Armonizarea planului cu situația dată	Evaluarea planului	Bilanț de activitate	Anual
D2		Acțiuni care dau posibilitatea publicului să	Întâlniri informale și de dezbatere publică	Observații pertinente	Reevaluarea activităților	Anual

		participe la activități				
Tema: Turism						
Obiectiv general: Crearea de oportunități pentru un turism civilizat, în scopul limitării impactului asupra mediului înconjurător						
	Dirijarea accesului turistic în sit în funcție de interesele de conservare și reducerea riscului afectării narciselor	Realizarea unor trasee de vizitare	Limitarea afectării solului și a plantelor	Poteci de vizitare realizate	Menținerea populației de narcise și limitarea impactului antropic	Anual atât în timpul sărbătorii narciselor ce coincide cu ziua comunei (în prima duminică din luna mai), cât și în restul perioadei de înflorire
		Realizarea de facilități turistice	Informare, parcare, alte activități	Stabilirea împreună cu autoritățile locale a spațiilor adecvate	Minimizarea impactului asupra sitului	Anual

*Explicarea măsurii A2

*Inflorescența narciselor poate fi umbeloformă (N. Tazetta , N. Triandrus , N. Jonquilla) sau unifloră (N. Pseudonarcissus, N. Incomparabilis). Sub inflorescență se află o spată carenată , glugată . De la diferențierea florilor și până în preajma înfloritului, inflorescența este închisă în această spată, care inițial este de culoare alb – verzuie. Înainte de curbarea pedunculului spata începe să crape (să se deschidă). Ulterior, odată cu creșterea finală a florilor spata se usucă și devine o foiță pergamentoasă de culoare maronie.

Florile sunt bisexuale formate pe tipul 3. Îvelișul floral este simplu periant pentaloid (perigon pentaloid) alcătuit din 6 sepal concrescute și care au culoare albă, crem sau diferite nuanțe de galben. Petalele au diferite forme: oblonge, ovate sau înguste și sunt dispuse pe 2 rânduri în formă de raze. Paracorola este o structură neobișnuită specifică genului Narcissus.

Este ultima parte a florii care se formează și se găsește între perigon și androcen. Forma, mărimea și culoarea ei alături de mărimea și culoarea perigonului fac ca narcisele să fie atât de diferite între ele. De altfel, în funcție de mărimea paracorolei s-a făcut și clasificarea cultivarelor: tip trompetă, cu coronula mare, cu coronula mică, duble, iar la fiecare grupă s-au luat în considerare și combinațiile de culori dintre perigon și paracrolă. Diametrul paracorolei variază în funcție de soi și specie între 1 și 10 cm. Androceul este format din 6 stamine libere dispuse pe 2 cicluri. Anterele au deschidere interioară, sunt mici, galbene mai mult sau mai puțin trilobate și formează un inel închis în apropierea stilului.

Gineceul este tricarpelar, sincarp, cu ovarul inferior cu stil și stigmat trilobat. Lobii stigmatului sunt receptivi simultan. Polenizarea este autogamă.

Fructul este o capsulă trimuchiata, triloculară.

Semințele ajung la mărimea maximă în circa 2 săptămâni. La începutul lunii iunie sunt mature.

În timpul dezvoltării capsulelor axa este dreaptă, acestea fiind ținute vertical.

Semințele sunt monocotiledonate, strălucitoare, negre, rotunde.

6. Planul de monitorizare a activităților

Monitorizarea implementării Planului de Management

Obiectiv: Asigurarea faptului că aplicarea planului de management este sistematic monitorizată, înregistrată și evaluată și că planul este adaptat corespunzător.

Acțiuni	Indicator monitorizat	Frecvența de evaluare
Mentținerea unui nivel corespunzător a apei freatice	Nerealizarea de drenuri-ridicarea nivelului apei freatice	Urgență în primul an
Mentținerea compoziției floristice corespunzătoare	Evitarea înierbării	Permanent
Mentținerea structurii naturale a comunităților vegetale existente	Prezența habitatelor și speciilor Structura comunităților vegetale	Anual La cinci ani determinări și evaluări precise
Îmbunătățirea zonei umede actuale	Suprafața zonei umede în limite normale	Observații anuale La cinci ani măsurători precise
Mentținerea nepoluată a teritoriului rezervației	Neacordarea de avize activităților cu impact negativ	Anual
Mentținerea categoriei și a modului de folosință	Armonizarea planului de urbanism cu planul de management și legislația în vigoare	Anual
Colaborarea cu toți factorii interesați, inclusiv populația locală	Elaborare plan și implementarea lui	2013
Campanie conștientizare	Fișe de evaluare	Anual
Amplasare panou informativ	Minim un panou amplasat în apropierea rezervației	2013
Acțiuni cu școala	Număr ore realizate	Anual
Întâlniri de informare	Proces-verbal ședință	Anual
Trasare limite în teren	Existența limitelor bornate în teren	2013
Editarea de materiale educaționale și informative	Număr materiale distribuite	Anual
Dezvoltarea unui program educativ în școli	Număr materiale didactice implementate	Anual și în detaliu la 5 ani
Editarea unui buletin informativ periodic	Număr exemplare	Anual
Actualizarea paginii WEB	Număr actualizări și tipul acestora	Anual
Identificarea de noi specii	Număr specii noi identificate	Anual
Monitorizarea prin relevee a stării de conservare	Realizare raport monitorizare	Anual și în detaliu la 5 ani
Inventarierea speciilor invazive	Număr specii inventariate	Anual
Monitorizarea impactului procesului de conștientizare	Grupuri țintă evaluate	Anual
Includerea acțiunilor rezultate din consultare publică și din observațiile din teren	Evaluarea planului	Anual
Acțiuni care dau posibilitatea publicului să participe la activități	Observații pertinente	Anual
Realizarea unor trasee de vizitare	Poteci de vizitare realizate	Anual atât în timpul sărbătorii narciselor ce coincide cu ziua comunei (în prima duminică din luna mai), cât și în restul perioadei de înflorire
Realizarea de facilități turistice	Stabilirea împreună cu autoritățile locale a spațiilor adecvate	Anual

Planificare bugetară a activităților propuse

Categoria de buget alocat managementului sitului	Valoare unitară, LEI	Unitatea	Numărul de unități	Valoare anuală, LEI	Sursa veniturilor	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Total
Salariul personalului propriu*	1.200	Salariu brut pe lună, cumulată personal	12	14.400	Agencia Română de Consultanță	2.400	7.200	7.200	14.400	14.400	14.400	60.000
Buget pentru personal din proiecte POS Mediu	64.476	Salariu lunar brut, cumulată - 4 persoane	4	257.904	proiect aprobat POS Mediu	32.238	128.952	257.904	0	0	0	419.094
Deplasări și investigații	120	Val./Număr de incursiuni în sit	24	2.880	Venituri proprii	1.440	2.880	2.880	2.880	2.880	2.880	15.840
Buget pentru publicații din proiecte POS Mediu	8.500	Pachet publicații (broșuri, pliante, manuale, Plan de management tipărit)	1	8.500	proiect aprobat POS Mediu	0	4.250	4.250	0	0	0	8.500
Buget pentru conștientizare din proiecte POS Mediu	48.000	Campanie de informare, inclusiv clipuri, caravane, concept și evaluare campanie	1	48.000	proiect aprobat POS Mediu	0	24.000	24.000	0	0	0	48.000
Buget pentru seminarii, întâlniri și conferințe din proiecte POS Mediu	6.500	Serie de întâlniri, seminarii	2	13.000	proiect aprobat POS Mediu	0	13.000	0	0	0	0	13.000
Elaborare și revizuire Plan de Management, protocoale de monitorizare și alte asemenea	57.000	Plan de management, pachet de protocoale	1	57.000	proiect aprobat POS Mediu	0	28.500	28.500	0	0	0	57.000
Sume din proiecte de dezvoltare în parteneriat cu autorități locale	10.000	Infrastructura de acces adaptată măsurilor de conservare	1	10.000	PNDR Masura 125, îmbunătățirea infrastructurii agriculturii și silviculturii și Axa 2 - Dezvoltare durabilă	0	2.500	2.500	5.000	10.000	2.500	22.500

Granturi de cercetare științifică	5.000	Pachet de analiză GIS-imagini satelitare, analiza de teren	1	5.000	FP-7 Biodiversity Research ERA-NET, cooperare cu ESA pentru imagini satelitare (GMES și Landsat), ESA - Sentinel 2	0	0	2.500	2.500	2.500	2.500	10.000
Granturi europene dedicate managementului biodiversității	120.400	Măsurile de conservare	1	120.400	Programul LIFE+ al Comisiei Europene	0	0	0	0	60.200	60.200	120.400
Măsurile directe de conservare	50	Măsurile de conservare	20	1.000	Taxe de examinare dosare pentru avize	250	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	5.250
Alocare din venituri proprii	5.000	Măsurile de educație	20%	1.000	Agenția Română de Consultanță	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	6.000
Bunuri necesare funcționării managementului ariei	19850	3 laptop, 1 multifuncțională, 1 aer condiționat	1	19850	proiect aprobat POS Mediu	19.850	0	0	0	0	0	19.850
Total						37.328	213.282	331.734	26.780	91.980	84.480	805.434

Analiza factorilor interesați

Categorii ale nivelului de participare:

- A. Furnizați numai informații
- B. Solicitați informații
- C. Consultați și cereți opinia
- D. Furnizați stimulente pentru informare
- E. Solicitați feedback
- F. Implicarea în analiză
- G. Implicare în procesul de planificare

Grupurile și sub-grupurile de factori interesați	Relația dintre factorul de interes și aria protejată	Nivel participare
Consiliul Județean Argeș	Autoritate a administrației publice locale, cu atribuții la nivel județean	A
GNM-CJ Argeș	Corp specializat de inspecție și control în domeniul mediului	C
Primăria Negrași	Autoritate a administrației publice locale, cu atribuții la nivelul comunei	C, G, F, E
Poliția Negrași		A
MMSC	Organ de specialitate al administrației publice centrale	E
ANPM	Organ de specialitate al administrației publice centrale	A
Universitatea Pitești	Instituție de învățământ superior cu facultate în domeniu	C, A
Școala Negrași	Instituție de învățământ local	C, A
Muzeul Județean Argeș	Instituție de specialitate	C, A
Presa	Promovare	A
Biserica	Conștientizare	A, E

Plan de consultare a factorilor interesați

Data	Activități de consultare	Grup țintă
2012	Reuniune cu factorii interesați la nivel local pentru analiza primei variante de plan	Administrația locală
	Reuniune cu factorii interesați pentru analiza primei variante de plan	Consiliul Județean Argeș GNM-CJ Argeș Primăria Negrași Universitatea Pitești Muzeul Județean Argeș
Anul I	Prezentare bilanț anual și eventual realizare modificări în plan	Consiliul Județean Argeș GNM-CJ Argeș Primăria Negrași Universitatea Pitești Muzeul Județean Argeș
	Campanie conștientizare-informare comunități	Comunitatea Negrași Școala
Anul II	Prezentare bilanț anual și eventual realizare modificări în plan	Consiliul Județean Argeș GNM-CJ Argeș Primăria Negrași Universitatea Pitești Muzeul Județean Argeș
	Campanie conștientizare-informare comunități	Comunitatea Negrași Școala
Anul III	Prezentare bilanț anual și eventual realizare modificări în plan	Consiliul Județean Argeș GNM-CJ Argeș Primăria Negrași Universitatea Pitești Muzeul Județean Argeș
	Campanie conștientizare-informare comunități	Comunitatea Negrași Școala
Anul IV	Prezentare bilanț anual și eventual realizare modificări în plan	Consiliul Județean Argeș GNM-CJ Argeș Primăria Negrași Universitatea Pitești Muzeul Județean Argeș
	Campanie conștientizare-informare comunități	Comunitatea Negrași Școala
Anul V	Prezentare bilanț anual și eventual realizare modificări în plan	Consiliul Județean Argeș GNM-CJ Argeș Primăria Negrași Universitatea Pitești Muzeul Județean Argeș
	Campanie conștientizare-informare comunități	Comunitatea Negrași Școala

7. Bibliografie și referințe

În afara datelor bibliografice din text mai pot fi menționate:

1. Baboianu, G., Benea, C., & Rusu, T., 2009 - *Conservarea naturii și a biodiversității*, Ed. U.T. Press, Cluj-Napoca.
2. Baboianu, G., Benea, C., & Rusu, T., 2009 - *Strategii și politici europene în dezvoltarea durabilă și protecția biodiversității*, Ed. U.T. Press, Cluj-Napoca.
3. Baltag, E., & Pocora, V., 2009 - *Rețeaua Natura 2000 - în regiunea Moldovei (România)*, Ed. Universității "Al. I. Cuza", Iași.
4. Balteanu, D., & Șerban, M., 2005 - *Modificările globale ale mediului. O evaluare interdisciplinară a incertitudinilor*, Ed. CNI "Coresi" S.A, București.
5. Banarescu, P., & Boscaiu, N., 1973 - *Biogeografie. Perspectiva genetică și istorică*, Ed. Științifică, București.
6. Cambroux, I., & Schwoerer, C., 2007 - *Evaluarea statutului de conservare al habitatelor și speciilor de interes comunitar din România - ghid metodologic*, (Traducator: R. Cornici) Ed. Balcanic, Timișoara.
7. Chifu T., colab., 2006 - *Flora și vegetația Muntenia (România)*, 1-2, Edit. Edit. Univ. "Al. I. Cuza" Iași
8. Ciocârlan V., 2000 - *Flora ilustrată a României, Pteridophyta et Spermatophyta*, ed. a 2a, București: Edit. Ceres, 1138 pp.
9. Ciumasu, I. M., & Ștefan, N., 2008 - *An Introduction to the Theory and Practice of Sustainable Development - Introducere în teoria și practica dezvoltării durabile*, Ed. Universității Al. I. Cuza, Iași.
10. Constantin, E. D., 2008 - *Protecția și conservarea biodiversității pe plan național și internațional*, Ed. Psihomedica, Sibiu.
11. Costica, M., & Borza, M., 2009 - *Dimensiuni ale dezvoltării durabile în România*, Ed. Universității "Al. I. Cuza", Iași.
12. Cristea, M. D., 2006 - *Biodiversitatea*, Ed. Ceres, București.
13. Doniță, N., Popescu, A., Pauca-Comanescu, M., Mihailescu, S., Biris, I.A., 2005 - *Habitatele din România*. Edit. Tehnică Silvică, Bucuresti, 500 p. (ISBN 973-96001-4X).
14. Dumitrescu, C. I., 2005 - *Dezvoltare durabilă și mediul natural*, Ed. Bren, București.
15. Directiva Habitate - *Directiva 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de plante și animale sălbatice/Directiva FFH*.
16. Glavan, T., & Marcu, A., 2008 - *Strategii europene de protecție a diversității biologice*. Ed. Fundației Universitare "Dunărea de Jos", Galați.
17. Lupașcu, A., 2004 - *Biogeografie cu elemente de ocrotirea și conservarea biodiversității* Ed. Terra Nostra, Iași.
18. Mohan, G., & Ardelean, A., 2006 - *Parcuri și rezervații naturale din România*, Ed. Victor B Victor, București.
19. Nicoară, M., 2004 - *Biodiversity conservation*, Analele Universității "Al. I. Cuza", Iași, Tom L, Secțiunea Biologie animală.
20. Paraschivescu, V., 2009 - *Strategii de mediu. Conflicte ale dezvoltării durabile*, Ed. Tehnopress, Iași.
24. Primack, R. B., Patroescu, M., Rozylowicz, L., & Iojă, C., 2008 - *Fundamentele conservării Diversității biologice*, Ed. Agir, București.
21. Proorocu, M., 2006 - *Arii naturale protejate*, Ed. Academic Pres, Cluj-Napoca.
22. Sârbu, A., 2001 - *Diversitatea plantelor în contextul strategiei europene de conservare a biodiversității* - cursuri postuniversitare elaborate în cadrul proiectului Tempus - Phare IB-JEP 14030, Ed. Alo, Bucuresti.
23. Schneider, E., & Drăgulescu, C., 2005 - *Habitat și situri de interes comunitar*, Ed. Universității "Lucian Blaga", Sibiu.

24. Stanciu, E., & Florescu, F., 2009 - *Arii protejate din România. Noțiuni introductive*, Ed. "Green Steps", Braşov.
25. Stoica, Ş., 2010 - *Biodiversitatea. Coordonate europene, naţionale şi mondiale*, Ed. Tipo Printing, Bucuresti.
26. Vădineanu, A., 1998 - *Dezvoltarea durabilă: teorie şi practică*, Ed. Universităţii din Bucureşti, Bucureşti.
27. Walter, H., 1974 – *Vegetaţia pamântului în perspectiva ecologică*, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti